

RAADSINFORMATIEBRIEF

15R.00015

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 13 januari 2015
Portefeuillehouder(s) : wethouder Koster
Portefeuille(s) : Participatie, Werk & Inkomen
Contactpersoon : G. Kraaijkamp
Tel.nr. : 0620094919
E-mailadres : kraaijkamp.g@woerden.nl

Gemeente Woerden

15R.00015

Onderwerp:

Gegevens WWB en WW (toezegging 25)

Kennisnemen van:

Onderstaande gegevens betreffende het aantal WW- en WWB-uitkeringen in Woerden, het aantal werkzoekenden en de samenstelling van het bestand, alsmede van de bijlagen betreffende ontwikkelingen met betrekking de regionale economie en arbeidsmarkt. Hiermee wordt toezegging 25 nagekomen.

Inleiding:

Aan de raad is al enige tijd geleden toegezegd informatie te verstrekken met betrekking tot de ontwikkeling van het aantal inwoners met een bijstands- of WW-uitkering. De oorspronkelijke aanleiding waren signalen dat werkloosheid in Woerden toenam en dat dit op termijn zou kunnen leiden tot meer inwoners in de bijstand en derhalve een groter beslag op beschikbare middelen.

In deze Rib presenteren wij een aantal gegevens met betrekking tot de ontwikkelingen en de verschuivingen tussen groepen inwoners. Prognoses zijn echter erg moeilijk te geven. Toekomstige aantallen zijn van een groot aantal factoren afhankelijk. Conclusies dienen dan ook met de nodige voorzichtigheid te worden gehanteerd.

Kernboodschap:

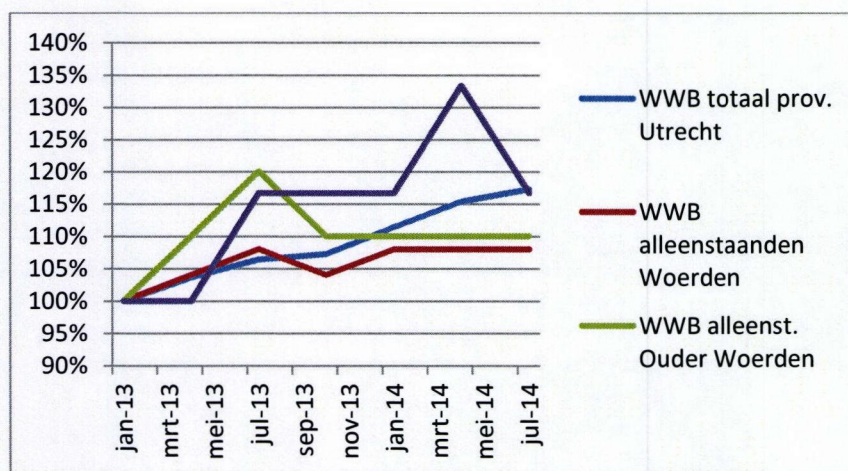
Hieronder wordt in een aantal grafieken inzicht gegeven in de ontwikkeling van aantallen uitkeringen en de samenstelling van de groep inwoners die daarvan gebruik maakt.

Ontwikkeling aantal uitkeringen

Bijstand

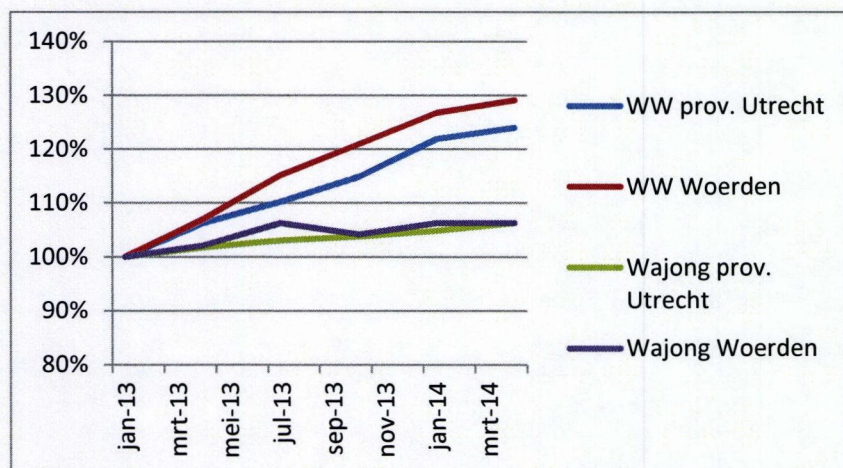
Het aantal inwoners van Woerden met een bijstandsuitkering is van januari 2013 tot juli 2014 toegenomen van 410 naar 450 (een toename van 10%). Inmiddels is het aantal verder gestegen naar zo'n 500. Bij 60% van de WWB-uitkeringen gaat het om alleenstaanden, bij 24% om alleenstaande ouders en bij 16% om (echt)paren.

Onderstaande grafiek laat zien dat de stijging zich vooral heeft voorgedaan in 2013. In 2014 vlt de toename af. De grafiek laat ook zien dat in de provincie Utrecht de stijging zich in 2014 heeft doorgezet. Bekend is dat bij Ferm Werk sterk wordt gestuurd op rechtmatigheid. Dit kan (mede) de oorzaak zijn van het niet verder toenemen van het aantal mensen in de bijstand.

WW en Wajong

De relatief gunstige ontwikkeling bij de WWB doet zich niet voor bij de WW. Het aantal inwoners van Woerden met een WW-uitkering is tussen januari 2013 en april 2014 gestegen met 29%. In april 2014 hebben 1.110 inwoners van Woerden een WW-uitkering. Tegelijkertijd stijgt ook het aantal inwoners met een Wajonguitkering zij het aanzienlijk minder. In april 2014 hebben 510 inwoners van Woerden een Wajonguitkering. Ten opzichte van januari 2013 is een stijging opgetreden van 6%. De verwachting is dat zal blijken dat in de tweede helft van 2014 een grotere stijging is opgetreden voorafgaande aan de beperking van de instroom op basis van de Participatiewet.

Bijlage 3 bij deze Rib geeft informatie over de doorstroom van WW naar WWB. Landelijk stroomt 6,5% van alle personen met een WW-uitkering na verloop door in de bijstand. Andersom bestaat in de instroom in de bijstand voor 22% uit personen waarvan de WW-termijn is verstreken. Woerden kent een lager percentage doorstroom:

	2012	2013	2014*	2015*
Doorstroom	33	34	44	44
Doorstroompeventage	4,1%	3,3%	3,4%	3,3%

*raming

Een zeer grove inschatting van het aantal personen dat in 2015 zal instromen is als volgt te berekenen:

Aantal personen met een WW-uitkering	1.110
Doorstroom van WW naar WWB 3,3%	37
Instroom in WWB obv aandeel WW + 22%	168

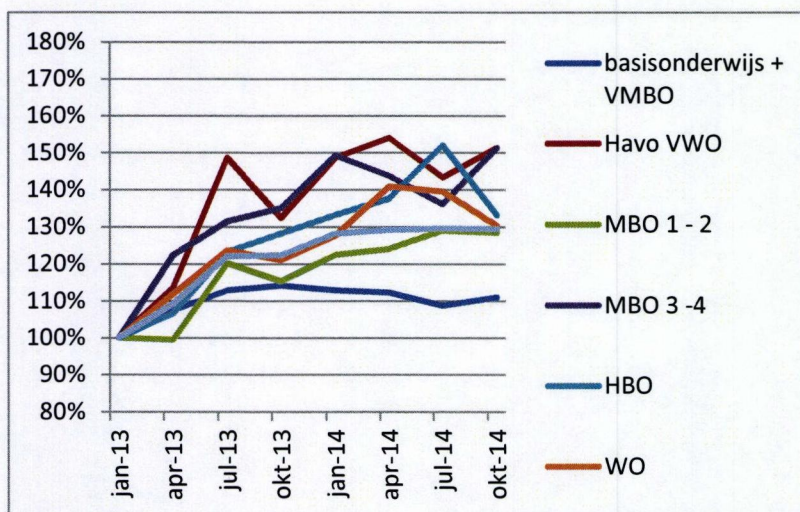
Met de voorspelbaarheid van deze gegevens moet zeer voorzichtig worden omgegaan. De instroom in de WWB is van een groot aantal factoren afhankelijk en laat zich moeilijk voorspellen. Daarnaast vindt natuurlijk ook uitstroom plaats. Desondanks is het, gezien de economische ontwikkelingen, verstandig rekening te houden met een verdere toename van het aantal inwoners dat een beroep doet op een bijstandsuitkering.

Ontwikkeling werkzoekenden

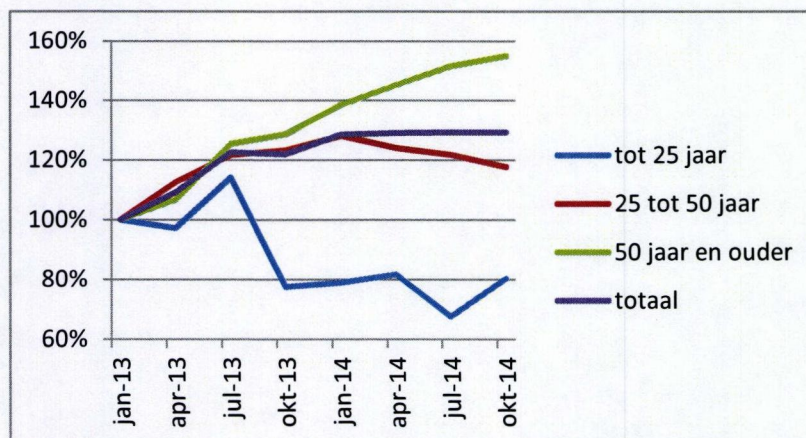
Het UWV levert niet zozeer gedetailleerde informatie betreffende de samenstelling van het bestand van personen met een WW-uitkering. In plaats daarvan hanteert het UWV de omschrijving 'niet werkende werkzoekenden'. Hierbij gaat het om personen van 15 tot en met 64 jaar die bij UWV als werkzoekenden staat ingeschreven en die niet of minder dan 12 uur per week werken. Die groep bestaat dus uit mensen met een bijstandsuitkering, mensen met een WW-uitkering en zogenaamde nuggers, niet uitkeringsgerechtigden.

In oktober 2014 staan 1.275 niet werkende werkzoekenden (NWW) uit Woerden ingeschreven bij het UWV. Mannen en vrouwen zijn gelijk vertegenwoordigd. Uit onderstaande grafiek blijkt dat het aantal NWW tussen januari 2013 en oktober 2014 met 30% is gestegen. Het aantal werkzoekenden vrouwen is aanzienlijk meer gestegen (47%) dan het aantal werkzoekende mannen.

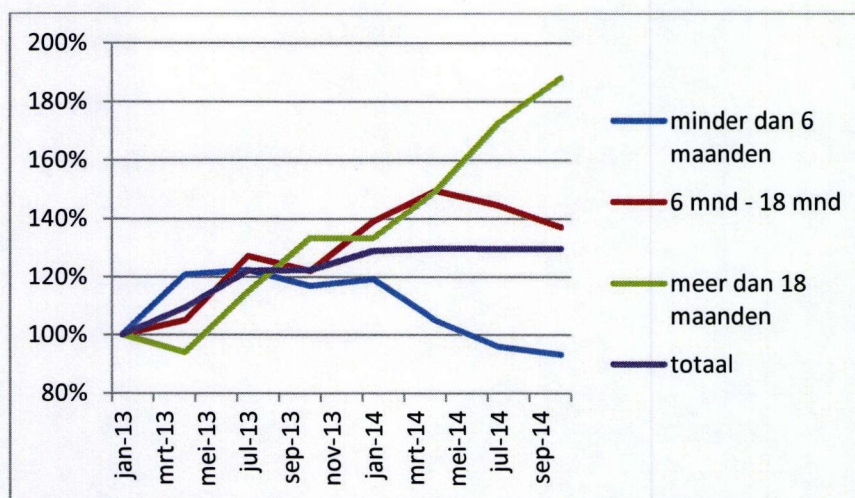
Cijfers over het opleidingsniveau laten zien dat in de groep NWW personen met een erg lage opleiding (basisonderwijs en VMBO) en personen met een hoge opleiding (HBO en WO) zijn oververtegenwoordigd. Ten opzichte van januari 2013 heeft zich echter ook een forse stijging voorgedaan onder personen met een MBO niveau 3 of 4 opleiding (een stijging van 197 naar 298, 51%). Bij de lagere opleidingen is de stijging minder groot dan onder de personen met een hogere opleiding.

De stijging heeft zich vooral voorgedaan oudere werknemers. De groep van 50 jaar en ouder is met 55% gestegen sinds begin 2013. De stijging onder personen tot 50 jaar lijkt tot staan te zijn gebracht.

Tenslotte is van belang hoe lang inwoners werkzoekend zijn. Bekend is dat personen die nog geen 6 maanden werkloos zijn, veel eerder een baan vinden dan personen die langer zonder werk zijn. In tijden van economische recessie is het logisch dat de uitkeringsduur toeneemt. Dat laten de cijfers ook zien. Het aantal personen dat langer dan 18 maanden staat ingeschreven als werkzoekende is tussen januari 2013 en oktober 2014 gestegen van 232 naar 436, een stijging van 88%.

Het hierboven geschetste beeld over Woerden komt grotendeels overeen met de gegevens betreffende de arbeidsmarktregio Midden Utrecht zoals die in de bijlagen staan opgenomen. Midden Utrecht heeft een lager WW-percentage dan geheel Nederland (respectievelijk 4,6% en 5,3%, oktober 2014). Geconstateerd wordt dat het aantal personen met een WW-uitkering de afgelopen maanden licht is gedaald. De instroom in de WW is in een jaar tijd met 16,3% afgenomen maar de laatste maanden ook weer gestegen. Dit wordt mede veroorzaakt door seizoensinvloeden. Wat betreft de nieuwe instroom in de WW en de uitstroom uit de WW steekt Midden Utrecht gunstig af ten opzichte van het landelijke beeld.

Geconstateerd wordt dat in de arbeidsmarktregio het aandeel ouderen in het bestand toeneemt. Dat geldt ook voor Woerden. Jongeren zijn oververtegenwoordigd in de instroom in de WW (jongeren hebben vaker een tijdelijk contract) maar ook in de uitstroom. Met andere woorden; zij worden eerder werkloos maar vinden vervolgens sneller een baan. Als ouderen werkloos worden duurt het langer voordat zij weer een baan vinden. In tijden van economische recessie leidt dit er toe dat het aandeel ouderen in het bestand stijgt en dat de doorstroom van WW naar bijstand ook vooral bestaat uit oudere inwoners.

In vergelijking met de regio lijkt het bestand in Woerden minder dynamisch. In Midden Utrecht heeft 45% van het aantal personen met een WW-uitkering deze uitkering korter dan 6 maanden. Voor Woerden geldt dat dit percentage onder niet werkende werkzoekenden 32% bedraagt. Hoewel de bestanden verschillen, zijn de cijfers wel enigszins vergelijkbaar. Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat het bestand aan NWW in Woerden een meer duurzaam karakter heeft. Het is voor deze inwoners ook moeilijker om weer aan de slag te komen.

Bij de vraagzijde (het aantal bij het UWV gemelde en openstaande vacatures) wordt licht herstel zichtbaar. In één jaar tijd is het aantal openstaande vacatures in de arbeidsmarktregio met 37% gestegen. Het aantal ingediende vacatures is met 68% gestegen. Daarbij gaat het met name om vacatures voor technische en industriële beroepen, verzorgende en dienstverlenende beroepen en economisch-administratieve beroepen.

Vervolg:

Wij realiseren ons dat de hier opgenomen informatie nog redelijk globaal is. Wij zullen bezien of het mogelijk is op een meer periodieke basis gegevens te verzamelen en deze te verstrekken aan de raad.

Bijlagen:

1. 15i.00078 Regio in beeld 2014, regio Midden Utrecht, UWV
2. 15i.00079 Basisset Regionale Arbeidsmarkt informatie, regio Midden Utrecht, UWV
3. 15i.00085 Doorstroom WW – bijstand 2014, UWV

De secretaris

Drs. M.H.J. van Kruijsbergen

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Regio in Beeld 2014

Midden-Utrecht

werken aan perspectief

Inleiding

Het aantal werklozen op de arbeidsmarkt is ten gevolge van de economische recessie sinds 2008 sterk gestegen. Naar verwachting gaat de toename van het aantal werklozen dit jaar nog door, zeker wanneer het vertrouwen van consumenten en werkgevers in de economie slechts langzaam herstelt. Met het economisch herstel neemt de mobiliteit op de arbeidsmarkt toe en ontstaan er meer vacatures.

Ten gevolge van een toenemende digitalisering, automatisering en innovatieve ontwikkelingen verdwijnen oude functies en ontstaan nieuwe functies. Er wordt meer in nieuwe kennis en specifieke vaardigheden geïnvesteerd. Een deel van de werkgelegenheid gaat verloren. Door deze ontwikkelingen komen vooral oudere werklozen bij baanverlies moeilijker aan een nieuwe baan. Op termijn dreigen er naast overschotten in deelsectoren kwalitatieve tekorten op de arbeidsmarkt te ontstaan. Deze ontwikkelingen roepen de vraag op hoe werknemers kunnen worden behouden en het onbenut arbeidsaanbod duurzaam productief kan worden ingezet op de arbeidsmarkt.

De regionale uitdaging is groot: hoe kunnen we de dreigende discrepantie tussen arbeidsaanbod en vraag naar arbeid voorkomen en tevens een zo hoog mogelijke arbeidsparticipatie realiseren? Om maatschappelijke en economische redenen is het immers noodzakelijk om personeelstekorten en personeelsoverschotten zoveel mogelijk te voorkomen. Dit is geen gemakkelijke opgave. Regionale arbeidsmarktpartijen moeten daarvoor gezamenlijk randvoorwaarden scheppen op het terrein van scholing, mobiliteit en duurzame inzetbaarheid, die tot een beter functionerende arbeidsmarkt leiden.

In deze uitgave van Regio in Beeld wordt ten behoeve van de actoren op de regionale arbeidsmarkt een beeld geschetst van de huidige en op de middellange termijn te verwachten ontwikkelingen. Het rapport is in eerste instantie bedoeld voor beleidsvorming door ondernemers, kennisinstututen, overheden en andere actoren op de arbeidsmarkt. Verder kan de uitgave ook worden gebruikt ter ondersteuning van de integrale regionale marktwerking.

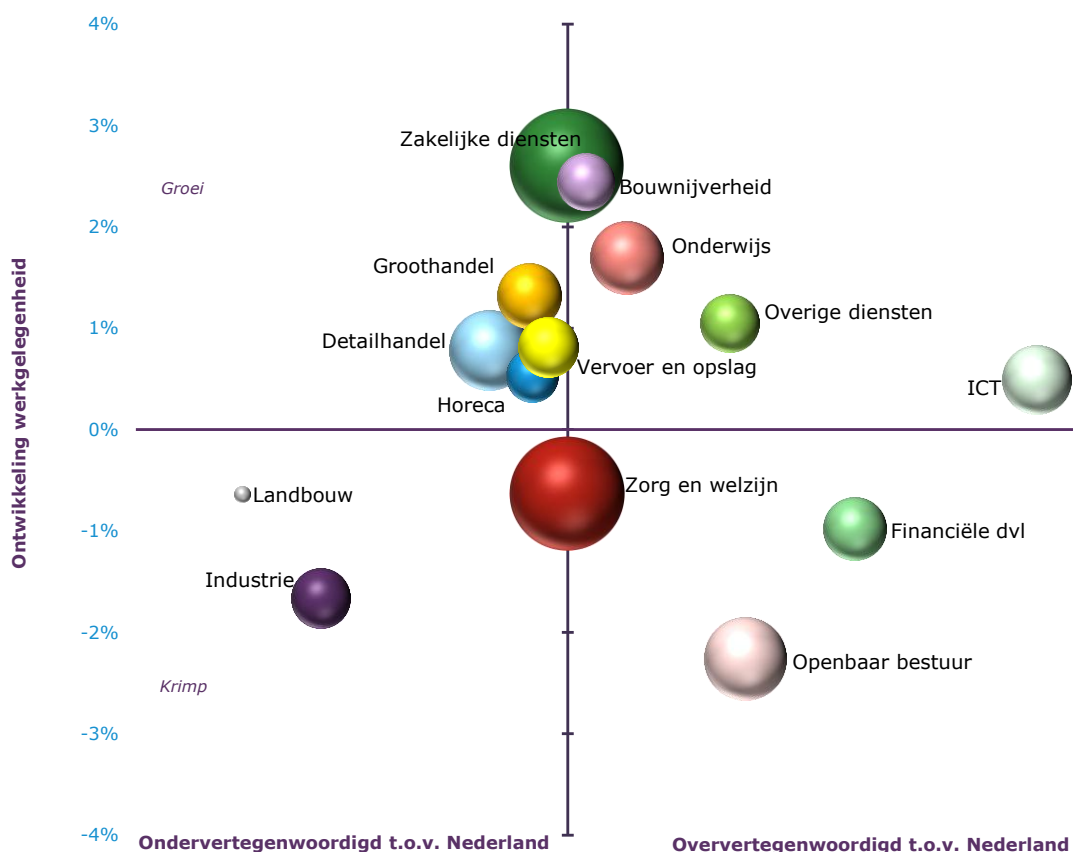
Regio in Beeld is opgebouwd uit vijf hoofdstukken. Hoofdstuk 1 begint met een overzicht van de werkgelegenheid, waarbij wordt ingegaan op de leeftijdsopbouw. In hoofdstuk 2 staat de ontwikkeling van de vacaturemarkt centraal. Hier wordt bijzondere aandacht besteed aan het gevraagde beroepsniveau en de optredende verdringing. De hoofdstukken 3 en 4 gaan vervolgens uitgebreid in op het beschikbare arbeidsaanbod. WW'ers, WWB'ers en Wajongers worden in hoofdstuk 3 uitvoerig behandeld. Daarna komen in hoofdstuk 4 de huidige en verwachte kansen van werkzoekenden op middellange termijn aan de orde. Het rapport wordt afgesloten met de weergave van zes belangrijke uitdagingen voor de toekomstige regionale arbeidsmarkt.

1. Afnemende krimp werkgelegenheid

1.1. Veel banen in zorg & welzijn en zakelijke diensten

Zorg & welzijn, zakelijke diensten, detailhandel, openbaar bestuur, onderwijs en ICT zijn in arbeidsmarktregio Midden-Utrecht voor de werkgelegenheid belangrijke sectoren. Van de in totaal bijna 472.000 banen zijn er in 2013 ongeveer 313.000 in deze sectoren vertegenwoordigd (66%). Ten opzichte van Nederland valt op dat het aandeel banen in de ICT, financiële dienstverlening, openbaar bestuur en overige diensten groot is. Midden-Utrecht reageert enigszins vertraagd op de conjuncturele ontwikkeling. Als er sprake is van een (wereldwijde) economische recessie wordt dat in Midden-Utrecht niet direct gevoeld, maar pas op het moment dat de zakelijke dienstverlening minder opdrachten ontvangt, de consument minder koopt en de overheid bezuinigt. Gaat het economisch weer beter, dan merkt Midden-Utrecht dat nadat het vertrouwen van producenten en consumenten in de economische ontwikkeling verbetert.

Abbeelding 1.1. Werkgelegenheid per sector: omvang, aandeel en ontwikkeling Midden-Utrecht

Bron: UWV Arbeidsmarktprognose 2014-2015

Bovenstaande afbeelding geeft een beeld van de omvang en ontwikkeling van de werkgelegenheid in Midden-Utrecht per sector. De afbeelding geeft drie zaken weer:

- Hoe groter de bol hoe hoger het aantal banen in de betreffende sector in 2013.
- Boven de horizontale as is er sprake van verwachte groei van de werkgelegenheid in 2015; onder de as is sprake van verwachte krimp.
- De verticale as geeft het aandeel weer van een sector in de regio in verhouding tot het aandeel van die sector in Nederland eind 2013. Links van de as is het regionale aandeel kleiner; rechts van de as is het regionale aandeel van die sector groter.

Het kwadrant rechtsboven laat sectoren zien, die belangrijk zijn voor de regio (oververtegenwoordigd) en die naar verwachting in 2015 groeien. Kortom, sectoren met de meest gunstige positie. Het kwadrant rechtsonder brengt sectoren van belang voor de regio in beeld, waar sprake is van krimp van de werkge-

legenheid en oververtegenwoordiging. De sectoren in het kwadrant linksonder krimpen en zijn ondervertegenwoordigd. Het kwadrant linksboven laat sectoren zien die groeien, maar ook ondervertegenwoordigd zijn ten opzichte van Nederland. Voor alle kwadranten geldt dat de grootte van de bol van belang is. Hoe groter de bol, hoe hoger het aantal banen en daarmee hoe belangrijker de sector voor de werkgelegenheid in de regio is.

Dit jaar herstelt de Utrechtse economie zich als gevolg van een licht herstel van de zakelijke diensten en het aantrekken van activiteiten in de groothandel. Naar verwachting groeit de economie in 2015 door. Dit jaar neemt de werkgelegenheidskrimp af en volgend jaar groeit het aantal banen in Midden-Utrecht met 0,5%. Veel sectoren laten een groei van de werkgelegenheid zien. Alleen in het openbaar bestuur, zorg & welzijn, financiële dienstverlening, industrie en landbouw krimpt het aantal banen. De drie laatstgenoemde sectoren zijn echter klein.

De sector zakelijke diensten heeft het de afgelopen jaren ten gevolge van de crisis zwaar gehad. De sector zorg & welzijn heeft zich in korte tijd ontwikkeld van banenmotor tot krimpsector. In beide sectoren zijn veel banen verloren gegaan ten gevolge van bezuinigingen, herstructureringen en voortgaande automatisering. Landelijk wordt in 2014 en 2015 een krimp van de zorg & welzijn en een groei van de zakelijke diensten voorzien.

1.2. Wisselend beeld in sector zakelijke diensten

In de zakelijke diensten zijn dit jaar in Midden-Utrecht ongeveer 81.800 banen. Dit is 17,4% van de totale werkgelegenheid in de regio. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal banen in 2014 zeer licht gegroeid. Voor 2015 en daarna wordt weer een substantiëlere toename van de werkgelegenheid verwacht. Tot de zakelijke diensten behoren onder andere makelaars, ingenieursbureaus, assurantietussenpersonen en advocatenkantoren, maar ook uitzendbureaus en facilitaire dienstverleners, zoals schoonmaak- en beveiligingsbedrijven.

De sector zakelijke diensten heeft het in 2014 nog niet gemakkelijk. Het aantal faillissementen in deze sector neemt echter dit jaar al af, aldus ABN-AMRO. De zakelijke markt is voor een groot deel conjunctuurgevoelig. Veel opdrachtgevers zijn terughoudend in hun uitgaven en de hele sector heeft te kampen met toenemende concurrentie en prijsdruk. Meer efficiëntie en innovatie lijken sleutelwoorden, want de huidige klant is kritisch en verwacht nog meer professionaliteit, maatwerk en betrokkenheid en dit alles tegen een aantrekkelijke prijs. Desondanks is de prognose voor de langere termijn positief. Vooral vanuit de exporterende industrie en groothandel is een stijgende vraag naar zakelijke diensten te verwachten. De nadruk ligt hier op de export van technologische producten, zoals machines, elektrische apparaten en transportmiddelen. Ook voor de kennisintensieve zakelijke dienstverlening te Midden-Utrecht, waaronder ingenieursbureaus, zijn de verwachtingen positief doordat vanuit het buitenland een vraag naar technische ondersteuning bij verstedelijking en waterbeheer valt te verwachten. In een zich herstellende economie is de uitzendsector doorgaans de eerste deelsector binnen de zakelijke diensten die tekenen van herstel vertoont. De uitzendsector profiteert in 2014 en 2015 stevig van het in 2013 ingezette herstel. Bedrijven zijn in tijden van een aantrekkende markt nog terughoudend met het aannemen van vast personeel en doen daarom vaak een beroep op tijdelijke arbeidskrachten. Begin 2014 werden vooral administratieve krachten (+9%) en technisch personeel (+3%) gevraagd. De vraag naar extra arbeidskrachten in de industrie leefde echter nog niet, integendeel zelfs. Er was in die sector nog sprake van een daling van het aantal gevraagde uitzenduren (-1%), aldus ING.

Niet voor alle deelsectoren binnen de zakelijke diensten is de verwachting positief. Zo gaat de schoonmaaksector, die al geruime tijd gekenmerkt wordt door hevige concurrentie en prijsdruk, nog een lastige tijd tegemoet. Oorzaken hiervoor zijn niet uitsluitend de economische omstandigheden, maar ook het feit dat de afzetmarkt niet meer groeit en het aantal zelfstandigen in deze branche toeneemt. Daarnaast zijn er minder werkplekken schoon te houden (bijvoorbeeld door thuiswerken) en daalt bovendien de schoonmaakfrequentie. De Rabobank voorziet voor 2014 een lichte volumedaling binnen deze deelsector, maar verwacht wel weer toenemende vraag in 2015 als de economische groei definitief is doorgezet.

Ook de assurantiekantoren hebben het moeilijk. De verzekeringsmarkt is verzadigd en er wordt nog nauwelijks omzetgroei gerealiseerd. Daarnaast blijven consumenten kritisch op hun uitgaven en zoeken ze op internet naar de goedkoopste verzekeringen.

De ING-bank verwacht dat de bouwproductie dit jaar 3,5% groeit. De woningniewbouw neemt weer toe door de aantrekkende huizenmarkt. In de renovatiesector wordt het herstel gestimuleerd door het verlaagde btw tarief tot juli 2015, maar ook transformatie van gebouwen zorgt voor meer bouwvolume. Door meer transacties op de woningmarkt en een stijging van het aantal akten in de familiepraktijk neemt de omzet van notarissen in 2014 toe. Ondanks deze groei blijft de winstgevendheid van deze deelsector en de aanname van personeel nog beperkt.

Volgens het kenniscentrum Ecabo heeft de beveiligingsbranche de komende jaren nog steeds veel last van de economische crisis en het drukken van kosten. Hierdoor wordt er bezuinigd op arbeid en wordt bovendien een deel van het werk overgenomen door techniek, bijvoorbeeld door camerasystemen. Op de middellange termijn neemt het effect van de crisis af, maar krijgt de beveiligingsbranche te maken met de voorgenomen beleidsmaatregelen van het kabinet om gebouwen met eigen personeel te gaan beveiligen en de samenwerking met private beveiligingsbedrijven te beëindigen. Gedurende de gehele periode 2014 - 2018 is er naar verwachting sprake van een afname van het aantal arbeidsplaatsen in beveiligingsfuncties.

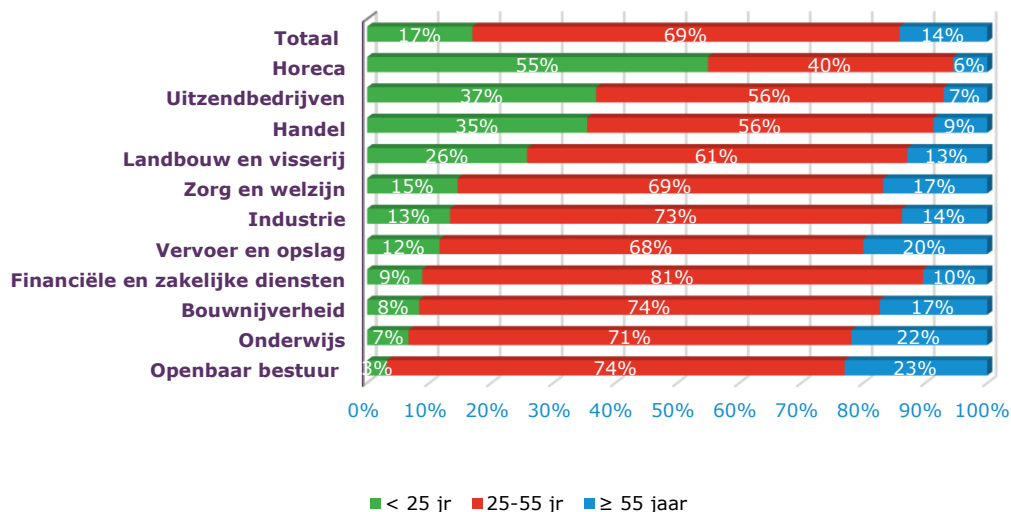
1.3. Tijdelijke krimp zorg & welzijn

In de zorg & welzijn zijn dit jaar in Midden-Utrecht ongeveer 81.300 banen. Dit is 17,3% van de totale werkgelegenheid in de regio. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal banen in 2014 met 1,1% afgenomen. Ook voor 2015 wordt een verdere daling verwacht, waarna de werkgelegenheid in 2017 ten gevolge van een toegenomen zorgvraag waarschijnlijk weer stijgt. Deze omvangrijke sector bestaat uit de volgende branches: ziekenhuizen, geestelijke gezondheidszorg (GGZ), gehandicaptenzorg (GHZ), verpleging & verzorging & thuiszorg (VVT), jeugdzorg, kinderopvang en welzijn & maatschappelijke dienstverlening (WMD). In de VVT-branche zijn de meeste medewerkers werkzaam. Ook de ziekenhuizen en de GHZ-branche zijn branches met veel werkgelegenheid. Uit onderzoek van UtrechtZorg blijkt dat het personeelsbestand in de zorg & welzijn vooral uit vrouwen bestaat (81%). In de branches VVT en WMD werken de meeste 55-plussers (17-20%). In de WMD-branche is met 21% het grootste aandeel allochtone medewerkers werkzaam. De zorg & welzijn wordt hard getroffen door bezuinigingen en een mindere vraag naar zorg door verhogingen van uitgavenplafonds en eigen bijdragen. Dit leidt tot minder personeel in vooral de welzijnssector, de VVT-branche en de kinderopvang. Daarnaast neemt, door de verantwoordelijkheid voor de zorg meer bij de burgers neer te leggen, het aantal medewerkers in verzorgende functies bij zorginstellingen af (onder andere GGZ en GHZ). In de thuiszorg daalt het aantal banen voor huishoudelijke hulpen op de laagste mbo-niveaus. De extramuralisering doet aan de andere kant de vraag naar hoger gekwalificeerde wijkverpleegkundigen toenemen. In Utrecht wordt wel als gevolg van bevolkingsgroei een toename van de werkgelegenheid in de branche ziekenhuizen verwacht. Ondanks het algemene sombere beeld worden in deze sector wel vacatures verwacht. Dit betreft vooral vervangingsvraag doordat door vergrijzing medewerkers de sector gaan verlaten. Ook ontstaat vervangingsvraag doordat medewerkers in andere sectoren, in andere functies of buiten de regio gaan werken. Een aantrekkelijke economie versterkt dit effect. Een deel van deze vraag wordt door de inzet van technologie en automatisering echter niet ingevuld. De inzet van ICT en mogelijke nieuwe vormen van zorgverlening stellen aan nieuwe medewerkers hogere opleidingseisen en specifieke vaardigheden. In het rapport Arbeid in Zorg en Welzijn van het Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW) wordt gesteld dat vrijwel alle branches de komende jaren te maken krijgen met personele overschotten. In 2015 is het verwachte overschot het grootst. Het personeel wat dan boventallig is, is echter ten gevolge van een gestegen vraag naar zorg in de jaren daarna wellicht in de sector weer hard nodig. In 2017 zijn in Midden-Utrecht de kansen op werk het grootst voor verpleegkundigen (niveau 4) in en sociaal cultureel werkers (niveau 4). Ook worden er voldoende baankansen voorzien voor verzorgenden (niveau 3) en sociaalagogisch werkers (niveau 4). Voor werkzoekenden met andere VOV-kwalificaties is de baankans minder goed. Verder zijn er goede kansen op werk in de branche overige zorg. Tot deze branche behoren medische praktijken, instellingen voor curatieve zorg, medische laboratoria, ambulancediensten etc. .

1.4. Jongeren vooral werkzaam in de handel en zorg & welzijn, ouderen in zorg & welzijn en financiële & zakelijke diensten

Werknemers tot 25 jaar die woonachtig zijn in Midden-Utrecht zijn vooral werkzaam in de sectoren handel, zorg & welzijn, horeca en financiële & zakelijke diensten. Dit beeld wijkt niet af van het landelijke beeld. Handel en horeca zijn sectoren waarin traditiegetrouw ten opzichte van andere sectoren relatief veel jongeren werkzaam zijn. Afbeelding 1.2 biedt inzicht in het aandeel van elke leeftijdscategorie per sector. Van alle werknemers tot 25 jaar is 5% via een uitzendcontract in diverse sectoren werkzaam. De werknemers uit de middengroep (25-55 jaar) uit Midden-Utrecht zijn vooral werkzaam in de sectoren financiële & zakelijke diensten, zorg & welzijn en handel. De meeste 55-plussers uit Midden-Utrecht zijn werkzaam in zorg & welzijn, financiële & zakelijke diensten, onderwijs en openbaar bestuur. Het aandeel werknemers uit de leeftijdscategorie van 55 jaar en ouder is relatief groot in de sectoren openbaar bestuur, onderwijs en vervoer & opslag en deze zijn daarmee de sterkst vergrijzde sectoren. Behalve binnen deze sectoren zijn ook in de zorg & welzijn en bouwnijverheid relatief veel oudere werknemers werkzaam.

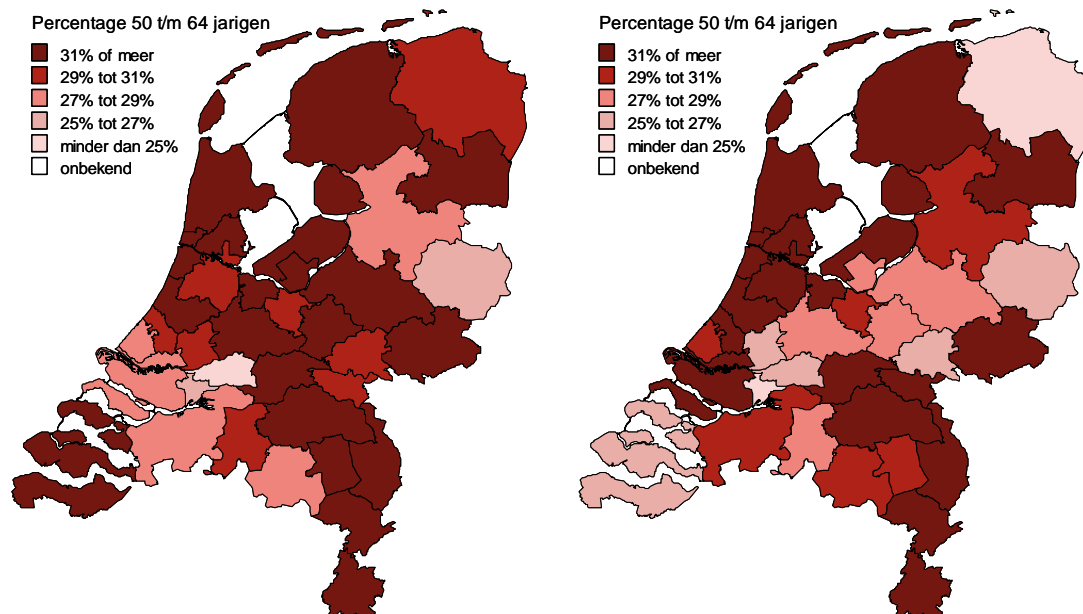
Afbeelding 1.2. Banen van werknemers naar leeftijdsklasse en sector
Midden-Utrecht, december 2013

Bron: UWV Polisadministratie

Afbeelding 1.3 toont de aandelen 50-plussers die in de zorg en in de welzijnssector werken. In deze sectoren werken in Midden-Utrecht in verhouding met de rest van Nederland redelijk veel oudere werknemers. In Midden-Utrecht valt meer dan 31% van de van de werknemers in de zorg in de categorie van 50 t/m 64-jarigen. In de welzijnssector ligt dit percentage rond de 28%. De zorg & welzijn heeft de afgelopen jaren sterk geleden onder de economische crisis. Op termijn wordt verwacht dat de werkgelegenheid in de zorg & welzijn onder invloed van demografische factoren (groei en vergrijzing) weer verder groeit. Hierdoor kunnen knelpunten ontstaan, maar ook baankansen voor oudere werkzoekenden.

Afbeelding 1.3. Percentage 50+ in de sector zorg (links) en welzijn (rechts)
Nederland, 2011/2012

Bron: ROA

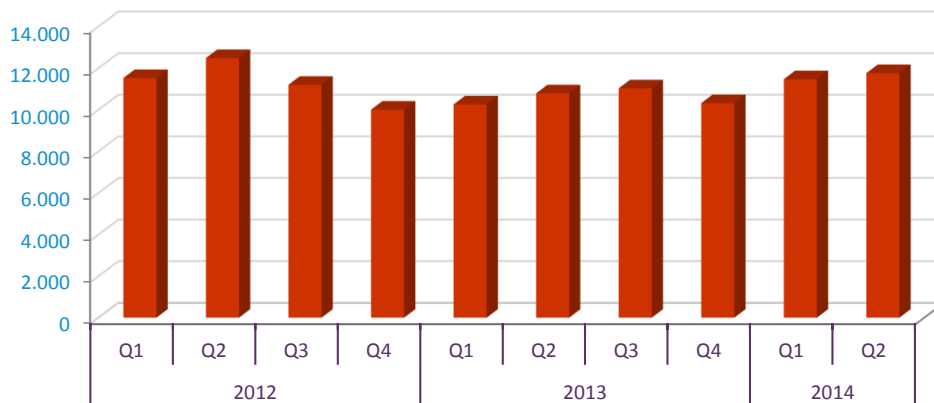
De kansen voor (oudere) werkzoekenden wordt in de hierna volgende hoofdstukken nader toegelicht. Eerst wordt in het tweede hoofdstuk ingegaan op de vraag naar personeel in de regio Midden-Utrecht.

2. Meer vacatures in 2014

2.1. Meer vacatures afgelopen 12 maanden

In de periode van juli 2013 tot en met juni 2014 is het aantal ontstane vacatures (44.500 vacatures) in Midden-Utrecht groter dan in de vier kwartalen daarvoor. Deze periodes worden hierna kortweg aangeduid als 2013/2014 respectievelijk 2012/2013. Na de dalende tendens van het aantal vacatures in de jaren van crisis laat afbeelding 2.1 in 2013 een lichte toename van het aantal vacatures zien. Het vierde kwartaal is het enige kwartaal van 2013 waarin het aantal vacatures groter is dan in hetzelfde kwartaal van 2012. Het eerste halfjaar van 2014 laat een verdere toename van het aantal vacatures zien.

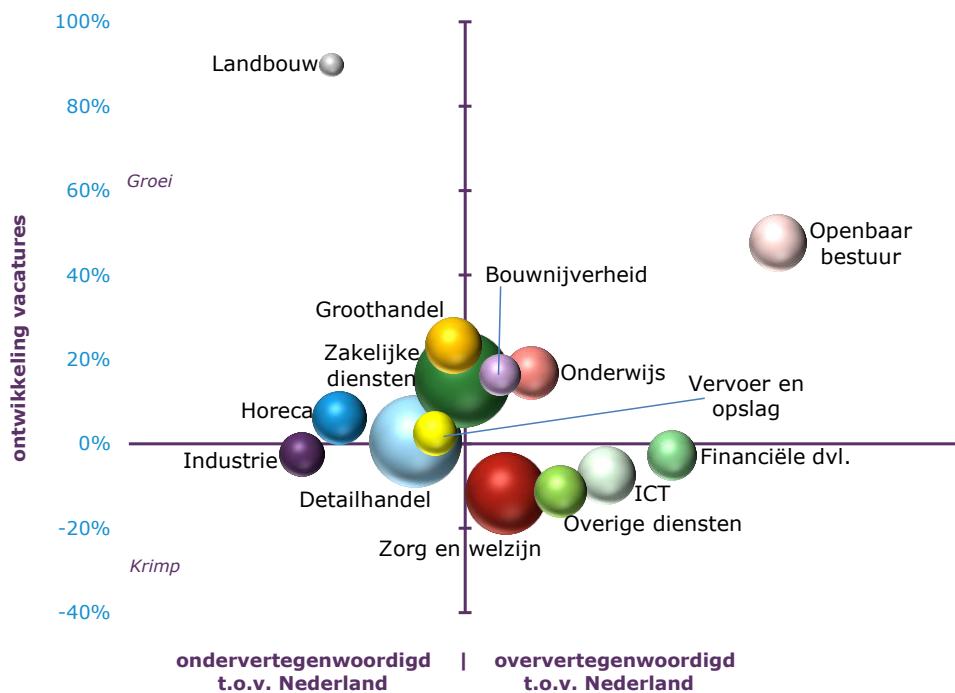
Afbeelding 2.1. Ontwikkeling ontstane vacatures
Midden-Utrecht, 2012-2014

Bron: UWV

Die overgang naar groei is ook bij veel afzonderlijke sectoren terug te zien.

Afbeelding 2.2. Ontstane vacatures naar sector
Midden-Utrecht, 2012/2013 in verhouding tot 2013/2014

Bron: UWV

Afbeelding 2.2 geeft een beeld van de omvang en ontwikkeling van het aantal ontstane vacatures in Midden-Utrecht per sector in 2013/2014.

- De omvang van de bol geeft een beeld van het aantal vacatures in de betreffende sector.
- De positie rechts of links van de verticale as laat zien in welke mate een sector regionaal meer of minder gewicht heeft in de vacaturemarkt dan landelijk.
- Boven de horizontale as is sprake van groei van het aantal vacatures in de afgelopen vier kwartalen ten opzichte van de voorafgaande vier kwartalen, onder de as is sprake van krimp.

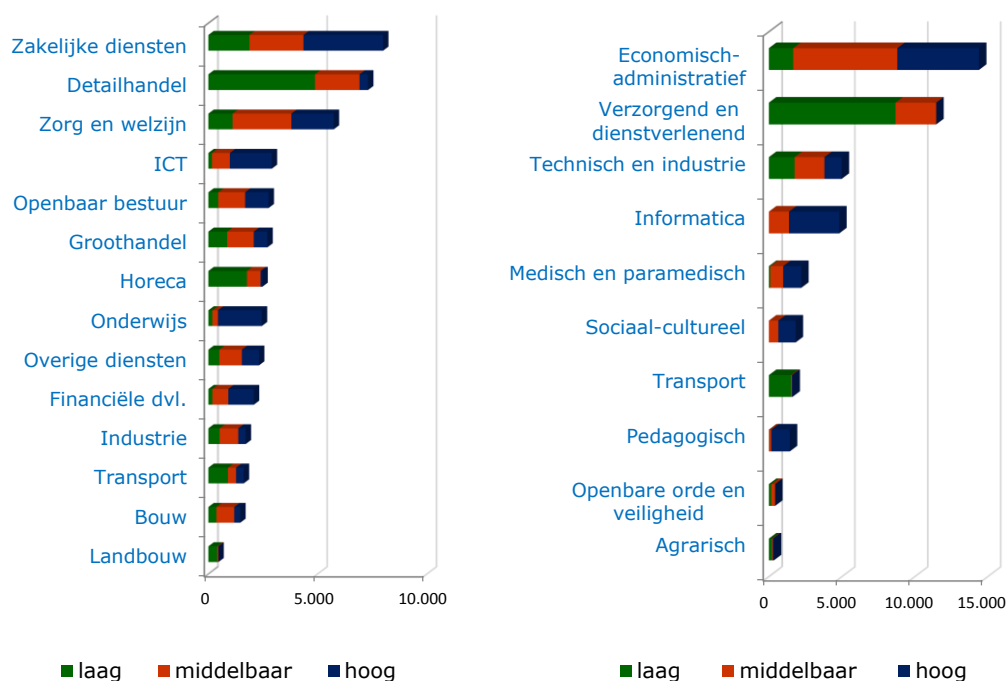
De grootste vraag naar personeel in Midden-Utrecht doet zich voor in de sectoren zakelijke diensten, detailhandel en zorg & welzijn. Verder laat deze regio een aantal sectoren zien waarin het aantal vacatures gestabiliseerd of gegroeid is. Opvallende uitschieters naar boven zijn de landbouw en het openbaar bestuur. De vacaturegroei in de landbouw is echter absoluut erg klein. De groei in de sector openbaar bestuur is vooral het gevolg van vervanging van personeel. De belangrijkste groeier is de sector zakelijke diensten. De combinatie van bezuinigingen en onzekerheid over toekomstige budgetten zorgt voor een vacaturekrimp in de zorg & welzijn.

Een vergelijking met afbeelding 1.1, over de werkgelegenheid, laat overeenkomsten en verschillen zien. De duidelijkste overeenkomst betreft het belang van de zakelijke diensten, zorg & welzijn en detailhandel voor de arbeidsparticipatie in deze regio. In deze sectoren zijn veel banen en veel vacatures. Het aandeel van de zakelijke diensten in Midden-Utrecht is ten opzichte van andere arbeidsmarktregio's gemiddeld, zowel wat betreft het aandeel banen als het aandeel vacatures. Opvallend blijft de positie van zorg & welzijn. Hoewel de sector wat betreft het aandeel banen gemiddeld vertegenwoordigd is, kent deze sector echter ten opzichte van andere arbeidsmarktregio's een bovengemiddeld aandeel vacatures. Het aantal banen en vacatures krimpt voorlopig wel in deze sector. De detailhandel is ten opzichte van andere arbeidsmarktregio's in Midden-Utrecht minder sterk aanwezig, zowel wat betreft het aandeel banen als het aandeel vacatures.

2.2. Grootste vraag naar verzorgende & dienstverlenende beroepen op laag beroepsniveau

In afbeelding 2.3 zien we het aantal vacatures per sector in 2013/2014, onderverdeeld naar drie beroepsniveaus: laag (ongeschoold en vmbo), middelbaar (mbo, havo en vwo) en hoog (hbo en wo). De grafiek geeft inzicht in de kansen van werkzoekenden op werk naar beroepsniveau.

Afbeelding 2.3. Ontstane vacatures naar beroepsniveau, per sector (links) en beroepsgroep (rechts)
Midden-Utrecht, 2013/2014

Bron: UWV

De meeste vacatures op laag beroepsniveau komen voor in de detailhandel, gevolgd door zakelijke diensten, horeca en zorg & welzijn. Vacatures op dit niveau gingen vooral verloren in de zorg & welzijn en het vervoer.

Voor werkzoekenden met een middelbaar beroepsniveau zijn er in deze regio vooral kansen in de zorg & welzijn, zakelijke diensten en detailhandel. In de sectoren zorg & welzijn, detailhandel en financiële dienstverlening ontstonden in 2013/2014 minder vacatures op middelbaar niveau.

Vacatures op hoog beroepsniveau zijn vooral te vinden in de zakelijke diensten, onderwijs, zorg & welzijn en ICT. Minder vacatures op dit beroepsniveau deden zich in 2013/2014 vooral voor in de ICT.

Afbeelding 2.3 geeft ook inzicht in het aantal ontstane vacatures naar beroepsgroep en beroepsniveau.

In de meeste vacatures wordt gevraagd naar verzorgend & dienstverlenend personeel op laag beroepsniveau en economisch-administratief personeel op middelbaar beroepsniveau. Als reactie op de vergrijzing groeit de komende jaren de vraag naar andere verzorgende en dienstverlenende beroepen, die specifiek op de groeiende groep van ouderen is gericht. Verder zoeken werkgevers vooral naar economisch-administratief personeel en informaticapersoneel op hoog beroepsniveau.

In 2013/2014 werden door werkgevers in Midden-Utrecht op middelbaar beroepsniveau vooral minder verzorgend & dienstverlenend, (para)medisch en sociaal-cultureel personeel aangetrokken. Op laag beroepsniveau werd minder economisch-administratief personeel gevraagd.

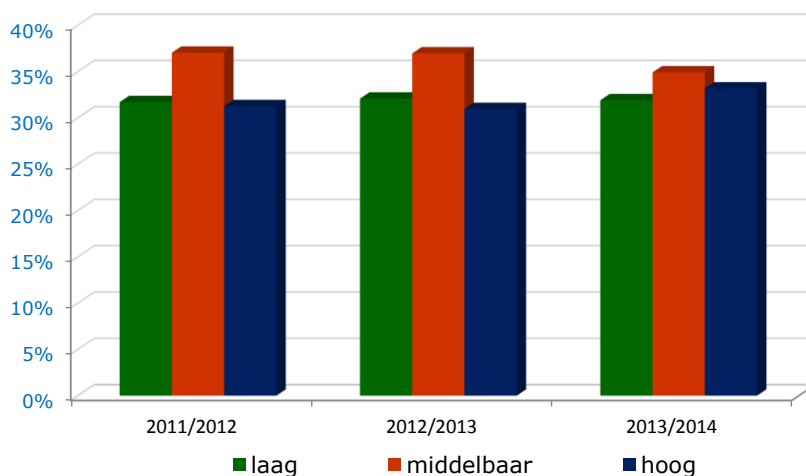
Het toenemend gebruik van de automatisering en informatietechnologie in alle sectoren leidt tot een structurele verandering in de vraag naar personeel. Kennis en vaardigheden op ICT-gebied is steeds vaker doorslaggevend bij de aanname van personeel. Andere competenties, die volgens werkgevers steeds belangrijker worden, zijn: adviesvaardigheden, commerciële vaardigheden, interdisciplinaire vaardigheden en het vermogen om mee te veranderen.

2.2.1. Aandeel vacatures op middelbaar beroepsniveau daalt

Veel bij UWV ingeschreven werkzoekenden hebben een laag beroepsniveau. In Midden-Utrecht is 32% van alle vacatures op laag niveau. Twee jaar geleden was dit aandeel eveneens 32% (afbeelding 2.4). Van alle vacatures is 35% op middelbaar beroepsniveau. Dat betekent dat dit aandeel ten opzichte van 2011/2012 met 2% is gedaald. Midden-Utrecht kent ook relatief veel werkzoekenden met een hoog beroepsniveau. In deze regio komen ook verhoudingsgewijs veel vacatures (aandeel = 33%) op hoog beroepsniveau voor. Dit aandeel is met 2% gegroeid.

Afbeelding 2.4. Aandeel ontstane vacatures naar beroepsniveau (in %)

Midden-Utrecht, 2011/2012, 2012/2013 en 2013/2014

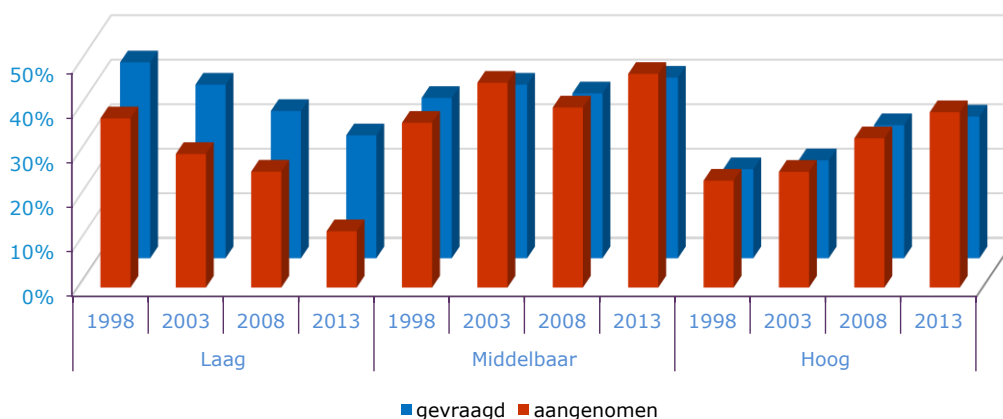
Bron: UWV

Door automatisering/informatietechnologie en outsourcing van werk naar het buitenland verdwijnt in vrijwel alle sectoren een belangrijk deel van de vraag naar personeel op mbo-niveau. Het betreft hier vooral administratieve functies. Deze afname van de vraag wordt niet gecompenseerd door de groeiende vraag naar hoger gekwalificeerd personeel, onder andere op het terrein van de informatietechnologie en andere innovatieve terreinen. Doordat het beschikbare aanbod niet of onvoldoende aansluit op de (toekomstige) vraag kunnen nieuwe knelpunten ontstaan.

2.3. Verdringing op laag en middelbaar opleidingsniveau

Het belang van een goede opleiding blijkt duidelijk uit afbeelding 2.5. Die geeft een beeld van de verdeling van vervulde vacatures naar opleidingsniveau (laag, middelbaar en hoog). Als extra dimensie wordt een onderscheid gemaakt tussen het oorspronkelijk gevraagde opleidingsniveau en het opleidingsniveau van de uiteindelijk aangenomen mensen.

Afbeelding 2.5. Vervulde vacatures naar gevraagd en aangenomen opleidingsniveau
Nederland, 1998-2013

Bron: UWV (Vacatures in Nederland 2008 en 2013, Hoe Werven Bedrijven 1998 en 2003)

Twee ontwikkelingen zijn duidelijk zichtbaar. Het aandeel van vacatures voor hoogopgeleiden (hbo/wo) neemt structureel toe. Hoogopgeleiden worden ook relatief vaker aangenomen dan ze in vacatures worden gevraagd. Een vergelijkbare ontwikkeling, maar minder sterk, is te zien op middelbaar opleidingsniveau (basisonderwijs en vmbo). Werkzoekenden met deze opleidingsniveaus worden steeds minder gevraagd en nog minder vaak aangenomen. De dalende lijn weerspiegelt vooral de ontwikkeling bij het vmbo. Basisonderwijs wordt wel relatief vaker gevraagd, maar niet of nauwelijks meer aangenomen. Het lijkt er op dat verdringing op dit niveau het sterkst wordt gevoeld. Laagopgeleiden hebben zo dubbel nadeel: lagere opleidingsniveaus worden met de jaren steeds minder gevraagd en de kans is groter dat de vacatures op hun niveau worden vervuld door mensen met een hogere opleiding. Op middelbaar niveau speelt naast verdringing nog mee dat in verschillende vormen van dienstverlening banen verdwijnen door automatisering.

In het volgende hoofdstuk wordt nader ingegaan op de aanbodkant van de arbeidsmarkt en de confrontatie tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Hoe goed passen vraag en aanbod bij elkaar, waar liggen kansen en knelpunten en wat is er nodig om die kansen te benutten en verschillen te overbruggen.

3. Veel onbenut arbeidsaanbod

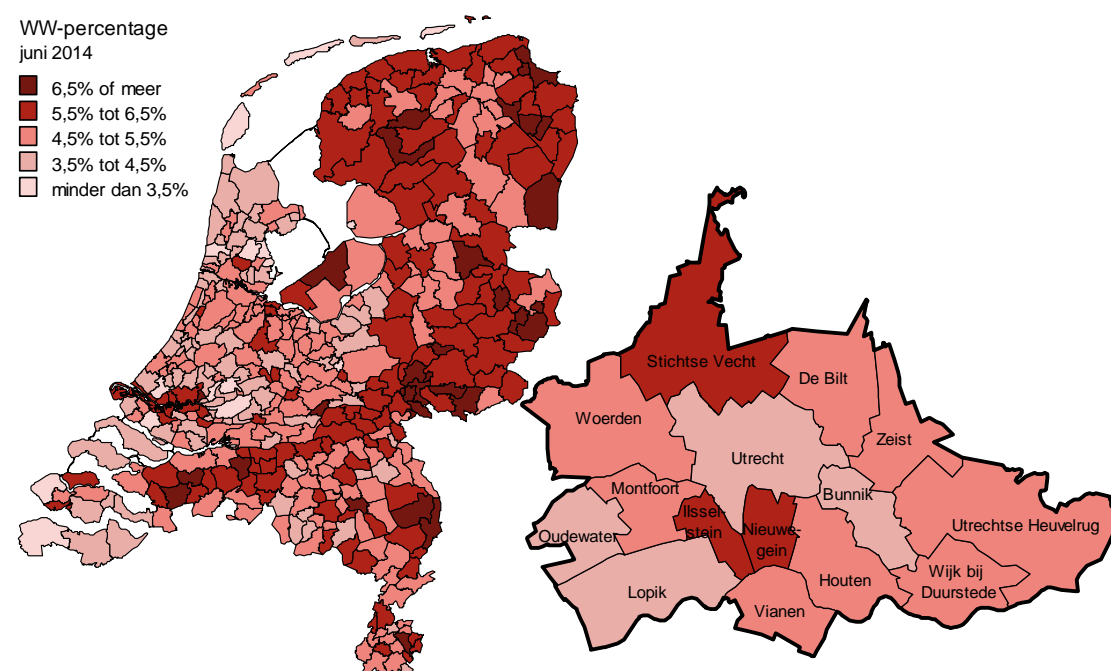
3.1. Onbenut arbeidsaanbod

Een positieve ontwikkeling van de potentiële beroepsbevolking (+0,3%) tot 2020 ten gevolge van het redelijk constant blijven van het aantal jongeren en een toename van de participatiegraad van 73% (2012) naar 76% in 2020 zorgen per saldo voor een groei van de beroepsbevolking in Midden-Utrecht tot 2020. Van de potentiële beroepsbevolking - iedereen tussen de 15 en 65 jaar - werkt tweederde twaalf uur of meer per week: de werkzame beroepsbevolking. Bijna een kwart van de mensen tussen de 15 en 65 jaar kan of wil niet werken en behoort daarmee niet tot de beroepsbevolking. Er zijn echter ook mensen (ongeveer 10% van de potentiële beroepsbevolking) die niet of weinig werken, maar dat wel willen; het onbenut arbeidsaanbod. Behalve uit WW'ers, bestaat deze groep uit dat deel van de WWB- en Wajongpopulatie dat over arbeidscapaciteit beschikt. Ook ontstond er tijdens de recessie een omvangrijke groep niet-uitkeringsgerechtigden die zich van de arbeidsmarkt afkeerde. Deze groep ziet dat er weinig kansen zijn om de arbeidsmarkt te betreden en besluit om voorlopig niet actief naar werk te zoeken. In een periode van hoogconjunctuur zijn er wel weer kansen en bieden zij zich weer aan. Het gaat daarbij vooral om vrouwen, parttimers, jongeren die al dan niet doorstuderen en mensen die vrijwilligerswerk verrichten. Al deze groepen zijn moeilijk in kaart te brengen, maar geven wel aan dat er veel dynamiek is op de arbeidsmarkt.

3.2. Meer WW-uitkeringen

Het aantal WW-uitkeringen in Midden-Utrecht is in het afgelopen jaar fors toegenomen. De economische recessie heeft in deze periode voor een toename van WW-uitkeringen met 11% gezorgd. Deze toename is wel minder dan het landelijke gemiddelde van 13%. Eind juni 2014 telt Midden-Utrecht 19.709 WW-uitkeringen. Afbeelding 3.1 toont per gemeente het aantal WW-uitkeringen in procenten van de beroepsbevolking (WW-percentage). Eind juni 2014 ligt dit percentage in de regio Midden-Utrecht op 4,8%, tegen 5,4% in Nederland. De gemeenten met de hoogste WW-percentages zijn Nieuwegein (6,0%), Stichtse Vecht (5,6%) en IJsselstein (5,5%). In de overige gemeenten ligt het WW-percentage onder het landelijke percentage. De laagste percentages kennen de gemeenten Lopik (3,5%) en Oudewater (3,7%).

Afbeelding 3.1. WW-percentages per gemeente
Nederland en Midden-Utrecht, juni 2014

Bron: UWV

3.2.1. Verdere toename WW verwacht

Dit jaar neemt het aantal WW-uitkeringen in Midden-Utrecht naar verwachting verder toe tot 20.700 en daalt in 2015 vervolgens naar 20.500 (4,9%) eind 2015. In heel Nederland worden dan 457.000 WW-uitkeringen verwacht (5,8%). Het WW-percentage in Midden-Utrecht is relatief laag omdat de regio een belangrijke werkgelegenheidsfunctie heeft die geconcentreerd is rond de stad Utrecht. Bovendien is Midden-Utrecht een regio met grote economische veerkracht, waardoor de regio zich snel herstelt als het economisch beter gaat. Het economisch herstel zorgt pas in de loop van 2015 voor aanzienlijk minder WW-uitkeringen, omdat de aantrekkende economie eerst leidt tot een toename van arbeidsproductiviteit en pas later tot meer banen en minder uitkeringen.

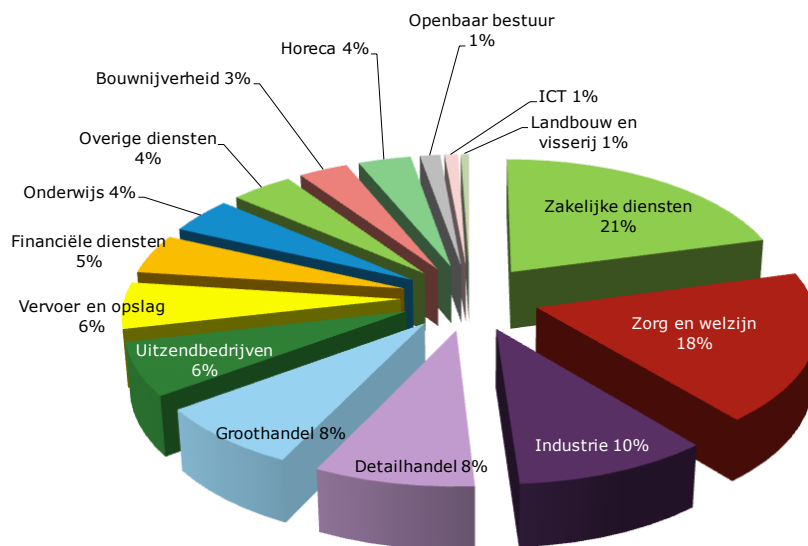
3.3. WW-gerechtigden hogeropgeleid, ouder en langer werkloos

De grote instroom in 2013 heeft geleid tot een groep WW-gerechtigden met gemiddeld een kleinere afstand tot de arbeidsmarkt; met recente werkervaring, hogeropgeleid en korter werkzoekend. Aangezien vooral de groep jongeren relatief snel de WW-uitkering verlaat door het vinden van werk of het bereiken van de maximale duur van de WW en dit voor ouderen veel minder het geval is, neemt de gemiddelde leeftijd van werkzoekenden met een WW-uitkering toe. Vooral de instroom vanuit de sectoren zakelijke diensten en zorg & welzijn is toegenomen. Ook bestaat de WW voor een groot deel uit mensen die een administratief beroep hebben uitgeoefend.

3.3.1. Instroom in WW vooral uit zorg & welzijn, vervoer, zakelijke diensten en industrie

Het grootste aandeel WW-uitkeringen wordt verstrekt aan ex-werknemers uit de sectoren zakelijke diensten, zorg & welzijn en industrie. Totaal wordt 49% van alle WW-uitkeringen verstrekt aan werknemers uit deze sectoren. Hiermee weerspiegelt de samenstelling van de WW in grote lijnen die van de werkgelegenheid in Midden-Utrecht. De uitzendbedrijven nemen 6% voor hun rekening. Afbeelding 3.2 toont de sector van herkomst van de WW-uitkeringen. De instroom uit de sector zorg & welzijn is vooral het afgelopen jaar sterk gegroeid, als gevolg van overheidsmaatregelen. De sterke toename vanuit het vervoer, de industrie en de zakelijke diensten (inclusief financiële instellingen) is vooral het gevolg van de economische recessie. De sectorale verdeling van herkomst van de WW-uitkeringen komt goed overeen met die sectoren in Midden-Utrecht die de gevolgen ondervinden van de economische recessie.

Afbeelding 3.2. WW-uitkeringen naar sector van herkomst
Midden-Utrecht, juni 2014

Bron: UWV

3.3.2. Werkzoekende WW'er ouder, hogeropgeleid en langer werkloos

De samenstelling van de groep werkzoekenden met een WW-uitkering is het afgelopen jaar veranderd; hogeropgeleid en langer werkloos. Het aantal jongeren is in de regio gedaald met 9%. In de periode 2012-2013 steeg het aantal jongeren nog met 70%. Het aantal 27- tot 50-jarigen steeg met 5% en de 50-plussers stegen in aantal met 23%. Het aandeel jongeren in het totaal aantal lopende WW-uitkeringen is beperkt: zij maken eind juni 2014 slechts 6% uit van het totaal. Jongeren beschikken vaker over een flexibel contract en een kort arbeidsverleden, waarmee hun positie in economisch slechte tijden kwetsbaar is. Jongeren stromen daarom relatief veel de WW in, maar stromen ook relatief snel uit door een korter uitkeringsrecht en een grotere kans op het vinden van werk. Van alle WW-uitkeringsgerechtigden valt 52% in de leeftijdsgroep 27- tot 50-jarigen en 42% in de categorie 50 jaar en ouder. Ouderen stro-

men minder vaak de WW in. Eenmaal in de WW, stroomt deze groep echter ook moeilijk uit. Hoewel het gemiddelde uitkeringsrecht lang is, slaagt deze groep er het minst goed in werk te vinden tijdens de uitkeringsperiode.

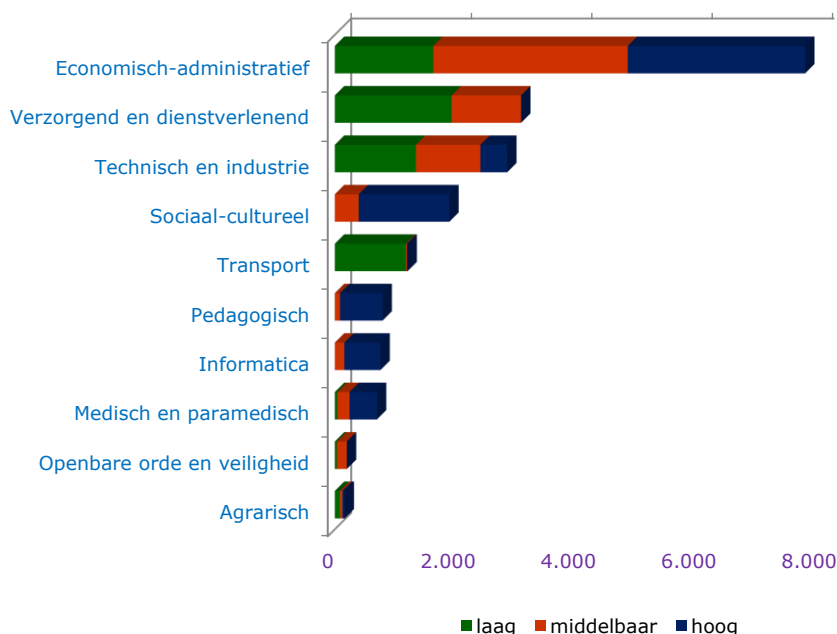
Midden-Utrecht kent relatief veel hoogopgeleide werkzoekenden (38%) en relatief weinig werkzoekenden zonder startkwalificatie (29%). Het aandeel middelbaar opgeleide werkzoekenden (29%) ligt onder het landelijk gemiddelde. Hoewel het aantal WW-uitkeringen voor alle opleidingsniveaus steeg, was dit vooral sterk het geval op hbo-niveau. Het aantal WW-uitkeringen van werkzoekenden zonder startkwalificatie nam minder snel toe. Per saldo is het opleidingsniveau van de werkzoekenden met een WW-uitkering daardoor gestegen. Nog steeds heeft bijna eenderde van de werkzoekenden met een WW-uitkering echter geen startkwalificatie. Zij komen vooral in aanmerking voor vacatures op elementair en lager niveau, veelal in detailhandel, horeca en industrie (zie afbeeldingen 2.3 – 2.5). Werkzoekenden met een WW-uitkering maken gemiddeld langer gebruik van hun WW-uitkering dan een jaar geleden. Voor de meeste WW-uitkeringen (49%) is de verstreken duur minder dan een half jaar. Het aandeel WW-uitkeringen met een verstreken duur tussen 6 maanden en 1 jaar is echter toegenomen tot 22% en die met een verstreken duur langer dan 1 jaar tot 29%.

Nu de eerste tekenen van economisch herstel zich aandienen, kunnen als eerste werkzoekenden met een korte afstand tot de arbeidsmarkt hiervan profiteren. De groep zonder startkwalificatie heeft de moeilijkste positie bij het vinden van werk. Vaak kunnen zij niet aan de eisen, die de werkgever stelt, voldoen en vindt verdringing plaats als de werkgever een beter gekwalificeerde kan aannemen, terwijl dit niet absoluut noodzakelijk is voor het uitoefenen van de functie (zie afbeelding 2.5).

3.3.3. Vooral stijging van economisch-administratieve en verzorgende & dienstverlenende beroepen

De groei van het aantal WW-uitkeringen in het afgelopen jaar was in de regio met 11% lager dan in 2012-2013, toen het aantal WW-uitkeringen nog met 39% toenam. In 2012-2013 steeg vooral het aantal WW-uitkeringen in de financiële & zakelijke diensten en de zorg & welzijn. Het afgelopen jaar was de stijging juist voornamelijk te zien in zorg & welzijn. Afbeelding 3.3 geeft inzicht in het beroep en beroepsniveau van de WW'ers. In Midden-Utrecht zoeken de meeste WW'ers werk in economisch-administratieve beroepen, in verzorgende & dienstverlenende beroepen en in technische & industrieberoepen. Ongeveer 70% staat voor een van deze beroepen ingeschreven. Bij technische & industrieberoepen en verzorgende & dienstverlenende beroepen gaat het in veel gevallen om beroepen op laag niveau, zoals productiemedewerkers, bouwvakkers, schoonmakers en winkelpersoneel, die veel voorkomen in de –voor Midden-Utrecht kenmerkende– sectoren zakelijke diensten, zorg & welzijn en detailhandel. WW'ers in economisch-administratieve beroepen zoeken vaker werk op middelbaar niveau in beroepen als administratief of commercieel medewerker.

Afbeelding 3.3. WW-uitkeringen naar beroepsgroep en beroepsniveau
Midden-Utrecht, juni 2014

Bron: UWV

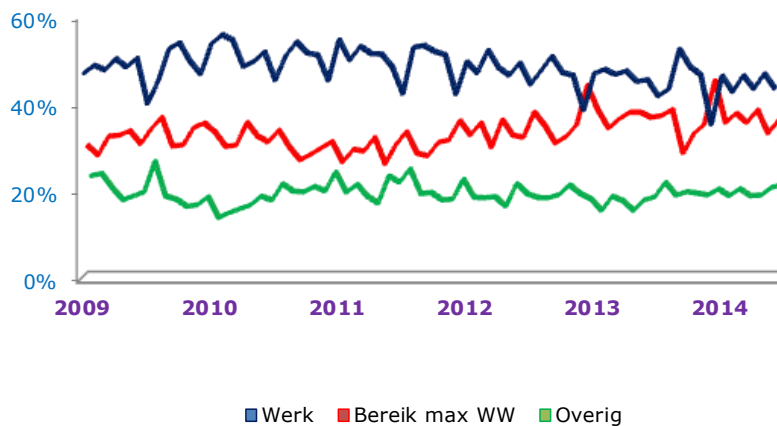
Afgezet tegen de ontstane vacatures per beroepsgroep naar beroepsniveau (afbeelding 2.3) valt op dat er voor alle WW'ers momenteel weinig vacatures zijn. Voor werkzoekenden met hogere technische beroepen en met informaticaberoepen is het vacatureaanbod gunstiger.

3.3.4. Uitstroom uit de WW-uitkering: dynamiek aanwezig

Hoewel de economische recessie het vinden van werk bemoeilijkt, blijft dynamiek op de arbeidsmarkt aanwezig. Dit blijkt uit de reden voor het beëindigen van de WW-uitkering. Afbeelding 3.4 geeft het verloop hiervan weer. Van de WW-uitkeringen in Midden-Utrecht eindigt 45% in 2014 met werkherhvatting. Dit onderstreept dat er nog steeds redelijke kansen zijn om vanuit de WW-uitkering werk te vinden. Ook bij een ruime arbeidsmarkt ontstaan vacatures: vooral door vervangingsvraag. Het aandeel werkherhvatting als reden voor het beëindigen van de WW-uitkering is in de afgelopen jaren als gevolg van de economische recessie echter wel afgenomen. In tijden van economisch herstel, zoals in 2010, ligt het aandeel werkherhvattingen als reden voor het beëindigen van de WW-uitkering rond de 52%. Ook het groeiend aandeel WW-uitkeringen dat eindigt met het bereiken van de maximale duur (36%), maakt de gevolgen van de economische recessie zichtbaar. Vooral vanaf het midden van 2012 ligt het aandeel dat wordt beëindigd vanwege het bereiken van de maximale WW-duur op een hoger niveau dan in voorgaande jaren.

Afbeelding 3.4. Reden beëindiging WW-uitkering

Midden-Utrecht, 2009-2014

Bron: UWV

Zoals eerder aangegeven verschillen de kansen op uitstroom naar werk en uitstroom vanwege het bereiken van de maximale uitkeringsduur tussen de leeftijdscategorieën. Vooral in de leeftijdscategorie 27 – 50 jaar slagen werkzoekenden er vaak (55% van de totale uitstroom uit de WW) in om werk te vinden tijdens de uitkeringsperiode. Jongeren tot 27 jaar (48%) en 50-plussers (47%) slagen hierin minder goed. Bij jongeren heeft dit vooral te maken doordat zij een kort uitkeringsrecht hebben. Ouderen slagen er juist vanwege een relatief lang uitkeringsrecht moeilijker in om werk te vinden.

3.4. Ander onbenut arbeidsaanbod

Werkzoekenden met een WW-uitkering hebben met hun relatief recent arbeidsverleden vaak een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt. Het onbenutte arbeidsaanbod bestaat echter ook uit andere groepen werkzoekenden die meer ondersteuning nodig hebben voor deelname aan de arbeidsmarkt. Een kort of minder recent arbeidsverleden of arbeidsbeperkingen zorgen voor een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Een deel van deze mensen valt vanaf 2015 onder de Participatiewet.

Box 3.1. Participatiewet

Met de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015 worden de gemeenten verantwoordelijk voor mensen met arbeidsvermogen die niet in staat zijn het wettelijk minimumloon te verdienen. Nu vallen deze mensen nog onder drie verschillende regelingen (WWB, WSW, Wajong). Doel van de Participatiewet is zoveel mogelijk mensen te laten deelnemen aan werk, ook mensen met een arbeidsbeperking.

3.4.1. Werkzoekende WWB'ers harder gestegen dan WW'ers

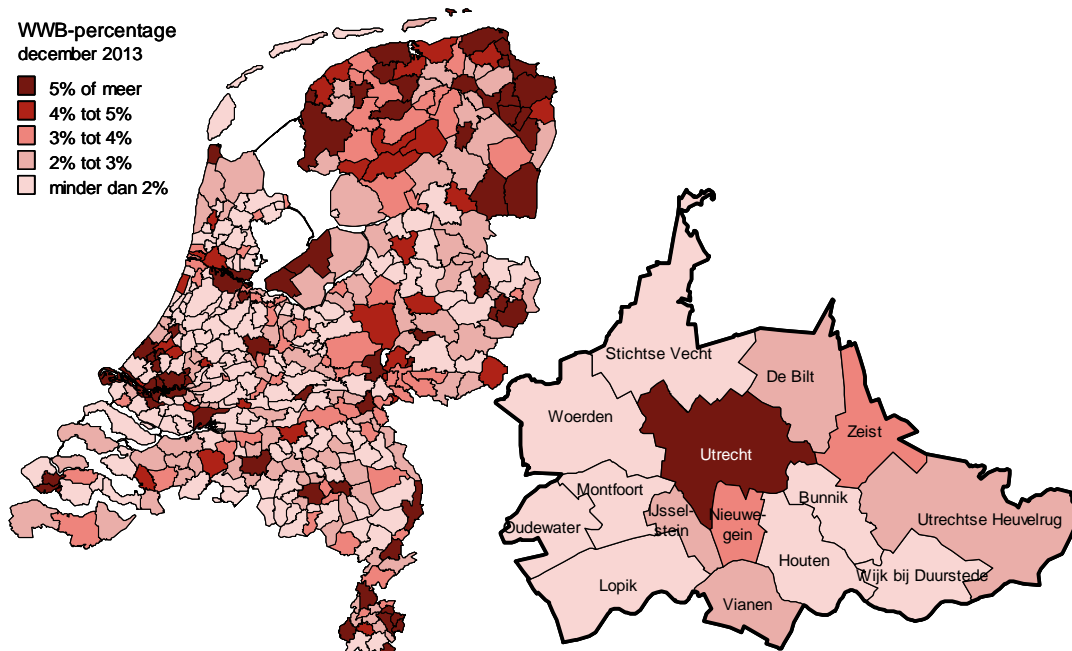
Het aantal WWB-uitkeringen in Midden-Utrecht is het afgelopen jaar met 1.510 (12,2%) toegenomen tot 13.890 WWB-uitkeringen in december 2013 (3,4% van de beroepsbevolking). De stijging van de WWB is groter dan die van de WW. Het groeitempo van de WWB is toegenomen, terwijl dat van de WW is afgevlakt. Naarmate de recessie langer duurt, groeit het aantal werkzoekenden waarvan de WW-uitkering eindigt zonder dat er werk is gevonden. Toch is er geen sprake van een massale doorstroom naar de WWB. De ontwikkeling in Midden-Utrecht is sterker dan het landelijke beeld. In heel Nederland groeide het aantal WWB-uitkeringen in deze periode met 8,6% tot 358.950 (4,6% van de beroepsbevolking). Afbeelding 3.5 toont de WWB-percentages per gemeente. In Midden-Utrecht liggen alle WWB-percentages onder het landelijk gemiddelde behalve dat van gemeente Utrecht. De gemeente Utrecht kent een WWB-percentage

van 5%. De gemeente Montfoort behoort met een WWB-percentage van 1,2% tot de laagste van Nederland.

Box 3.2. Wet Werk en Bijstand en Werkloosheidswet

De Wet werk en bijstand (WWB) regelt de ondersteuning naar werk en bijstand voor mensen die onvoldoende inkomen of vermogen hebben om in hun bestaan te kunnen voorzien. Daarbij telt ook het inkomen en vermogen van partners mee. Hierbij gaat werk boven uitkering: het doel is dat mensen via de kortste weg naar werk in hun eigen bestaan kunnen voorzien. De gemeente is verantwoordelijk voor ondersteuning naar werk. Tot de WWB-populatie behoren over het algemeen mensen zonder werkervaring en mensen die de maximale WW-duur hebben doorlopen. Werkloze werknemers hebben, indien zij ook aan overige voorwaarden voldoen, recht op een WW-uitkering en ondersteuning naar werk. WW'ers hebben per definitie werkervaring. Bijna de helft van de WW'ers hervat het werken binnen de maximale WW-duur.

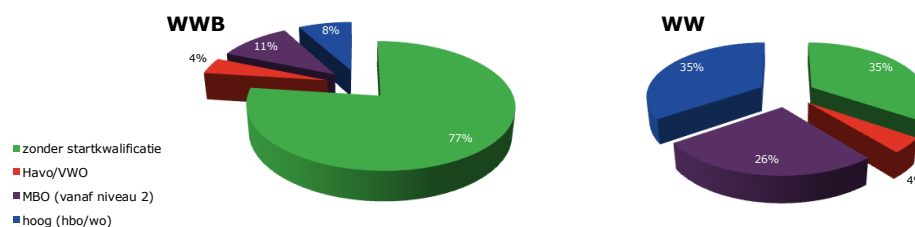
Afbeelding 3.5. WWB-percentages per gemeente
Nederland en Midden-Utrecht, december 2013

Bron: CBS, bewerking UWV

Over het algemeen geldt dat de afstand tot de arbeidsmarkt van het grootste deel van de WWB-populatie groter is dan die van de WW-uitkeringsgerechtigden. De WWB-werkzoekende beschikt over het algemeen over een lager opleidingsniveau, heeft een korter arbeidsverleden en oefent een beroep uit waarvoor de kansen op de arbeidsmarkt kleiner zijn. De afbeeldingen 3.6, 3.7 en 3.8 tonen de verschillen tussen de werkzoekenden met een WWB- en met een WW-indicering als het gaat om opleiding, leeftijd en beroep.

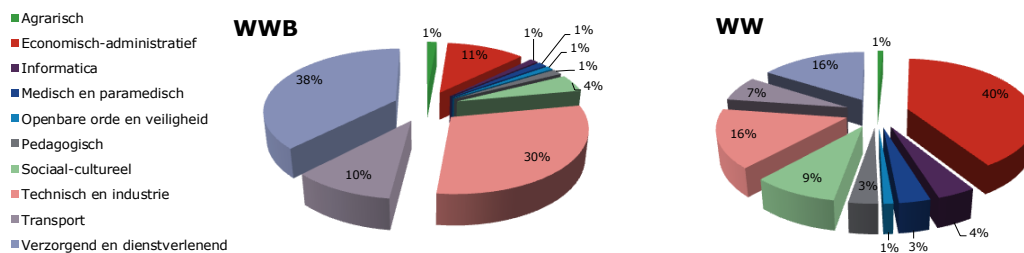
Afbeelding 3.6. Opleidingsniveau werkzoekende WWB en WW
Midden-Utrecht, juni 2014

Bron: UWV

Een belangrijk verschil tussen werkzoekende WWB'ers en werkzoekende WW'ers is het opleidingsniveau. Opvallend is het grote aandeel WWB-werkzoekenden zonder startkwalificatie; in Midden-Utrecht heeft 77% van de ingeschreven WWB'ers een opleiding op maximaal mbo-1 niveau. Het opleidingsniveau van de werkzoekende WW'er is veelal hoger; 61% heeft een opleiding op minimaal mbo-2 niveau.

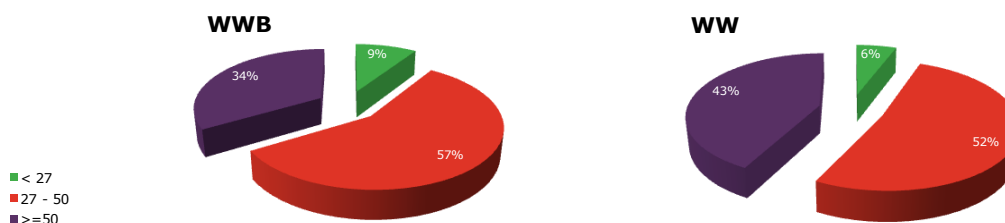
Afbeelding 3.7. Beroep werkzoekende WWB en WW Midden-Utrecht, juni 2014

Bron: UWV

Wat verder in het oog springt, is het verschil in beroep waarvoor werkzoekende WWB'ers en werkzoekende WW'ers staan ingeschreven. WWB'ers staan veelal ingeschreven voor verzorgende & dienstverlenende beroepen en industrieberoepen, waar de WW zich kenmerkt door veel werkzoekenden in economisch-administratieve beroepen.

Afbeelding 3.8. Leeftijd werkzoekende WWB en WW Midden-Utrecht, juni 2014

Bron: UWV

Een ander opvallend verschil is de leeftijdsopbouw van werkzoekende WWB'ers en werkzoekende WW'ers. Jongeren zijn sterker vertegenwoordigd in de WWB dan in de WW. Dit heeft te maken met het relatief korte arbeidsverleden, waardoor geen of kortere WW-rechten worden opgebouwd.

3.4.2. Aantal werkzoekende Wajongers relatief laag in de regio

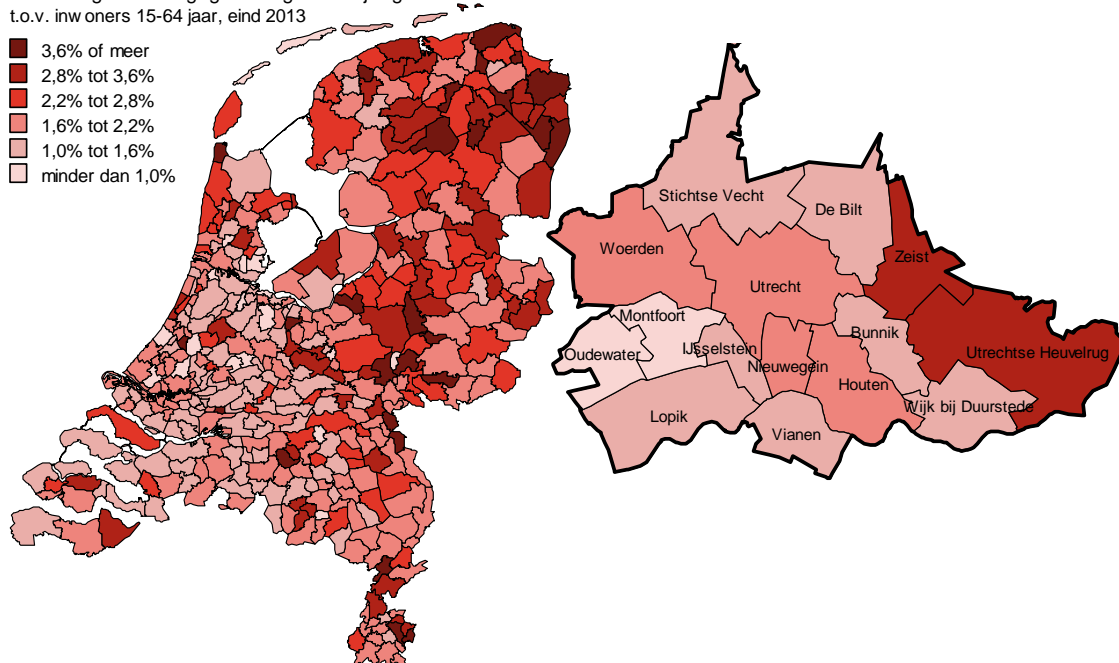
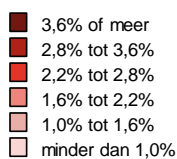
Eind 2013 zijn er in Midden-Utrecht 9.788 mensen met een Wajong-uitkering. Met een percentage van 1,7% van de beroepsbevolking ligt het Wajong-percentage in Midden-Utrecht ruim onder het landelijke percentage (2,1%). Bijna 40 procent van alle Wajongers komt uit de gemeente Utrecht. Het aandeel Wajongers (1,6%) ligt ook hier ver onder het landelijk gemiddelde. Afbeelding 3.9 laat het Wajong-percentage per gemeente zien. Het grootste aandeel Wajongers hebben de gemeenten Zeist (3,5%) en Utrechtse Heuvelrug (3,0%). De meeste gemeenten in Midden-Utrecht kennen echter relatief lage aandelen Wajongers. Gemeenten als Montfoort (0,9%) en Oudewater (0,9%) behoren tot de gemeenten met de laagste aandelen Wajongers.

Box 3.3 Participatiewet, Wajong en baanafspraken

Na invoering van de Participatiewet krijgen mensen alleen een Wajong-uitkering wanneer zij op jonge leeftijd volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. UWV is verantwoordelijk voor de betaling van een Wajonguitkering. Wanneer iemand na 1 januari 2015 op jonge leeftijd arbeidsbeperkingen heeft en (mogelijk in de toekomst) over arbeidsvermogen beschikt, is de gemeente verantwoordelijk voor ondersteuning naar werk of studie en eventueel bijstand. UWV blijft verantwoordelijk voor ondersteuning naar werk en uitkering van iedereen die voor 1 januari 2015 Wajonger is. Wajongers en bijstandsgerechtigden met een arbeidsbeperking horen tot de doelgroep voor de extra banen voor arbeidsbeperkten.

Afbeelding 3.9. Wajong-percentages per gemeente Nederland en Midden-Utrecht, eind 2013

Percentage uitkeringsgerechtigden Wajong
t.o.v. inwoners 15-64 jaar, eind 2013

Bron: UWV

Het aantal Wajongers groeit nog steeds omdat er meer Wajongers instromen dan dat er uitstromen. Het aantal Wajongers dat uitstroomt is laag, omdat bij Wajongers niet vaak sprake is van herstel. Afbeelding 3.10 geeft enkele kenmerken van de Wajongers: veelal mannen, jong en al jarenlang in een uitkeringssituatie.

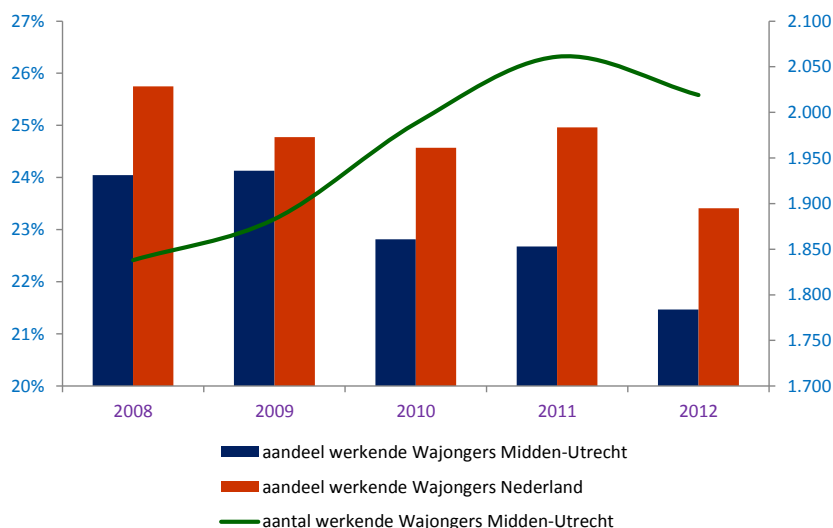
Afbeelding 3.10. Kenmerken Wajongers Midden-Utrecht, eind 2013

		aantal	aandeel
Totaal Wajong		9788	100%
Wajong%		1,7%	
geslacht	man	5302	54%
	vrouw	4486	46%
leeftijd	< 25	2527	26%
	25 - 34	2988	31%
	35 - 44	1832	19%
	45 - 54	1560	16%
	55 - 64	874	9%
	65 -aow leeftijd	7	0,1%
uitkeringsduur	< 5 jaar	2361	24%
	>= 5 jaar	7427	76%

Bron: UWV Atlas SV 2013

Afbeelding 3.11 toont voor de periode 2008-2012 de mate waarin Wajongers aan het werk zijn. In Midden-Utrecht werkt 22% van de Wajongers, wat iets minder is dan het landelijk gemiddelde. Vanaf 2008 is het aantal werkende Wajongers, ondanks de economische ontwikkelingen, in vrijwel alle arbeidsmarktregio's gegroeid, ook in Midden-Utrecht. Pas in 2012 daalt het aantal werkende Wajongers; ook steeg het aantal en aandeel werkgevers met een Wajonger in dienst niet langer. De meest logische verklaring hiervoor is de verslechtering van de economische situatie. De dalende werkgelegenheid in deze periode maakte het voor werkgevers lastiger om Wajongers aan te nemen en in dienst te houden.

Afbeelding 3.11. Ontwikkeling arbeidsparticipatie Wajongers
 Nederland en Midden-Utrecht, 2008 – 2012

Bron: UWV Kenniscentrum

Box 3.4 Oude en nieuwe Wajong

Mensen die op jonge leeftijd door ziekte of een handicap arbeidsongeschikt zijn of worden, kunnen een beroep doen op de wet Wajong. Als zij voor 1 januari 2010 een Wajonguitkering hebben aangevraagd, vallen zij onder de *oude Wajong* (oWajong). De *nieuwe Wajong* (nWajong) geldt voor jonggehandicapten die vanaf 1 januari 2010 een Wajonguitkering aanvragen. In de nWajong ligt de nadruk op wat Wajongers wél kunnen in plaats van wat zij niet kunnen. Mensen die in de nWajong komen, kunnen in drie regelingen terecht komen: de werkregeling, de studieregeling en de uitkeringsregeling. Wajongers hebben al voordat ze de arbeidsmarkt opgaan een arbeidsbeperking. Voor sommige Wajongers is een betaalde baan nooit haalbaar vanwege de ernst van hun beperkingen, maar voor een deel is dat met de nodige inspanningen zeker wel mogelijk. De meeste werkende Wajongers verdienen minder dan het minimumloon en hebben recht op een aanvullende Wajong-uitkering. Wajongers werken zowel bij reguliere werkgevers als in of via de Sociale Werkvoorziening. Om werk bij een reguliere werkgever mogelijk te maken, zijn veel inspanningen en investeringen nodig. Werk voor Wajongers bij een reguliere werkgever is veelal geen regulier werk, maar aangepast werk in een reguliere setting met veel ondersteuning en begeleiding.

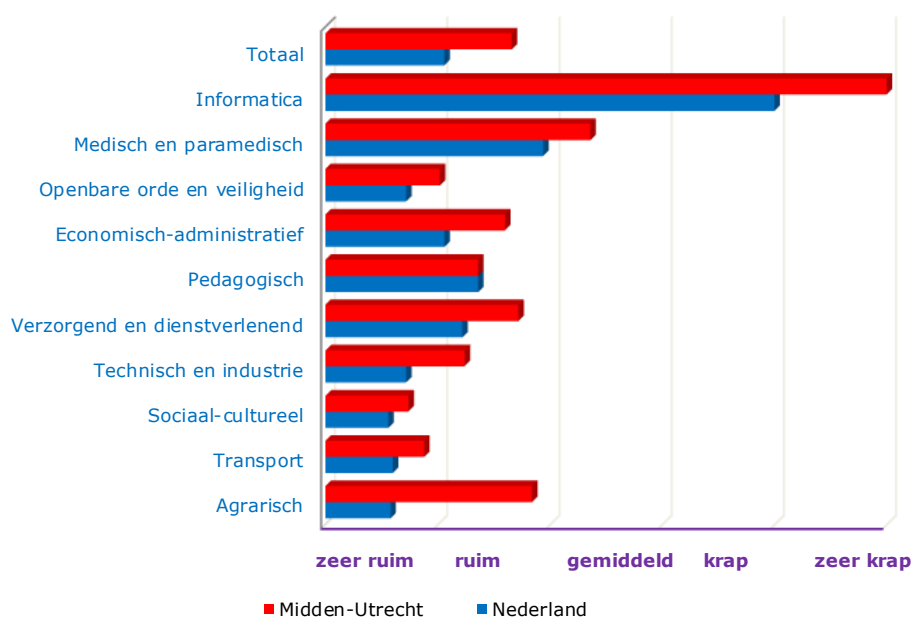
Arbeidsbeperkten worden op basis van een diagnose in een categorie ingedeeld. Van de Wajongers heeft 54% een ontwikkelingsstoornis, 26% een psychiatrisch ziektebeeld en 20% een somatisch ziektebeeld. Daarbij dient opgemerkt te worden dat veel arbeidsbeperkten meer dan één ziektebeeld gediagnosticeerd krijgen. Ook uit onderzoek van het UMCG komt een beeld naar voren van de Wajongers als een kwetsbare groep met arbeidsmogelijkheden en een grote motivatie om te werken: lichamelijk goed gezond, maar met beperkingen op psychisch vlak. Er is vaak sprake van een lage opleiding (45% vanuit speciaal- en praktijkonderwijs), multi-problematiek, beperkt zelfinzicht en een sociale context (laagopgeleide ouders, zwak sociaal netwerk), wat arbeidsparticipatie in de weg staat.

4. Op termijn meer kansen voor werkzoekenden

4.1. Ruime arbeidsmarkt in Midden-Utrecht

Ondanks een toename van het aantal vacatures blijft de arbeidsmarkt in Midden-Utrecht in het tweede kwartaal van 2014 ruim. Afbeelding 4.1 geeft voor de verschillende sectoren van de economie in Midden-Utrecht een beeld van de spanning op de arbeidsmarkt; de verhouding tussen het aantal vacatures en het aantal kortdurend werkzoekenden. Hoe krappere de arbeidsmarkt, hoe moeilijker het voor werkgevers is om aan personeel te komen.

Afbeelding 4.1. Spanning naar beroepsgroep
Nederland en Midden-Utrecht, tweede kwartaal 2014

Bron: UWV

Uit de afbeelding blijkt dat in 2014 voor vrijwel alle beroepsgroepen in Midden-Utrecht de arbeidsmarkt gemiddeld tot zeer ruim is. Een ruime arbeidsmarkt beperkt de kansen voor werkzoekenden op het vinden van werk. Alleen voor informaticaberoepen is er sprake van een zeer krappe arbeidsmarktsituatie. Deze beroepen zijn geschikt voor werkzoekenden met een opleiding op hoog niveau. De ICT-sector is in Midden-Utrecht een relatief sterk aanwezige sector.

Kijken we ook naar het beroepsniveau dan zien we dat voor de meeste beroepsgroepen een ruime tot zeer ruime arbeidsmarkt geldt. Administratieve beroepen en ICT-beroepen op wetenschappelijk beroepsniveau en ICT-beroepen en medische beroepen op middelbaar beroepsniveau kennen in Midden-Utrecht een krappe arbeidsmarkt.

4.2. Kansrijke beroepen voor werkzoekenden

Ondanks de hoge werkloosheid zijn er ook bedrijven die moeite hebben om hun vacatures vervuld te krijgen. Op middelbaar niveau geldt de krappe arbeidsmarkt vrijwel uitsluitend voor specifieke technische beroepen, of beroepen met een belangrijke technische component (bijvoorbeeld verkoopberoepen in de technische groothandel). Vaak is er ook een duidelijke link met het kunnen beheersen van computergestuurde technieken. Er is verder krapte in enkele uitvoerende technische functies (monteurs, cnc-verspanners, lassers). Daarnaast is er krapte bij technisch kaderpersoneel ('technici'): tekenaars, calculators, werkvoorbereiders. Voor deze laatste beroepen is mbo-4 het minimumniveau, in toenemende mate wordt gezocht naar hbo'ers.

Ook op hoger en wetenschappelijk niveau gaat het vaak om technische functies, maar nu zijn er ook andere segmenten waarin krapte lijkt te bestaan: ICT-beroepen, bepaalde medisch specialisten en financieel specialisten. In het onderwijs lijken vooral problemen te bestaan met het aantrekken van docenten voor specifieke vakken. In het onderwijs kan het lastig zijn om eerstegraads docenten aan te trekken.

4.3. Op termijn meer uitstroommogelijkheden

Het prille economische herstel leidt in 2014 nauwelijks tot een toename van de spanning op de arbeidsmarkt. Op het moment dat de economie blijvend aantrekt en de vergrijzing (uiteindelijk) leidt tot het vertrek van ervaren personeel, kunnen knelpunten ontstaan in de beschikbaarheid van personeel. Vaak is de instroom uit het onderwijs onvoldoende om in deze vervangingsvraag te kunnen voorzien.

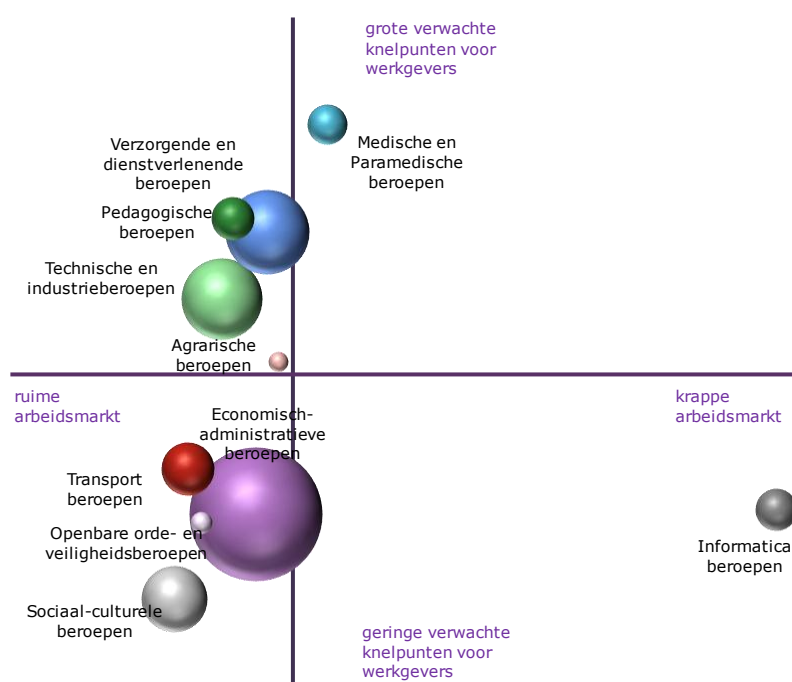
Rekening houdend met onder andere de vergrijzing, schoolkeuze, vacatures en instroom van jongeren op de arbeidsmarkt, schetst het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) de arbeidsmarkt-perspectieven tot 2018 per beroepsgroep. Ook conjunctuurgevoeligheid, ontwikkelingen binnen de sector en uitwijkmogelijkheden spelen hierbij een rol.

Afbeelding 4.2 geeft een beeld van de kansen van werkzoekenden op de arbeidsmarkt op dit moment en op middellange termijn.

- De omvang van de bol geeft een beeld van het aantal WW-werkzoekenden in een bepaalde beroepsgroep.
- De horizontale as geeft een indicatie van de kansen van werkzoekenden op de huidige arbeidsmarkt; de as toont de spanningsindicator. Links van de as is er sprake van een ruime arbeidsmarkt; rechts van de as is de arbeidsmarkt krap.
- De verticale as geeft een indicatie van de kansen van werkzoekenden op middellange termijn; de as toont verwachte knelpunten in de personeelsvoorziening voor werkgevers in 2018 voor de verschillende beroepsgroepen (ROA). Boven de as is er sprake van grote knelpunten voor werkgevers (en goede perspectieven voor werkzoekenden); daaronder is er sprake van geringe knelpunten voor werkgevers (en minder goede perspectieven voor werkzoekenden).

Afbeelding 4.2. Kansen voor werkzoekenden

Midden-Utrecht, tweede kwartaal 2014

Bron: UWV, ROA

De toekomstige arbeidsmarktsituatie (2018) biedt meer kansen voor werkzoekenden. Op lager niveau komt in de industrie, zorg & welzijn en onderwijs een vervangingsvraag op gang vanwege de vergrijzing, maar veel hangt hier af van het aantrekken van de economie. Elders, bijvoorbeeld in logistieke functies, is het ontstaan van knelpunten mede afhankelijk van de mate waarin werkgevers kunnen beschikken over andere groepen werknemers (bijvoorbeeld uit MOE-landen).

Op middelbaar niveau gaat het ook vaak om technische functies. Baanopeningen worden voornamelijk veroorzaakt door vervangingsvraag. Het gevraagde opleidingsniveau verschuift hier geleidelijk naar de hogere mbo-niveaus, naar mbo-niveau 3, niveau 4 of hbo. Dat komt door de steeds verdergaande automatisering en innovatie, waardoor er minder mensen voor het 'gewone' werk nodig zijn en juist meer mensen die hele processen kunnen overzien en die kunnen omgaan met de modernste technieken.

Ook op de hogere en wetenschappelijke niveaus gaat het in veel gevallen om technische functies, maar hier ontstaat ook in andere vakgebieden de komende jaren krapte: financieel, medisch, onderwijs. Meer dan in het middelbare en lagere segment zien we hier bij sommige functies ook een behoorlijke uitbreidingsvraag. Zo groeit de vraag naar hbo'ers en wo'ers in sommige technische beroepen vanwege de voortgaande innovatie. Overigens gaat het bij de toekomstige krapteberoepen nog steeds om specifieke technische functies. Er lijkt dus ook de komende jaren geen sprake van een generiek tekort aan technici. Zeker op hoger en wetenschappelijk niveau zijn de beschikbare prognoses vaak behoorlijk grofmazig.

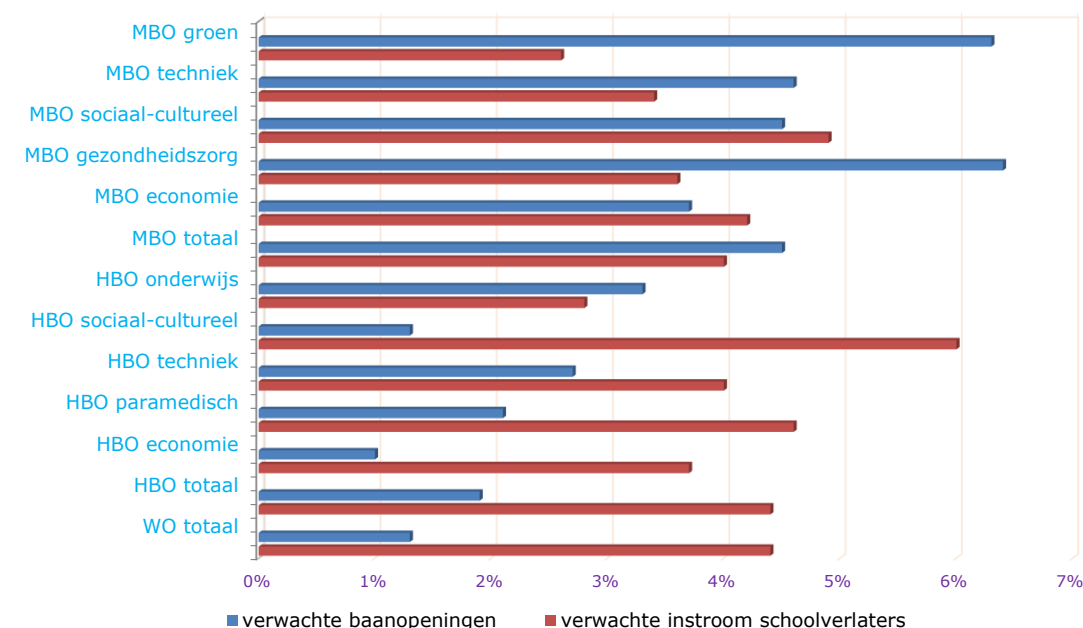
Kleinere beroepsgroepen waar zich mogelijk ook problemen in de personeelsvoorziening gaan voordoen komen hiermee in dit overzicht niet in beeld (de zeer specialistische functies). Voor bovenstaande beroepen staan in Midden-Utrecht weinig werkzoekenden geregistreerd.

Ook voor verzorgende & dienstverlenende, technische & industrieberoepen en pedagogische beroepen zijn de toekomstperspectieven echter vrij goed. Een groot deel van de werkzoekenden staat ingeschreven voor een van deze beroepsgroepen. Het gaat hier dan om beroepen als weg- en waterbouwkundigen, ziekenverzorgenden, monteurs, installateurs, verkopers en leraren.

Van alle WW-gerechtigden staat een aanzienlijk aantal ingeschreven voor een beroep met goede toekomstperspectieven. Dit biedt kansen op het vinden van werk op middellange termijn. Geringe toekomstperspectieven bieden economisch-administratieve beroepen, zoals administratief en commercieel medewerkers, en sociaal-culturele beroepen.

Afbeelding 4.3. Perspectief op werk naar opleiding

Midden-Utrecht, 2014- 2018

Bron: ROA

Naast de toekomstperspectieven per beroepsgroep, brengt het ROA eveneens de toekomstperspectieven per onderwijscategorie in kaart. Deze worden afgeleid van de confrontatie tussen de verwachte baanopeningen als gevolg van uitbreidingsvraag en vervangingsvraag en de verwachte instroom van schoolverlaters op de arbeidsmarkt. In afbeelding 4.3 zijn de verwachte baanopeningen en de verwachte instroom van schoolverlaters uitgedrukt in percentages van de werkgelegenheid in de betreffende sectoren. De perspectieven van een opleidingscategorie zijn goed als de baanopeningen groter zijn dan de instroom van schoolverlaters. De toekomstperspectieven verschillen aanzienlijk tussen de verschillende opleidingscategorieën. In Midden-Utrecht overtreffen voor de opleidingen mbo-groen, mbo-techniek en mbo-gezondheidszorg de baanopeningen de instroom van schoolverlaters ruim en zijn dus de toekomstperspectieven goed. Dit is vooral het gevolg van een grote vervangingsvraag. Voor de (para)medische, sociaal-culturele en economische studierichtingen zijn de toekomstperspectieven matig tot slecht omdat de instroom van schoolverlaters veel groter is dan de verwachte baanopeningen. De verwachte tekorten voor de technische studierichtingen lijken de komende jaren mee te vallen. De oproep om vooral technische studies te volgen lijkt zijn vruchten af te werpen in de vorm van een groeiend aantal schoolverlaters. Verder is, als gevolg van de beperkte economische groei en verdergaande automatisering, ook in de techniek van uitbreidingsvraag vrijwel geen sprake. Ten slotte is door het verhogen van de pensioenleeftijd de vervangingsvraag als gevolg van vergrijzing in de techniek lager dan eerdere prognoses aangaven. Overigens is het beeld binnen de technische opleidingscategorieën genuanceerd. De verwachte tekorten variëren van zeer groot voor elektrotechniek en werktuigbouwkunde tot vrijwel geen voor bouwkunde en grafische techniek.

4.4. Inspelen op een aantrekkende arbeidsmarkt

De economische recessie van de afgelopen jaren heeft gezorgd voor een ruime arbeidsmarkt in Midden-Utrecht. Ondanks de hoge werkloosheid zijn er ook nu bedrijven die moeite hebben hun vacatures vervuld te krijgen. Het gaat dan vooral om technische, ICT en medische functies waarvoor specifieke opleidingseisen gelden. Verder zorgen vervangingsvraag en de licht aantrekkende economie voor een toenevende dynamiek, zodat in 2013 de helft van de WW-uitkeringen eindigde met een werkhervatting. De economie zorgt waarschijnlijk pas in 2015 bij overtuigend herstel voor meer banen. De vacaturemarkt reageert echter eerder op het economisch herstel met meer vacatures, waarvan vooral werkzoekenden met een korte afstand tot de arbeidsmarkt kunnen profiteren; met een recent arbeidsverleden, afkomstig uit sectoren die als eerste aantrekken en in het bezit van een diploma waar de aantrekkende economie om vraagt. Dit geldt voor recent ingestroomde middelbaar en hogeropgeleide werkzoekenden met een WW-uitkering uit techniek, zakelijke diensten en onderwijs.

Het onbenutte arbeidsaanbod bestaat echter ook uit werkzoekenden, die meer ondersteuning nodig hebben voor deelname aan de arbeidsmarkt. Het gaat dan bijvoorbeeld om werkzoekenden waarvan de richting en het niveau van de opleiding niet of minder goed aansluiten bij de vraag op de arbeidsmarkt, om ouderen, om werkzoekenden uit krimpsectoren en om werkzoekende met een beperking. Dit geldt voor een deel van de WW-populatie, maar vooral voor personen die per 1 januari 2015 onder de Participatiewet vallen. Vanaf dat moment zijn de gemeenten verantwoordelijk voor inwoners met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben en die voorheen onder WWB, WSW of Wajong vielen. Doel van de Participatiewet is zoveel mogelijk mensen te laten deelnemen aan werk, ook mensen met een arbeidsbeperking. Over het algemeen is de afstand tot de arbeidsmarkt van de WWB- en Wajongpopulatie groter dan die van de WW-uitkeringsgerechtigden. Vaak kunnen zij niet voldoen aan de eisen die de werkgever stelt en vindt verdringing plaats als de werkgever een beter gekwalificeerde kandidaat kan aannemen. Vooral Wajongers vormen een kwetsbare groep. Zij beschikken over arbeidsmogelijkheden en een grote motivatie om te werken. Zij zijn veelal lichamelijk gezond, maar hebben soms beperkingen op psychisch vlak. Er is vaak sprake van een laag opleidingsniveau, multi-problematiek, beperkt zelfinzicht en een minder gunstige sociale context (laagopgeleide ouders, zwak sociaal netwerk). Deze factoren maken de arbeidsparticipatie lastiger.

Op het moment dat de economie overtuigend aantrekt en vergrijzing leidt tot het vertrek van zeer deskundige en ervaren arbeidskrachten kunnen ongewenste overschotten en tekorten aan personeel in Midden-Utrecht ontstaan. De tekorten hebben betrekking op goed opgeleide medewerkers, die nodig zijn voor de verdere ontwikkeling van de regionale economie. De overschotten bestaan dan vooral uit medewerkers waar geen vraag naar is omdat ze niet voldoen aan de eisen die werkgevers stellen.

In hoeverre werkzoekenden de kansen op werk - nu en op middellange termijn - kunnen verzilveren, hangt mede af van de mogelijkheid en de bereidheid om te bewegen in de richting van beroepen, sectoren en regio's waar kansen liggen. Anderzijds vraagt het van de werkgevers inspanningen om zoveel mogelijk regionaal aanbod kansen op werk te bieden. Regionale arbeidsmarktpartijen zoals, gemeenten, Provincie Utrecht, UWV en regionale samenwerkingsorganisaties moeten voor geschikte randvoorwaarden zorgen.

In het volgende en afsluitende hoofdstuk staan de regionale uitdagingen voor de arbeidsmarkt van de toekomst centraal.

5. Uitdagingen voor de arbeidsmarkt van de toekomst

Hoe de arbeidsmarkt van de toekomst eruit ziet is onzeker. Onder invloed van technologische en sociale innovaties vinden structurele veranderingen op de arbeidsmarkt plaats. In de voorgaande hoofdstukken hebben we onder meer gezien dat vertrouwde banen verdwijnen, functies veranderen en nieuwe functies ontstaan. Het gevolg hiervan is dat er andere hogere en specifieke eisen aan het arbeidsaanbod worden gesteld. De vraag naar hogeropgeleide medewerkers neemt structureel toe. Daarnaast worden lageropgeleiden door hogeropgeleiden verdrongen. Om tijdig op economische en innovatieve veranderingen te kunnen inspelen, zijn werkgevers genoodzaakt om medewerkers flexibele arbeidscontracten aan te bieden. Deze ontwikkelingen op de arbeidsmarkt spelen zich bovendien af in de context van een vergrijzende bevolking en een groeiende internationalere arbeidsmarkt. De Utrechtse regio kent een sterke veerkrachtige concurrerende kenniseconomie. De overkoepelende uitdaging voor deze regio is het behouden van deze relatief gunstige positie of liever het verder versterken van de positie van Utrecht als innovatieve diensteneconomie. Hiervoor is een goed functionerende arbeidsmarkt een noodzakelijke voorwaarde. Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot de volgende belangrijke uitdagingen:

Gezamenlijke monitoring regionale arbeidsmarkt

Voor de vorming van effectief regionaal arbeidsmarktbeleid is het wenselijk dat regionale arbeidsmarkt-partijen (ondernemers, overheid, onderwijs en andere arbeidsmarktpartijen) de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in brede zin gezamenlijk in beeld te brengen. Hierdoor wordt het mogelijk om vragen over de arbeidsmarkt vanuit verschillende perspectieven beter te beantwoorden. Het achterliggend doel van een dergelijke regionale monitor is het ondersteunen van het regionale bedrijfsleven bij het aantrekken van geschikte arbeidskrachten, het verbeteren van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt en het bevorderen van de arbeidsparticipatie van de inwoners in Midden-Utrecht, in het bijzonder de werkzoekenden - die om uiteenlopende redenen - moeilijk werk kunnen vinden.

Voorkomen ongewenste tekorten en overschotten

We zagen dat de arbeidsmarkt op de langere termijn meer perspectief aan werkzoekenden biedt, maar ook leidt tot overschotten en tekorten aan personeel. De uitdaging is om het ontstaan van deze personeelstekorten en personeeloverschotten te voorkomen. Deze vertragen immers de regionale economische ontwikkeling. Het economisch beleid van Utrecht is erop gericht om de dienstenexport verder uit te breiden en het innovatieve vermogen van de regio te vergroten. Hiervoor zijn hoogopgeleide kenniswerkers nodig. Deze dreigen echter nog schaarser te worden. Op dit moment werven Utrechtse bedrijven nog nauwelijks in het buitenland. Het is voor de regio een uitdaging om ervoor te zorgen dat het hoogopgeleide arbeidspotentieel voor de regio behouden blijft, beschikbaar komt en zo optimaal mogelijk wordt benut. Op de Utrechtse arbeidsmarkt worden de volgende toekomstige tekorten voorzien:

- middelbaar technisch personeel ten gevolge van verdergaande automatisering en innovatie;
- hoogopgeleid specialistisch personeel in techniek, onderwijs, gezondheidszorg en op financieel gebied.

Overschot aan personeel wiens opleiding en kwalificaties niet meer door werkgevers worden gevraagd, kan worden voorkomen door werknemers en werkzoekenden bij- of om te scholen en medewerkers te trainen op nieuwe vaardigheden en competenties. Om overschotten te voorkomen is het eveneens wenselijk om de arbeidsmobiliteit sterk te stimuleren, zodat in andere sectoren en/of beroepen werk kan worden gevonden. UWV brengt hiervoor werkgevers met elkaar in contact via een mobiliteitsnetwerk (MU Mobiliteit Utrecht). Tijdens de netwerkbijeenkomsten wordt onder meer wederzijdse kennis en ervaring gedeeld, gezamenlijk ingespeeld op nieuwe instroommogelijkheden en gezocht naar cross-sectorale mogelijkheden voor het met werkloosheid bedreigd personeel. Door hogere kwalificatie-eisen wordt het voor laagopgeleiden moeilijker om een baan te vinden. In een ruime arbeidsmarkt wordt dit nog lastiger doordat lageropgeleiden door hogeropgeleiden worden verdrongen. Uiteindelijk ontstaan hierdoor ongewenste overschotten aan laagopgeleiden. Door middel van bij- en omscholing wordt de kans op werk van laagopgeleiden groter en door jobcarving/functiedifferentiatie kunnen banen voor laagopgeleiden worden gecreëerd.

Blijvend bevorderen aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt

Het overbruggen van de afstand tussen de gevraagde en de genoten opleiding is een van de grootste uitdagingen in de huidige arbeidsmarkt. Een goed gekwalificeerde instroom van nieuwe medewerkers kan alleen worden verkregen door een zeer nauwe samenwerking tussen het bedrijfsleven en de diverse regionale onderwijsinstellingen. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan stages en een vergaande uitwisseling van personeel, kennis, technieken en materialen. Het sneller en adequaat inspelen door onderwijsinstellingen op de veranderende opleidingseisen is voor een succesvolle samenwerking van doorslaggevend belang. Uit diverse onderzoeken blijkt dat werkgevers een toenemende behoefte aan medewerkers met ICT- en technologische kennis hebben. Het alleen kunnen gebruiken van computers en

media is onvoldoende. Men moet kunnen programmeren en bijvoorbeeld innovatieve applicaties en internettoepassingen kunnen ontwikkelen.

Uitvoering Participatiewet

Op 1 januari 2015 wordt de Participatiewet van kracht. Gemeenten, UWV, werkgevers- en werknemersorganisaties worden met deze wet uitgedaagd om mensen met een beperking zo veel mogelijk aan de slag te helpen. Voor het arbeidspotentieel aan de onderkant van de arbeidsmarkt vragen de psychische beperkingen, de complexe problematiek en de sociale context om een integrale aanpak voor begeleiding naar werk en duurzame participatie. De uitvoering van deze wet houdt de volgende uitdagingen in:

- Het aan het werk helpen van Wajongers en WSW'ers met een (gedeeltelijk) arbeidsvermogen. Deze groep bestaat uit meer mannen dan vrouwen; zijn relatief jong en zitten meestal al langdurig in een uitkeringssituatie.
- Het plaatsen van werkzoekende WWB'ers. Deze werkzoekenden zijn veelal laagopgeleid, jong en zijn op zoek naar een verzorgende & dienstverlenende functie of een baan in de industrie.
- Het bemiddelen van mensen met een WIA/WAO-uitkering. Arbeidsgehandicapten in WIA en WAO behoren niet tot de doelgroep baangarantie/quotum. Hier worden nog wel aanvullende afspraken over gemaakt.

Bemiddeling van werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt

Werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, in het bijzonder jongeren tot 27 jaar en 50-plussers, blijven aandacht vragen.

De jeugdwerkloosheid is de afgelopen jaren fors gestegen. In Midden-Utrecht is er door gemeenten, UWV, onderwijsinstellingen en werkgevers gezamenlijk een actieplan jeugdwerkloosheid opgesteld om te voorkomen dat jongeren aan het begin van hun loopbaan aan de kant blijven staan. Het gaat hier voornamelijk om jongeren die het op eigen kracht niet redden om een baan of (vervolg)opleiding te vinden. In Midden-Utrecht worden jongeren onder meer persoonlijk benaderd, uitgenodigd voor speeddates met werkgevers en stage- en werkplekken aangeboden. Speciaal voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid zijn er in de regio een jongerenloket en een leerwerkloket opgezet.

Werkende ouderen worden minder snel werkloos. Wanneer zij wel hun baan kwijtraken duurt het vaak erg lang voordat ze weer aan het werk komen. Als de economie herstelt vinden jongeren en werkzoekenden die kort werkloos zijn het eerst weer werk. Een aanzienlijk deel van deze werklozen heeft geen startkwalificatie of recente een opleiding gevolgd en is daardoor minder kansrijk bij het vinden van werk. Dat pleit voor extra aandacht voor bemiddeling van deze groep werkzoekenden. Het kabinet stelt extra budget beschikbaar voor dienstverlening aan 50-plussers. UWV zet dit in voor netwerkbijeenkomsten, scholingsvouchers en bemiddelingsbonussen. Proefplaatsingen, speeddates, mobiliteitsbonussen, scholing en sectorplannen blijken namelijk effectieve instrumenten te zijn om ouderen aan het werk te helpen. Ook in Midden-Utrecht zijn er dergelijke initiatieven.

Versterking regionale samenwerking

De uitdaging voor de toekomst is complex. Om maatschappelijke en economische redenen is het wenselijk om personeelstekorten en personeelsoverschotten te voorkomen. Hiervoor zijn meerdere maatregelen op diverse terreinen nodig. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan maatregelen op het gebied van arbeidsvoorwaarden, opleidingen en werving voor de korte en middellange termijn. In Midden-Utrecht wordt al volop samengewerkt op allerlei niveaus. Bekende voorbeelden zijn het Economic Board Utrecht (EBU) of de Stuurgroep Regionale Participatie. Het EBU is een samenwerkingsverband tussen ondernemers, overheden en kennisinstellingen. Het uiteindelijke doel van het EBU is de bevordering van de ontwikkeling van de Utrechtse economie. De Stuurgroep Regionale participatie is een overleg tussen vertegenwoordigers van gemeenten, sociale werkvoorzieningsorganisaties en UWV. Hier vindt onder andere overleg plaats over de invulling van het nieuwe regionale werkbedrijf. In het sociaal akkoord is afgesproken dat in elke arbeidsmarktregio voor de uitvoering van de participatiewet en arbeidsmarktbeleid een Werkbedrijf wordt ingericht. In dit regionale Werkbedrijf gaan gemeenten, UWV, werkgevers en vakbonden een intensieve samenwerkingsrelatie aan. Het Werkbedrijf gaat een sleutelrol vervullen bij het naar werk begeleiden van mensen met beperkingen. Werkgevers stellen hiervoor de extra banen beschikbaar, die zijn afgesproken in het Sociaal Akkoord. Tot 2017 komen Wajongers en mensen op de wachtlijst WSW het eerst voor deze banen in aanmerking. Het regionale Werkbedrijf is in dit kader het aanspreekpunt voor werkgevers voor informatie en advies en de intermediair die de plaatsingen bewerkstelligt.

De uitdaging voor de regio Utrecht-Midden is om de verschillende bestaande en nieuwe samenwerkingsinitiatieven met elkaar te verbinden, waardoor een nog betere regionale samenwerking kan ontstaan.

Literatuurlijst

- ABN-AMRO, *Ontdek uw visie op sectoren*, 2014.
- ABN-AMRO, *Zakelijke dienstverlening*, juli 2014.
- AZW, *Het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn, Arbeid in Zorg en Welzijn 2014*, mei 2014.
- Centraal Planbureau, *Geactualiseerde CPB Raming 2014 - 2015*, augustus 2013.
- Economic Board Utrecht (EBU), *Werkgelegenheid, vacatures en werving in de provincie Utrecht 2013*, februari 2014.
- ING Economisch Bureau, *Zicht op verdere groei in Utrecht*, april 2014.
- ING Economisch Bureau, *Trends en ontwikkelingen Industrie*, juni 2014.
- ING Economisch Bureau, *Flexbranche groeit verder in 2014*, maart 2014.
- Planbureau voor de Leefomgeving, *Trends in de regionale economie*, maart 2013.
- Rabobank Cijfers & Trends, *Branche-informatie Dienstverlening*, juni 2014.
- Rabobank Cijfers & Trends, *Branche-informatie Schoonmaakbedrijven*, juni 2014.
- Rabobank Cijfers & Trends, *Branche-informatie Assurantietussenpersonen*, juni 2014.
- Rabobank Cijfers & Trends, *Branche-informatie Industrie*, juni 2014.
- Regioplan, *Advies Human Capital Agenda Utrecht*, februari 2014.
- RegioPlus, *Regioportret Utrecht en omgeving*, 2013.
- ROA, *De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2018*, december 2013.
- Stichting Beroepsonderwijs & Bedrijfsleven, *SBB Barometer*, juni 2014.
- UtrechtZorg, *Schets van de (regionale) arbeidsmarkt zorg en welzijn 2014*, juni 2014.
- UWV, *Arbeidsmarktprognose 2014-2015*, juni 2014.
- UWV, *Atlas SV 2013*, mei 2014.
- UWV, *Duiding arbeidsmarktontwikkelingen 2014-III*, augustus 2014.
- UWV, *Kansrijke beroepen. Waar is de arbeidsmarkt krap?*, mei 2014.
- UWV, *Polisadministratie*, december 2013.
- UWV, *Sectorbeschrijving De Zorg*, januari 2013.
- UWV, *Sectorbeschrijving Welzijn, jeugdzorg en kinderopvang*, september 2013.
- UWV, *Sectorbeschrijving Procesindustrie*, januari 2014.
- UWV ECABO, *Sectorbeschrijving Financiële dienstverlening*, juli 2014.
- UWV, *Sectorbeschrijving Informatie en communicatie*, september 2014.
- UWV, *Vacatures in Nederland 2013. De vacaturemarkt en personeelswerving in beeld*, mei 2014.

Begrippenlijst

Aanbodzijde arbeidsmarkt

Alle personen gerekend (werkend of werkloos) die zich daadwerkelijk aanbieden op de arbeidsmarkt.

Arbeidsproductiviteit

Het totale inkomen (BBP) dat in het productieproces ontstaat, gedeeld door het totale arbeidsvolume (CBS).

Banen van werknemers

Werknemers zijn personen die arbeid verrichten tegen loon of salaris, ongeacht de arbeidsduur.

Beroepsbevolking

Personen die minstens twaalf uur per week (willen) werken, of actief op zoek zijn naar werk voor 12 uur. Als leeftijdscriterium geldt 15-64 jaar.

Geregistreerde werkzoekenden

Personen die bij UWV als werkzoekende staan ingeschreven en die niet of minder dan 12 uur werken. Ook bekend als de niet-werkende werkzoekenden (nww).

Jobcarving

Het samen met de werkgever de taakinhoud van een functie zodanig aanpassen dat deze binnen de belastbaarheid (of kennis en vaardigheden) van een kandidaat past.

Participatiegraad

De bruto participatiegraad omvat de werkzame en werkloze beroepsbevolking (15-64 jaar) in procenten van de bevolking (15-64 jaar). De netto participatiegraad omvat de werkzame beroepsbevolking (15-64 jaar) in procenten van de bevolking (15-64 jaar).

Spanningsindicator Arbeidsmarkt (krap of ruim)

Geeft de verhouding tussen het aantal openstaande vacatures en het aantal direct inzetbare werkzoekenden korter dan zes maanden ingeschreven. De arbeidsmarkt is krap wanneer er veel openstaande vacatures zijn in verhouding tot het aantal geregistreerde werkzoekenden. De arbeidsmarkt is ruim wanneer er veel geregistreerde werkzoekenden zijn in verhouding tot het aantal openstaande vacatures.

Startkwalificatie

Een startkwalificatie wordt behaald met het succesvol afronden van het havo of het vwo, of met het behalen van een diploma van een mbo-opleiding op niveau 2.

Vraagzijde arbeidsmarkt

Banen van werknemers (bezette arbeidsplaatsen) plus vacatures (onbezette arbeidsplaatsen).

Vacature

Een arbeidsplaats waarvoor, binnen of buiten een arbeidsorganisatie, personeel wordt gezocht dat onmiddellijk of zo spoedig mogelijk geplaatst kan worden.

Vervangingsvraag

Het aantal vacatures dat vervuld moet worden om na vertrek van werknemers het aantal banen van werknemers op het oorspronkelijke peil te houden.

Wajong-percentage

De omvang van het aantal Wajong-uitkeringen uitgedrukt als percentage van de beroepsbevolking.

WW-percentage

De omvang van het aantal WW-uitkeringen uitgedrukt als percentage van de beroepsbevolking.

WWB-percentage

De omvang van het aantal WWB-uitkeringen uitgedrukt als percentage van de beroepsbevolking.

Colofon

Regio in Beeld

Regio in Beeld is een jaarlijkse uitgave van UWV

Auteurs

Bert van de Geijn

Inlichtingen

arbeidsmarktinformatie@uwv.nl

Redactieadres

UWV

Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies

Postbus 58285

1040 HG Amsterdam

Eindredactie

Annelies van den Brink

Roelof van der Velde

Regio samenstelling

De arbeidsmarktregio Midden-Utrecht is het werkgebied van de Werkpleinen Utrecht Noord, Utrecht Zuid en Zeist. De gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Vianen, Wijk bij Duurstede, Woerden en Zeist maken deel uit van deze arbeidsmarktregio.

Disclaimer

Meer informatie is te vinden op www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie.

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, echter uitsluitend met bronvermelding.

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

UWV © 2014

Basisset Regionale Arbeidsmarktinformatie

Arbeidsmarktregio Midden-Utrecht

oktober 2014

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Meer zicht op de regionale arbeidsmarkt	2
Managementsamenvatting	3
Aanbodzijde	3
Vraagzijde	3
1. Arbeidsmarktontwikkelingen in de regio	4
1.1. Dynamiek aan de aanbodzijde van de arbeidsmarkt	4
1.2. Dynamiek aan de vraagzijde van de arbeidsmarkt	9
1.3. Spanning op de arbeidsmarkt	11
2. Arbeidsmarktontwikkelingen in Nederland	13
2.1. Dynamiek aan de aanbodzijde van de arbeidsmarkt	13
2.2. Dynamiek aan de vraagzijde van de arbeidsmarkt	14
3 Aanbodcijfers op lokaal niveau	15
Bijlage I Standcijfers geregistreerde werkzoekenden (nww)	17
Colofon	18

Inleiding

Meer zicht op de regionale arbeidsmarkt

Regionale arbeidsmarktinformatie is belangrijk voor de ontwikkeling van een goed regionaal arbeidsmarktbeleid. UWV levert arbeidsmarktinformatie op basis van de eigen bestanden van werkzoekenden en vacatures, gecombineerd met informatie van anderen. De behoefte aan arbeidsmarktinformatie is zeer divers, afhankelijk van het doel van de gebruiker. Daarom biedt UWV haar arbeidsmarktinformatie ook langs verschillende wegen en via verschillende producten aan. Eén daarvan is deze Basisset Regionale Arbeidsmarktinformatie.

Doelgroep

De basisset is vooral bedoeld voor mensen die de regionale arbeidsmarkt als werkveld hebben. Dat varieert van bestuurders, beleidsmakers, managers en onderzoekers tot mensen in de uitvoering op het gebied van arbeidsbemiddeling en re-integratie.

Actueel beeld

Economie en arbeidsmarkt zijn steeds in beweging. Het is daarom belangrijk om over recente informatie over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt te beschikken. Binnen vier weken na elke kalendermaand wordt een nieuwe basisset gepubliceerd op werk.nl. De basisset geeft de actuele stand van bij UWV geregistreerde vacatures en WW-uitkeringen op de regionale arbeidsmarkt weer naar diverse kenmerken, evenals de ontwikkeling in de afgelopen twaalf maanden.

Per arbeidsmarktregio

De basisset biedt informatie op het niveau van de 35 arbeidsmarktregio's. Ter vergelijking staat ook de landelijke ontwikkeling van WW-uitkeringen en UWV-vacatures in de basisset. Door de uniforme opzet zijn arbeidsmarktregio's gemakkelijk met elkaar te vergelijken.

WW-uitkeringen

Vanaf januari 2014 neemt UWV de WW-uitkeringen als uitgangspunt bij de analyse van dynamiek op de arbeidsmarkt. WW-uitkeringen hebben betrekking op ontslagwerkloosheid en geven daarom een actueel beeld van de ontwikkelingen en dynamiek aan de aanbodkant van de arbeidsmarkt. Een WW-uitkering is gelijk aan een WW-recht. Het aantal WW-uitkeringen is hoger dan het aantal personen met een WW-uitkering omdat een persoon meerdere WW-rechten kan hebben, bijvoorbeeld uit meerdere dienstverbanden. Van de lopende WW-uitkeringen is gemiddeld 4 á 5 procent van personen met meerdere WW-rechten. Verder wordt bij de WW-uitkeringen onderscheid gemaakt tussen 4 en 5 weekse verslagperiodes. In 2013 waren januari, mei, augustus en oktober 5 weekse verslagperiodes. In 2014 zijn januari, mei, juli en oktober 5 weekse verslagperiodes.

UWV vacatures

De vacatures die in deze basisset zijn opgenomen, zijn de bij UWV geregistreerde vacatures.

Vraag en aanbod

Het vergelijken van vraag- en aanbodgegevens geeft een indicatie van spanning op de arbeidsmarkt. Omdat het aanbod op de arbeidsmarkt groter is dan personen met een WW-uitkering, wordt voor het bepalen van spanning op de arbeidsmarkt uitgegaan van geregistreerde werkzoekenden voor de aanbodkant. Voor de vraagkant wordt uitgegaan van bij UWV geregistreerde vacatures.

Geregistreerde werkzoekenden

Een geregistreerde werkzoekende is een bij UWV ingeschreven werkzoekende zonder werk of minder dan 12 uur per week werkzaam (ook wel niet-werkende werkzoekende (nww) genoemd). De geregistreerde werkzoekenden bestaan uit WW-ers, WWB-ers en werkzoekenden zonder uitkering.

Meer informatie

Deze basisset biedt een eerste oriëntatie op de stand en ontwikkeling van de arbeidsmarkt. Wie meer wil weten over cijfers en trends kan terecht op https://www.werk.nl/werk_nl/arbeidsmarktinformatie/home, waar alle arbeidsmarktinformatie van UWV bij elkaar staat. Of neem contact op met de regionale arbeidsmarktadviseur (zie colofon).

Managementsamenvatting

Aanbodzijde

WW-uitkeringen - stand

Eind oktober waren er 18.981 WW-uitkeringen in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht. Een jaar eerder waren dat er 18.992. Dit betekent een daling van 11 WW-uitkeringen, ofwel 0,1%. In vergelijking met september is het aantal WW-uitkeringen met 408 gedaald (2,1%). In Nederland waren er eind oktober 419.429 WW-uitkeringen. Vergeleken met een jaar geleden is dit een stijging met 11.228 uitkeringen, ofwel 2,8%. In vergelijking met september is het aantal WW-uitkeringen landelijk met 460 (0,1%) gedaald.

WW-percentage

Het WW-percentage (de WW-uitkeringen uitgedrukt als percentage van de beroepsbevolking) kwam in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht eind oktober uit op 4,6%. Landelijk lag het WW-percentage eind oktober op 5,3%. De afstand tussen het landelijke en het regionale niveau bedraagt daarmee -0,7 procentpunt.

WW-uitkeringen naar opleidingsniveau en leeftijd

De hoogste stijging in de afgelopen 12 maanden heeft zich voorgedaan bij de WW-uitkeringen op Hbo / Bachelor-niveau (4,2%). In de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht is 5,5% van de WW-uitkeringen voor personen jonger dan 27 jaar, is 50,6% voor personen tussen de 27 en 50 jaar oud en 43,9% voor personen die 50 jaar of ouder zijn. Landelijk is 6,2% van de WW-uitkeringen voor personen jonger dan 27 jaar, 48,2% voor personen tussen de 27 en 50 jaar en 45,6% voor personen die 50 jaar of ouder zijn.

WW-uitkeringen naar beroepsgroep

Het aantal WW-uitkeringen in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht is het hoogst voor de economisch-administratieve beroepen, verzorgende en dienstverlenende beroepen en technische en industrieberoepen. Deze top 3 van beroepsgroepen vertegenwoordigt 69,7% van alle WW-uitkeringen in de regio.

Nieuwe WW-uitkeringen - instroom

De instroom in de maand oktober in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht bedroeg 2.025 WW-uitkeringen. Een jaar eerder waren dat 2.420 WW-uitkeringen. Dat betekent een daling met 16,3%. De instroom is ten opzichte van september gestegen met 287 WW-uitkeringen (16,5%). Landelijk is de instroom in de maand oktober 55.238 WW-uitkeringen. Dat is een daling van 2.915 WW-uitkeringen (-5,0%) ten opzichte van een jaar eerder. Ten opzichte van een maand eerder is de instroom landelijk met 35,0% gestegen (14.323 WW-uitkeringen).

Beëindigde WW-uitkeringen - uitstroom

De uitstroom in oktober 2014 in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht bedroeg 2.439 WW-uitkeringen. Vorig jaar oktober werden 2.407 WW-uitkeringen beëindigd. Dit betekent een stijging van 1,3%. De uitstroom is ten opzichte van een maand eerder gestegen met 228 WW-uitkeringen (10,3%). Landelijk is de uitstroom in oktober 2014 55.698 WW-uitkeringen. Dat is een stijging van 10,7% (5.376 WW-uitkeringen) ten opzichte van een jaar eerder. Ten opzichte van vorige maand is de uitstroom landelijk gestegen met 8,3% (4.272 WW-uitkeringen).

Vraagzijde

Openstaande vacatures

Eind oktober stonden bij UWV in de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht 2.295 openstaande vacatures geregistreerd. Een jaar eerder waren dat er 1.680. Ten opzichte van vorig jaar is dit een stijging met 36,6%. Er staan vooral vacatures open voor technische en industrieberoepen, verzorgende en dienstverlenende beroepen en economisch-administratieve beroepen in de regio Midden-Utrecht.

1. Arbeidsmarktontwikkelingen in de regio

In dit hoofdstuk staat de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht centraal. In de volgende paragrafen zijn de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt uitgewerkt in grafieken en cijfers, waarbij een onderscheid is gemaakt naar het aanbod (WW-uitkeringen) op de arbeidsmarkt en naar de vraag (UWV vacatures).

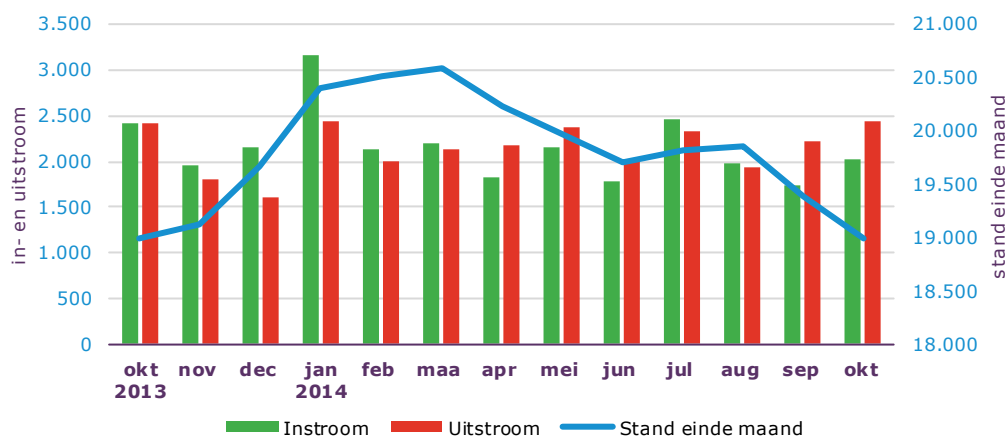
1.1. Dynamiek aan de aanbodzijde van de arbeidsmarkt

Het aantal WW-uitkeringen¹ is een belangrijke indicator van de dynamiek op de arbeidsmarkt, omdat het betrekking heeft op ontslagwerkloosheid. Het aantal lopende WW-uitkeringen aan het eind van de maand is een standcijfer, dat wil zeggen een momentopname. Veranderingen in de stand zijn het resultaat van nieuwe uitkeringen, herlevingen en heropeningen (instroom) en beëindigingen (uitstroom) van WW-uitkeringen. De stand- en stroomcijfers geven de dynamiek op de arbeidsmarkt weer.

Verbijzondering naar leeftijd, opleidingsniveau en verstreken duur van de WW-uitkeringen geeft meer inzicht in de personen achter de uitkeringen, en de ontwikkeling van specifieke groepen. Bijvoorbeeld hoe groot de groep jongeren in het bestand is, hoe groot het aantal laag opgeleiden of hoe de verhouding is tussen mensen die al langer of pas sinds kort hun baan hebben verloren. Ook wordt bekeken of deze verhoudingen het afgelopen jaar veranderd zijn.

Stand- en stroomcijfers

afbeelding 1.1 Instroom, uitstroom en stand WW-uitkeringen

De kolommen in afbeelding 1.1 laten de in- en uitstroom gegevens van WW-uitkeringen zien. De aantallen zijn links in de grafiek af te lezen. Instroom ontstaat vooral door verlies van werk. Uitstroom ontstaat vooral door het vinden van werk of het bereiken van de maximale uitkeringsduur. De blauwe lijn geeft de stand van het aantal WW-uitkeringen aan het eind van elke maand weer. De bijbehorende schaal staat rechts in de afbeelding.

tabel 1.1 Instroom, uitstroom en stand WW-uitkeringen*

	okt 2013	nov	dec	jan 2014	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt
Stand einde maand	18.992	19.129	19.674	20.395	20.521	20.591	20.223	19.965	19.709	19.810	19.862	19.389	18.981
Instroom	2.420	1.956	2.154	3.161	2.137	2.194	1.817	2.157	1.777	2.451	1.981	1.738	2.025
Uitstroom	2.407	1.805	1.609	2.440	2.011	2.124	2.185	2.378	2.032	2.331	1.929	2.211	2.439

* Bij de WW-uitkeringen wordt onderscheid gemaakt tussen 4 en 5 weekse verslagperiodes. In 2013 waren januari, mei, augustus en oktober 5 weekse periodes. In 2014 zijn januari, mei, juli en oktober 5 weekse verslagperiodes.

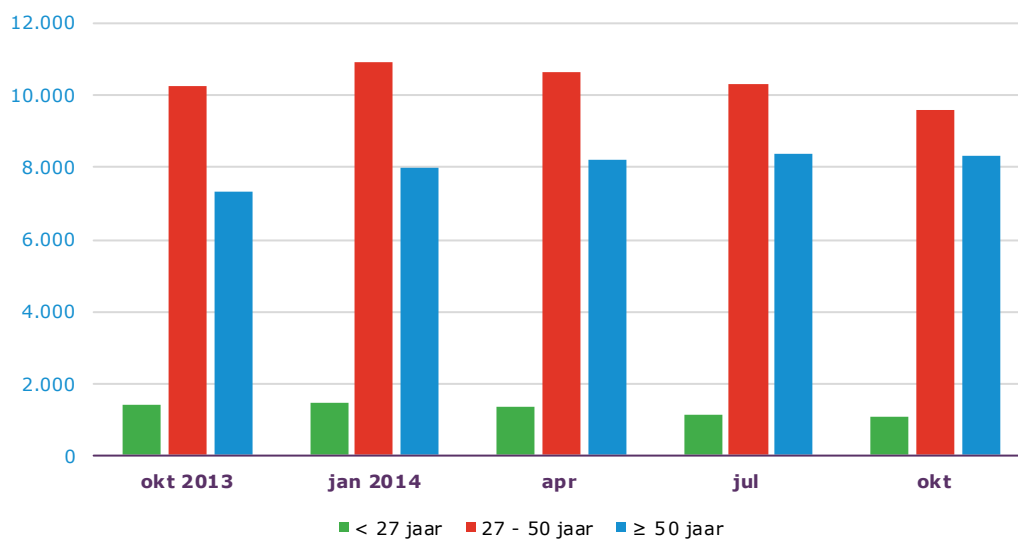
¹ Een WW-uitkering is gelijk aan een WW-recht. Het aantal WW-uitkeringen is hoger dan het aantal personen met een WW-uitkering omdat een persoon meerdere WW-rechten kan hebben. Dit betreft gemiddeld 4 á 5 procent van de WW-uitkeringen.

Leeftijd

Eind oktober 2014 behoort 50,6% van de WW-uitkeringen toe aan personen in de leeftijdscategorie 27 tot 50-jarigen. Het aandeel ten opzichte van een jaar geleden is met 3,4 procentpunt afgenomen. De categorie 50-plussers omvat 43,9% van de WW-uitkeringen en is ten opzichte van vorig jaar met 5,3 procentpunt toegenomen. De WW-uitkeringen aan jongeren vormt met 5,5% de kleinste categorie en is vergeleken met vorig jaar met 1,8 procentpunt afgenomen.

Vergeleken met de groep jongeren is de dynamiek van in- en uitstroom bij ouderen laag. Dat betekent dat ouderen minder snel een WW-uitkering nodig hebben, maar als ze eenmaal een WW-uitkering ontvangen, komen ze gemiddeld ook minder gemakkelijk weer aan het werk en uit de WW. Dat de dynamiek onder jongeren groter is komt voor een deel omdat ze vaker op basis van tijdelijke contracten werken en korter recht hebben op WW.

afbeelding 1.2 WW-uitkeringen naar leeftijd

tabel 1.2 WW-uitkeringen naar leeftijd

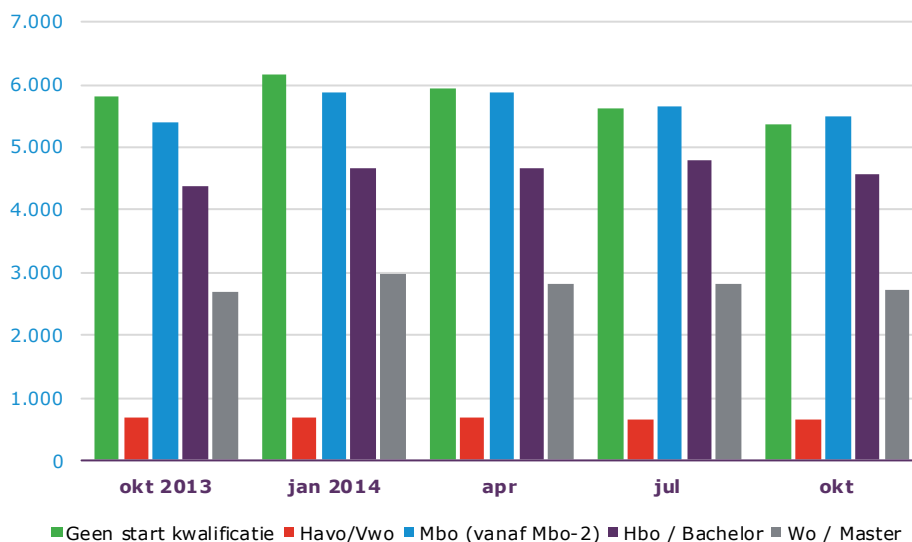
	okt 2013	jan 2014	apr	jul	okt
< 27 jaar	1.403	1.456	1.335	1.147	1.052
27 - 50 jaar	10.262	10.939	10.655	10.304	9.604
≥ 50 jaar	7.327	8.000	8.233	8.359	8.325

Opleidingsniveau

Eind oktober 2014 is 28,3% van de WW-uitkeringen voor personen zonder startkwalificatie. Dat is het aandeel van de groep met basisonderwijs, vmbo of mbo-1 als hoogst afgeronde opleiding. Vergeleken met een jaar eerder is het aandeel met 2,3 procentpunt afgenomen. Deze daling komt mede doordat mensen waarvan de opleiding (nog) niet bekend is bij UWV, niet meer automatisch bij de groep met maximaal basisonderwijs worden geteld.

De groep middelbaar opgeleiden (havo/vwo en mbo vanaf niveau 2) heeft een aandeel van 32,3%. Dit is op jaarbasis met 0,2 procentpunt toegenomen. Het aandeel van de hoogopgeleiden (Hbo/Wo) is met 1,0 procentpunt tot 38,3% toegenomen.

afbeelding 1.3 WW-uitkeringen naar opleidingsniveau

tabel 1.3 WW-uitkeringen naar opleidingsniveau

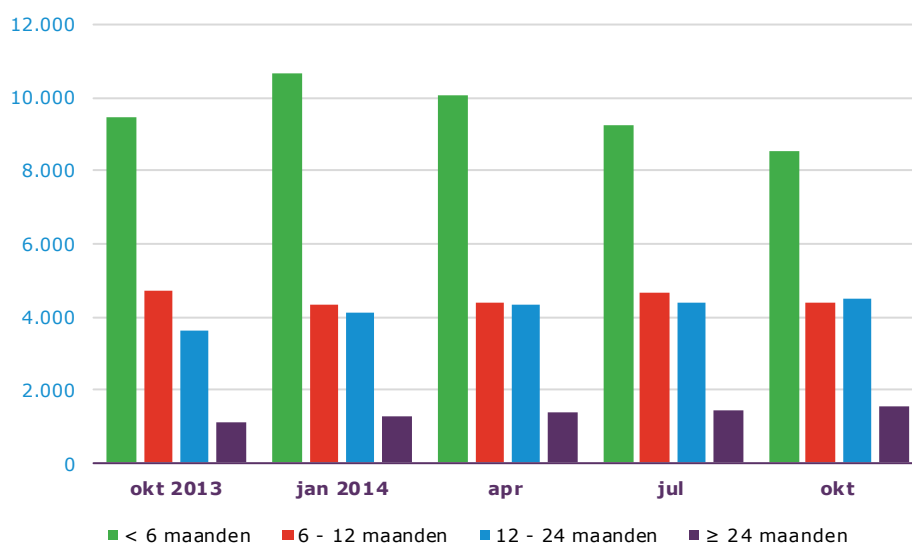
	okt 2013	jan 2014	apr	jul	okt
Geen start kwalificatie	5.811	6.152	5.948	5.627	5.378
Havo/Vwo	684	669	681	661	637
Mbo (vanaf Mbo-2)	5.395	5.878	5.873	5.662	5.485
Hbo / Bachelor	4.387	4.676	4.677	4.789	4.570
Wo / Master	2.698	2.973	2.806	2.829	2.709

Verstreken duur

In het algemeen geldt dat hoe langer mensen niet werken, hoe lastiger het wordt om weer werk te vinden. Daarmee is de verstreken duur van de WW-uitkering een goede indicatie voor de afstand tot de arbeidsmarkt.

Eind oktober 2014 was het aandeel van de groep met een verstreken duur van de WW-uitkering tot zes maanden 44,9% in de WW-uitkeringen. Vergelijken met een jaar eerder is hun aandeel met 4,9 procentpunt afgenomen. Het aandeel van de groep met een verstreken duur van de WW-uitkering van minimaal zes maanden was 55,1%. De groep met een verstreken WW-uitkeringsduur van minimaal 12 maanden heeft een aandeel van 31,9%. Dit is het afgelopen jaar met 6,6 procentpunt toegenomen.

afbeelding 1.4 WW-uitkeringen naar verstreken duur

tabel 1.4 WW-uitkeringen naar verstreken duur

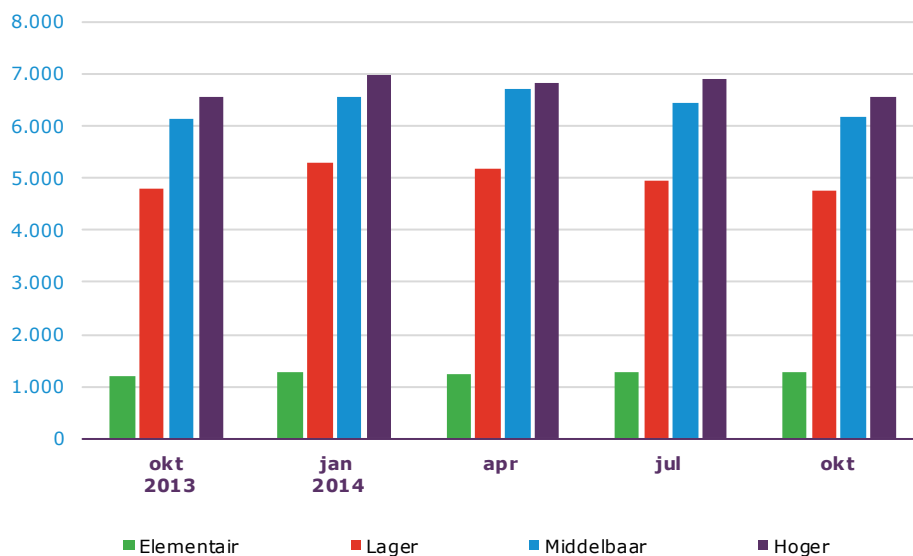
	okt 2013	jan 2014	apr	jul	okt
< 6 maanden	9.457	10.647	10.075	9.270	8.527
6 - 12 maanden	4.741	4.314	4.410	4.675	4.404
12 - 24 maanden	3.653	4.148	4.354	4.400	4.513
≥ 24 maanden	1.141	1.286	1.384	1.465	1.537

Beroepsniveau

Eind oktober 2014 behoorde 6,7% van de WW-uitkeringen toe aan personen met een beroep op elementair niveau, 25,2% op lager niveau, 32,5% op middelbaar en 34,6% op hoger niveau (hbo/wo). Van de totale groep personen met een WW-uitkering zocht op dat moment 39,9% werk in economisch-administratieve beroepen, 16,2% in verzorgende en dienstverlenende beroepen en 13,7% in technische en industrieberoepen.

Vergelijken met een jaar eerder is het aantal WW-uitkeringen voor personen met een elementair beroep met 6,7% toegenomen. Het aantal WW-uitkeringen voor personen met een lager beroep is het afgelopen jaar met -0,7% afgenomen. Voor personen met een middelbaar beroep is het aantal WW-uitkeringen met 0,3% toegenomen. Het aantal WW-uitkeringen voor personen met een hoger- of wetenschappelijk beroep is met -0,3% afgenomen.

afbeelding 1.5 WW-uitkeringen naar beroepsniveau

tabel 1.5 WW-uitkeringen naar beroepsgroep

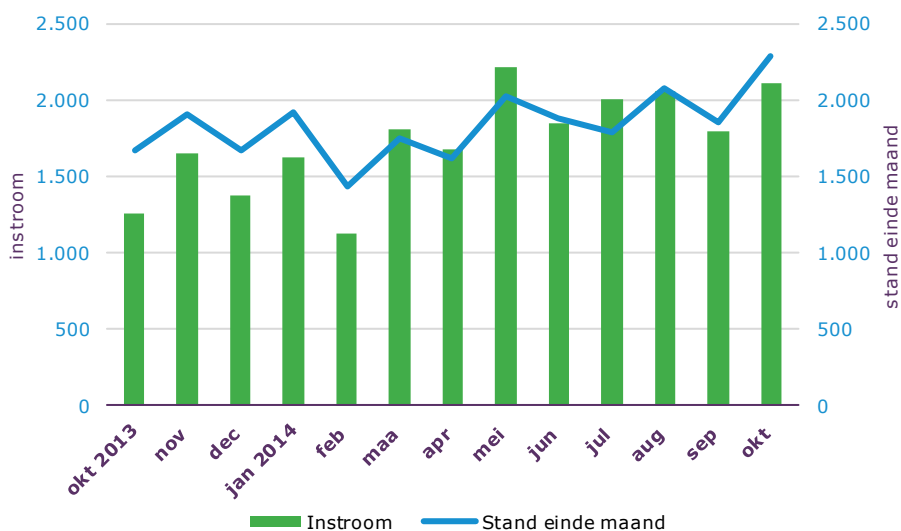
	okt 2013	jan 2014	apr	jul	okt
Elementaire beroepen	1.189	1.269	1.244	1.260	1.269
Agrarische beroepen	1	1	1	2	1
Economisch-administratieve beroepen	192	189	195	203	199
Technische en industrieberoepen	438	491	465	468	421
Transportberoepen	83	93	95	90	109
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	475	495	488	497	539
Lagere beroepen	4.812	5.316	5.195	4.941	4.780
Agrarische beroepen	87	103	84	76	81
Economisch-administratieve beroepen	1.371	1.441	1.438	1.410	1.401
Medische en paramedische beroepen	32	35	45	40	39
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	35	39	39	31	24
Pedagogische beroepen	1	0	0	4	3
Technische en industrieberoepen	882	1.084	981	894	822
Transportberoepen	1.034	1.143	1.119	1.051	1.005
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	1.370	1.471	1.489	1.435	1.405
Middelbare beroepen	6.157	6.576	6.709	6.463	6.178
Agrarische beroepen	41	55	50	46	48
Economisch-administratieve beroepen	3.084	3.180	3.245	3.234	3.128
Informatica beroepen	141	148	155	168	155
Medische en paramedische beroepen	207	195	197	197	205
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	133	159	170	152	135
Pedagogische beroepen	79	76	75	91	82
Sociaal-culturele beroepen	402	436	422	401	361
Technische en industrieberoepen	1.001	1.117	1.152	1.031	912
Transportberoepen	18	29	22	15	27
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	1.051	1.181	1.221	1.128	1.125
Hogere en wetenschappelijke beroepen	6.585	6.992	6.855	6.918	6.564
Agrarische beroepen	48	43	35	41	51
Economisch-administratieve beroepen	2.774	2.986	3.012	2.969	2.837
Informatica beroepen	549	615	618	601	548
Medische en paramedische beroepen	412	460	444	457	432
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	1	2	1	1	1
Pedagogische beroepen	780	754	694	869	811
Sociaal-culturele beroepen	1.514	1.606	1.567	1.526	1.441
Technische en industrieberoepen	503	518	476	446	436
Transportberoepen	4	8	8	8	7

1.2. Dynamiek aan de vraagzijde van de arbeidsmarkt

Het aantal bij UWV geregistreeerde vacatures vormt een indicatie voor de vraag naar personeel op de arbeidsmarkt. Standcijfers geven aan hoeveel vacatures er op dat moment openstaan. Veranderingen in de stand zijn het resultaat van de instroom van nieuwe vacatures en de uitstroom van vacatures die zijn vervuld of ingetrokken. In deze paragraaf worden de openstaande vacatures verbijzonderd naar beroepsniveau en beroepsgroep.

Eind oktober 2014 stonden er 2.295 vacatures open bij UWV in de regio Midden-Utrecht. Een jaar eerder bedroeg het aantal openstaande vacatures 1.680. In oktober 2014 werden er 2.109 vacatures ingediend tegenover 1.257 een jaar eerder. De openstaande vraag is met 36,6% toegenomen en de ingediende vraag met 67,8% gestegen in vergelijking tot een jaar eerder.

afbeelding 1.6 Instroom en stand UWV-vacatures

De blauwe lijn in afbeelding 1.6 laat het verloop zien van de openstaande vacatures. De kolommen geven de instroom van nieuwe vacatures weer.

tabel 1.6 Instroom en stand UWV-vacatures

	okt 2013	nov	dec	jan 2014	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt
Stand einde maand	1.680	1.906	1.677	1.922	1.436	1.756	1.622	2.035	1.881	1.790	2.082	1.860	2.295
Instroom	1.257	1.654	1.379	1.631	1.132	1.807	1.674	2.213	1.852	2.006	2.063	1.801	2.109

Beroepsniveau

Van de openstaande vraag heeft 19,9% (456 vacatures) betrekking op elementaire beroepen, 19,7% (452 vacatures) op lagere, 38,8% (891 vacatures) op middelbare en 21,6% (496 vacatures) op hogere en wetenschappelijke beroepen.

Ten opzichte van vorig jaar is het aantal openstaande vacatures op elementair niveau met 25,3% toegenomen. Het aantal openstaande vacatures op lager niveau is met 6,4% toegenomen, het aantal op middelbaar niveau is met 36,7% toegenomen en het aantal op hoger en wetenschappelijk niveau is met 107,5% toegenomen.

tabel 1.7 UWV-vacatures naar beroepsgroep

	okt 2013	jan 2014	apr	jul	okt
Elementaire beroepen	364	240	202	274	456
Agrarische beroepen	22	0	0	0	0
Economisch-administratieve beroepen	32	3	35	4	21
Technische en industrieberoepen	201	136	65	69	86
Transportberoepen	30	55	51	53	71
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	79	46	51	148	278
Lagere beroepen	425	440	478	481	452
Agrarische beroepen	11	6	17	12	0
Economisch-administratieve beroepen	60	58	30	46	29
Medische en paramedische beroepen	1	0	1	0	0
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	7	9	32	32	9
Pedagogische beroepen	2	0	2	1	0
Technische en industrieberoepen	143	167	144	135	188
Transportberoepen	114	137	95	110	110
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	87	63	157	145	116
Middelbare beroepen	652	884	678	730	891
Agrarische beroepen	3	7	6	7	5
Economisch-administratieve beroepen	272	357	275	283	286
Informatica beroepen	37	26	22	26	22
Medische en paramedische beroepen	21	22	22	25	15
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	9	27	18	5	5
Pedagogische beroepen	0	0	2	0	0
Sociaal-culturele beroepen	17	17	17	22	22
Technische en industrieberoepen	213	359	213	259	442
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	80	69	103	103	94
Hogere en wetenschappelijke beroepen	239	358	264	305	496
Economisch-administratieve beroepen	65	98	85	88	99
Informatica beroepen	80	127	88	129	269
Medische en paramedische beroepen	16	19	17	16	23
Pedagogische beroepen	6	8	11	6	5
Sociaal-culturele beroepen	11	26	17	16	14
Technische en industrieberoepen	60	79	46	50	86
Transportberoepen	1	1	0	0	0

In oktober 2014 heeft 34,9% van alle bij UWV openstaande vacatures betrekking op personeel in de technische en industrieberoepen, 21,3% in de verzorgende en dienstverlenende beroepen en 19,0% in de economisch-administratieve beroepen.

1.3. Spanning op de arbeidsmarkt

In de vorige twee paragrafen zijn WW-uitkeringen en vacatures op de regionale arbeidsmarkt beschreven. Deze factoren geven inzicht in de dynamiek op de arbeidsmarkt en zijn een goede indicator voor hoe de arbeidsmarkt zich ontwikkelt.

In deze paragraaf worden vraag en aanbod vergeleken om zo te laten zien waar krapte en ruimte op de arbeidsmarkt is. Krapte wil zeggen dat er verhoudingsgewijs weinig aanbod beschikbaar is voor de openstaande vacatures. In een situatie van ruimte is er veel aanbod voor de openstaande vacatures. Omdat het aanbod op de arbeidsmarkt groter is dan alleen personen met een WW-uitkering, is in deze paragraaf een vergelijking gemaakt tussen vacatures en geregistreerde werkzoekenden².

De 25 beroepen waar de meeste geregistreerde werkzoekenden werk in zoeken

tabel 1.8 Geregistreerde werkzoekenden naar beroep versus vacatures

	Nww		UWV- Vacatures
	< 6 mnd	>= 6 mnd	
Interieurverzorgers	255	2.758	78
Productiemedewerkers	250	2.731	86
Chauffeurs	478	2.046	110
Receptionisten en administratieve employés	481	1.666	28
Hulpkrachten horeca en verzorging	436	1.550	75
Commercieel employés	657	1.248	164
Boekhouders en secretaresses	494	1.207	49
Verzorgend personeel	465	987	51
Verkopers	289	1.026	40
Commercieel medewerkers	425	654	28
Medewerkers sociaal-cultureel werk en personeel en arbeid	275	623	7
Bouwwerkers	144	553	81
Systeemanalisten	213	451	255
Assistent accountants	197	377	30
Kantoorhulpen, inpakkers en colporteurs	87	423	21
Winkeliers	110	349	40
Aannemers en installateurs	100	353	94
Organisatie-adviseurs	177	266	15
Managers	126	288	7
Kunstenaars	127	269	2
Monteurs	110	266	167
Activiteitenbegeleiders en medewerkers arbeidsbemiddeling	96	265	20
Conciërges	51	274	4
Programmeurs	82	219	22
Productieplanners	83	202	49

Tabel 1.8 laat de 25 beroepen zien waarvoor de meeste geregistreerde werkzoekenden staan ingeschreven (78,1% van alle geregistreerde werkzoekenden). Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen kortdurend- en langdurend werkzoekend. De grens ligt bij een duur niet-werkend van 6 maanden. De vergelijking tussen het aantal kortdurend geregistreerde werkzoekenden en het aantal openstaande vacatures vormt een indicatie voor de spanning op de arbeidsmarkt.

² Een geregistreerde werkzoekende is een bij UWV ingeschreven werkzoekende zonder werk of minder dan 12 uur per week werkzaam (voorheen niet-werkende werkzoekenden (nww) genoemd).

De meest gevraagde beroepen door werkgevers

tabel 1.9 De 25 meest gevraagde beroepen door werkgevers

	UWV- Vacatures	Nww	
		< 6 mnd	>= 6 mnd
Systeemanalisten	255	213	451
Vakkenvullers	200	73	187
Monteurs	167	110	266
Commercieel employés	164	657	1.248
Chauffeurs	110	478	2.046
Aannemers en installateurs	94	100	353
Productiemedewerkers	86	250	2.731
Bouwvakkers	81	144	553
Interieurverzorgers	78	255	2.758
Hulpkrachten horeca en verzorging	75	436	1.550
Laders en lossers	71	98	187
Elektromonteurs	64	60	194
Bankwerkers en lassers	52	29	109
Verzorgend personeel	51	465	987
Productieplanners	49	83	202
Boekhouders en secretaresses	49	494	1.207
Winkeliers	40	110	349
Verkopers	40	289	1.026
Weg- en waterbouwkundige arbeiders	31	18	80
Assistent accountants	30	197	377
Weg- en waterbouwkundige vakkrachten	29	15	38
Commercieel medewerkers	28	425	654
Receptionisten en administratieve employés	28	481	1.666
Werktuigbouwkundig ontwerpers en hoofden technische dienst	28	32	33
Mechanisch operators	25	26	106

De 25 meest gevraagde beroepen omvatten 83,9% van alle openstaande vacatures. De vergelijking tussen het aantal openstaande vacatures en het aantal kortdurend geregistreerde werkzoekenden vormt een indicatie voor de spanning op de arbeidsmarkt.

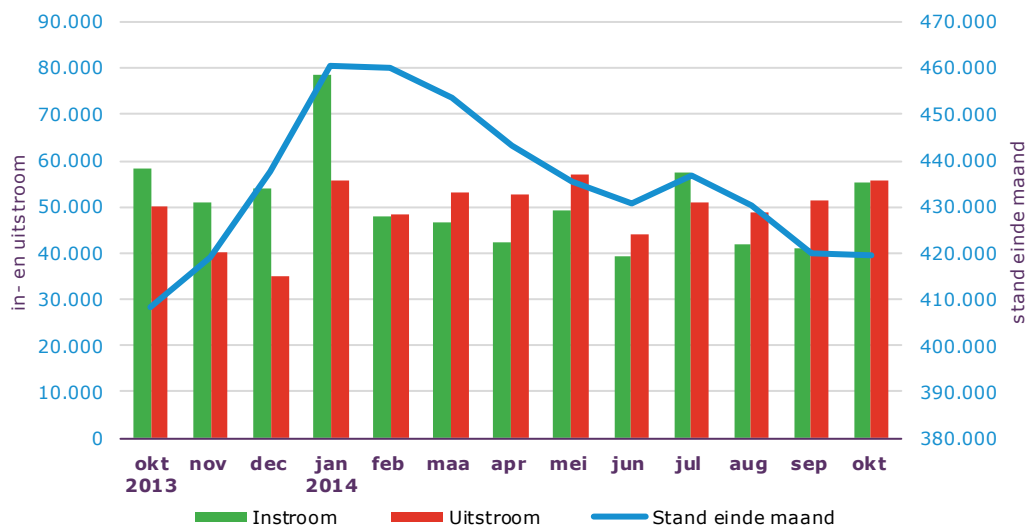
2. Arbeidsmarktontwikkelingen in Nederland

2.1. Dynamiek aan de aanbodzijde van de arbeidsmarkt

Dit hoofdstuk presenteert de arbeidsmarktontwikkelingen in Nederland aan de hand van stand- en stroomcijfers van WW-uitkeringen en geregistreerde vacatures. Deze cijfers zijn te vergelijken met de regionale stand- en stroomcijfers uit hoofdstuk 1.

Stand- en stroomcijfers

afbeelding 2.1 Instroom, uitstroom en stand WW-uitkeringen

De kolommen in afbeelding 2.1 tonen de in- en uitstroom van WW-uitkeringen per maand gedurende de afgelopen periode. De bijbehorende schaal staat aan de linkerzijde van de grafiek. De donkerblauwe lijn laat de ontwikkeling zien van het aantal lopende WW-uitkeringen aan het eind van elke maand. De bijbehorende schaal staat aan de rechterkant van de grafiek.

tabel 2.1 Instroom, uitstroom en stand WW-uitkeringen

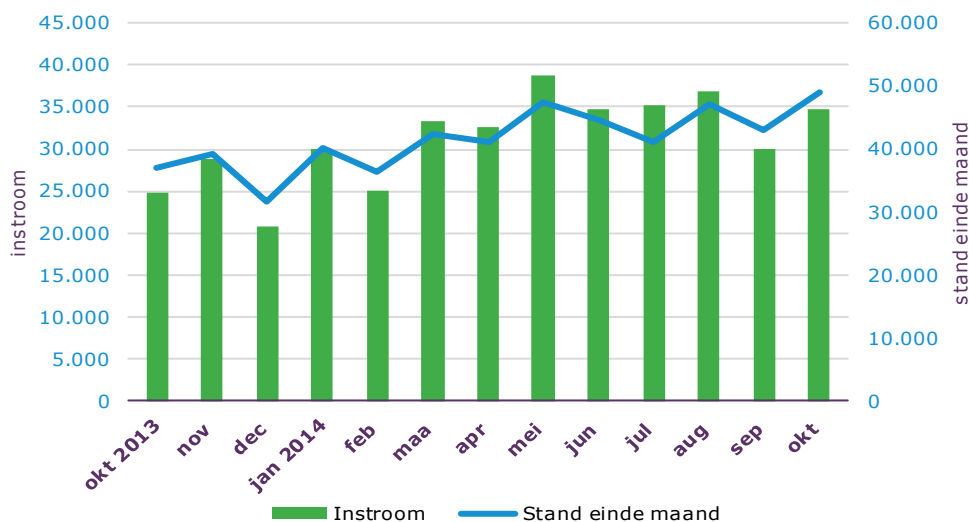
	okt 2013	nov	dec	jan 2014	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt
Stand einde maand	408.201	419.065	437.731	460.491	460.070	453.830	443.297	435.546	430.582	436.957	430.400	419.889	419.429
Instroom	58.153	51.174	53.870	78.700	48.076	46.861	42.215	49.281	39.255	57.446	42.139	40.915	55.238
Uitstroom	50.322	40.310	35.204	55.940	48.497	53.101	52.748	57.032	44.219	51.071	48.696	51.426	55.698

Het aantal WW-uitkeringen is op landelijk niveau met 2,8% toegenomen ten opzichte van een jaar geleden. In de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht is in dezelfde periode het aantal WW-uitkeringen met 0,1% gestegen.

2.2. Dynamiek aan de vraagzijde van de arbeidsmarkt

Stand- en stroomcijfers

afbeelding 2.2 Instroom en stand UWV-vacatures

De kolom in afbeelding 2.2 laat de instroom van nieuwe vacatures zien bij UWV. De bijbehorende schaal staat links in de grafiek. De blauwe lijn geeft het verloop weer van het aantal vacatures op het eind van elke maand. De aantallen zijn rechts in de grafiek af te lezen.

tabel 2.2 Instroom en stand UWV-vacatures

	okt 2013	nov	dec	jan 2014	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt
Stand einde maand	37.017	39.126	31.788	40.287	36.344	42.409	41.229	47.379	44.750	41.144	47.247	43.068	49.045
Instroom	24.861	28.743	20.777	30.032	25.054	33.223	32.552	38.686	34.840	35.106	36.867	29.961	34.820

Het aantal openstaande vacatures is op landelijk niveau met 32,5% toegenomen ten opzichte van een jaar geleden. In de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht is in dezelfde periode het aantal openstaande vacatures met 36,6% toegenomen.

3 Aanbodcijfers op lokaal niveau

De tabellen 3.1 en 3.2 geven een overzicht van de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau weer. Een ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen in de arbeidsmarktregio kan zich regionaal voordoen of plaatselijk geconcentreerd zijn. Dat wordt zichtbaar door de arbeidsmarktregio als geheel te vergelijken met de werkpleinen en de gemeenten die in de regio zijn gelegen. De tabellen presenteren het aantal WW-uitkeringen naar geslacht, leeftijd en verstreken duur. Tabel 3.1 geeft ook het WW-percentage weer. Dat is het aantal WW-uitkeringen in procenten van de beroepsbevolking³.

Standcijfers WW-uitkeringen

tabel 3.1 WW-uitkeringen nu en toen

	Stand oktober 2014	% Beroepsbevolking	Geslacht		Verschil met vorige maand		Verschil met vorig jaar	
			Man	Vrouw	in aantal	in %	in aantal	in %
Nederland	419.429	5,3%	215.016	204.413	- 460	- 0,1%	11.228	2,8%
Groningen	14.551	5,4%	7.939	6.612	-255	-1,7%	598	4,3%
Friesland	17.429	5,8%	9.491	7.938	222	1,3%	-351	-2,0%
Drenthe	12.701	5,8%	6.807	5.894	-97	-0,8%	458	3,7%
Overijssel	30.237	5,8%	16.598	13.639	-371	-1,2%	206	0,7%
Flevoland	11.425	5,8%	5.626	5.799	-196	-1,7%	-302	-2,6%
Gelderland	52.580	5,5%	27.211	25.369	-199	-0,4%	3.256	6,6%
Utrecht	28.627	4,7%	14.207	14.420	-600	-2,1%	187	0,7%
Noord-Holland	62.831	4,7%	31.191	31.640	873	1,4%	1.426	2,3%
Zuid-Holland	83.218	4,9%	41.752	41.466	11	0,0%	2.165	2,7%
Zeeland	7.853	4,6%	4.216	3.637	301	4,0%	518	7,1%
Noord-Brabant	65.517	5,6%	32.894	32.623	-407	-0,6%	1.552	2,4%
Limburg	28.853	5,7%	14.915	13.938	344	1,2%	1.369	5,0%
Arbeidsmarktregio								
Midden-Utrecht	18.981	4,6%	9.447	9.534	-408	-2,1%	-11	-0,1%
Werkpleinen								
Utrecht Noord	3.207	4,2%	1.690	1.517	-98	-3,0%	-148	-4,4%
Utrecht Zuid	11.843	4,7%	5.813	6.030	-226	-1,9%	153	1,3%
Zeist	3.931	4,7%	1.944	1.987	-84	-2,1%	-16	-0,4%
Gemeenten								
Bunnik	281	4,3%	134	147	-12	-4,1%	9	3,3%
De Bilt	841	4,7%	428	413	-28	-3,2%	-7	-0,8%
Houten	1.152	4,6%	550	602	-35	-2,9%	48	4,3%
IJsselstein	903	5,3%	406	497	-29	-3,1%	24	2,7%
Lopik	248	3,7%	119	129	0	0,0%	5	2,1%
Montfoort	249	3,9%	110	139	-19	-7,1%	-36	-12,6%
Nieuwegein	1.708	5,7%	848	860	-8	-0,5%	-30	-1,7%
Oudewater	172	3,8%	74	98	3	1,8%	11	6,8%
Stichtse Vecht	1.640	5,5%	821	819	-24	-1,4%	110	7,2%
Utrecht	7.418	4,3%	3.839	3.579	-198	-2,6%	-140	-1,9%
Utrechtse Heuvelrug	937	4,5%	454	483	-14	-1,5%	27	3,0%
Vianen	484	5,2%	214	270	-4	-0,8%	0	0,0%
Wijk bij Duurstede	566	5,0%	260	306	-14	-2,4%	0	0,0%
Woerden	1.076	4,5%	522	554	-10	-0,9%	13	1,2%
Zeist	1.306	4,8%	668	638	-16	-1,2%	-45	-3,3%

³ De beroepsbevolking omvat iedereen van 15 tot 65 jaar die 12 uur of meer per week werkt (werkzame beroepsbevolking) en iedereen die wil en kan werken en actief op zoek is naar werk voor 12 uur of meer per week (werkloze beroepsbevolking). Het WW-percentage is het aantal WW-rechten afgezet tegen de beroepsbevolking. Bron beroepsbevolkingscijfers: CBS, stand 2013. In februari wordt de beroepsbevolking van de provincies vernieuwd, in juni van de gemeenten. Door aanpassingen in de beroepsbevolkingscijfers kan er verschil optreden met eerdere publicaties.

WW-uitkeringen naar leeftijd en verstreken duur

tabel 3.2 WW-uitkeringen naar leeftijd en verstreken duur

	Stand oktober 2014	Leeftijd			Verstreken duur		
		< 27 jr	27 - 50 jr	>= 50 jr	< 6 mnd	6-12 mnd	>= 12 mnd
Nederland	419.429	25.948	202.320	191.153	188.417	97.024	133.988
Groningen	14.551	971	7.328	6.252	6.809	3.426	4.316
Friesland	17.429	1.080	8.034	8.315	7.850	3.788	5.791
Drenthe	12.701	766	5.999	5.936	5.949	2.921	3.831
Overijssel	30.237	1.985	14.865	13.387	13.763	7.105	9.369
Flevoland	11.425	722	5.704	4.999	5.104	2.630	3.691
Gelderland	52.580	2.943	24.039	25.598	22.739	12.451	17.390
Utrecht	28.627	1.594	14.206	12.827	12.594	6.748	9.285
Noord-Holland	62.831	3.497	31.966	27.368	28.106	14.498	20.227
Zuid-Holland	83.218	5.250	41.244	36.724	37.069	19.238	26.911
Zeeland	7.853	581	3.657	3.615	3.785	1.758	2.310
Noord-Brabant	65.517	4.047	30.301	31.169	28.527	15.544	21.446
Limburg	28.853	1.732	12.824	14.297	13.257	6.516	9.080
Arbeidsmarktregio							
Midden-Utrecht	18.981	1.052	9.604	8.325	8.527	4.404	6.050
Werkpleinen							
Utrecht Noord	3.207	214	1.913	1.080	1.665	711	831
Utrecht Zuid	11.843	647	5.913	5.283	5.246	2.769	3.828
Zeist	3.931	191	1.778	1.962	1.616	924	1.391
Gemeenten							
Bunnik	281	10	112	159	120	57	104
De Bilt	841	32	373	436	332	203	306
Houten	1.152	46	514	592	487	252	413
IJsselstein	903	48	441	414	382	205	316
Lopik	248	13	113	122	98	59	91
Montfoort	249	11	110	128	100	56	93
Nieuwegein	1.708	96	760	852	722	413	573
Oudewater	172	8	77	87	70	50	52
Stichtse Vecht	1.640	79	699	862	686	399	555
Utrecht	7.418	470	4.400	2.548	3.703	1.683	2.032
Utrechtse Heuvelrug	937	46	434	457	402	218	317
Vianen	484	25	229	230	208	123	153
Wijk bij Duurstede	566	35	239	292	216	131	219
Woerden	1.076	65	483	528	455	240	381
Zeist	1.306	68	620	618	546	315	445

Standcijfers geregistreeerde werkzoekenden (nww)

Deze bijlage geeft een overzicht van de stand van het aantal geregistreeerde werkzoekenden op landelijk, provinciaal, regionaal en lokaal niveau. De tabel presenteert het aantal geregistreeerde werkzoekenden naar leeftijd, duur niet-werkend en als percentage van de beroepsbevolking⁴.

	Stand oktober 2014	% Beroepsbevolking	Leeftijd			Duur niet-werkend		
			< 27 jr	27-50 jr	>= 50 jr	< 3 mnd	3 - 6 mnd	>= 6 mnd
Nederland	809.552	10,2%	81.226	425.759	302.567	117.262	85.416	606.874
Groningen	35.463	13,2%	4.458	19.185	11.820	4.803	3.054	27.606
Friesland	34.774	11,7%	3.900	17.893	12.981	4.972	3.289	26.513
Drenthe	24.236	11,0%	2.584	12.386	9.266	3.874	2.670	17.692
Overijssel	55.234	10,6%	5.581	29.097	20.556	8.106	5.993	41.135
Flevoland	21.536	10,9%	2.584	11.350	7.602	3.553	2.515	15.468
Gelderland	87.691	9,3%	8.240	44.725	34.726	12.837	9.736	65.118
Utrecht	52.549	8,6%	5.064	28.033	19.452	7.423	5.628	39.498
Noord-Holland	110.130	8,2%	9.804	58.918	41.408	18.880	12.805	78.445
Zuid-Holland	210.928	12,5%	21.764	115.539	73.625	24.870	19.574	166.484
Zeeland	11.328	6,7%	1.295	5.660	4.373	2.211	1.421	7.696
Noord-Brabant	114.298	9,8%	11.051	58.047	45.200	17.376	12.695	84.227
Limburg	51.136	10,1%	4.887	24.797	21.452	8.296	6.004	36.836
Arbeidsmarktregio								
Midden-Utrecht	34.897	8,5%	3.400	18.703	12.794	4.993	3.661	26.243
Werkpleinen								
Utrecht Noord	9.909	13,0%	1.082	5.744	3.083	1.062	750	8.097
Utrecht Zuid	19.832	7,9%	1.871	10.525	7.436	3.035	2.222	14.575
Zeist	5.156	6,2%	447	2.434	2.275	896	689	3.571
Gemeenten								
Bunnik	332	5,1%	25	140	167	66	49	217
De Bilt	1.094	6,1%	79	481	534	174	149	771
Houten	1.399	5,6%	104	644	651	268	174	957
Ijsselstein	1.181	6,9%	98	615	468	208	147	826
Lopik	330	4,9%	26	162	142	61	40	229
Montfoort	289	4,6%	29	128	132	51	45	193
Nieuwegein	2.307	7,7%	192	1.096	1.019	400	276	1.631
Oudewater	205	4,5%	14	95	96	43	26	136
Stichtse Vecht	2.110	7,0%	155	982	973	365	274	1.471
Utrecht	20.002	11,5%	2.187	11.638	6.177	2.365	1.720	15.917
Utrechtse Heuvelrug	1.219	5,8%	98	573	548	202	184	833
Vianen	643	7,0%	55	310	278	115	87	441
Wijk bij Duurstede	678	6,0%	60	305	313	112	79	487
Woerden	1.275	5,3%	93	599	583	221	183	871
Zeist	1.833	6,8%	185	935	713	342	228	1.263

⁴ De beroepsbevolking omvat iedereen van 15 tot 65 jaar die 12 uur of meer per week werkt (werkzame beroepsbevolking) en iedereen die wil en kan werken en actief op zoek is naar werk voor 12 uur of meer per week (werkloze beroepsbevolking). Het nww-percentage is het aantal geregistreeerde werkzoekenden afgezet tegen de beroepsbevolking. Bron beroepsbevolkingscijfers: CBS, stand 2013. In februari wordt de beroepsbevolking van de provincies vernieuwd, in juni van de gemeenten. Door aanpassingen in de beroepsbevolkingscijfers kan er verschil optreden met eerdere publicaties.

Colofon

Uitgave

UWV
Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies

Postadres

Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Contactpersonen

Bert van de Geijn	Bert.vandeGeijn@uwv.nl	06 5478 3162
Jean-Paul Bieber	Jean-Paul.Biever@uwv.nl	06 5437 2541

De Basisset Regionale Arbeidsmarktinformatie is een uitgave van de afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies van UWV. Aan het eind van de maand is een actuele basisset voor 35 arbeidsmarktregio's beschikbaar op werk.nl. Voor vragen en suggesties kunt u contact opnemen met de regionale arbeidsmarktadviseurs die hierboven staan vermeld.

De gegevens in deze basisset zijn afkomstig uit de registratiesystemen van UWV. Het geheel of gedeeltelijk overnemen van informatie is toegestaan met bronvermelding (bron: UWV).

Versie 4.2

Disclaimer

De geregistreerde werkzoekenden bestaan uit WW-ers, WWB-ers en werkzoekenden zonder uitkering, voor zover ingeschreven als werkzoekende bij UWV. UWV beschouwt de cijfers over geregistreerde werkzoekenden primair als een administratief gegeven. Deze cijfers worden in sterke mate bepaald door registratieprocessen van UWV en gemeenten.

UWV © 2014

Na de WW in de bijstand

De doorstroom van WW naar bijstand per gemeente tot en met 2015

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1. Inleiding	3
2. Van WW naar bijstand	4
2.1. Doorstroom van WW naar bijstand groeit	4
2.2. Risicofactoren voor de doorstroom naar de bijstand	7
3. Regionale verschillen	9
4. Lange termijnontwikkelingen en vervolgonderzoek	14
Lijst van afkortingen	16
Literatuurlijst	17
Begrippenlijst	18
Bijlage I Achtergrondkenmerken van de doorstroom van de WW naar de bijstand	19
Bijlage II Doorstroom WW naar bijstand per gemeente 2012 - 2015	23
Bijlage III Bedrijfstakindeling	31
Colofon	32

Samenvatting

Meer mensen na de WW-uitkering in de bijstand

Het aantal mensen dat na een WW-uitkering in de bijstand terecht komt, is in de afgelopen 5 jaar ruim verdubbeld: van bijna 14.000 (2008) naar bijna 31.000 (2013). Naar verwachting groeit deze 'doorstroom van de WW naar de bijstand' nog verder naar 34.000 personen in 2014 en 36.000 personen in 2015.

De toename van het aantal mensen dat in de bijstand terechtkomt sinds 2008 is vooral veroorzaakt door de nasleep van de kredietcrisis. Vanaf 2008 is het aantal personen met een WW-uitkering sterk toegenomen. Daardoor is ook de uitstroom uit de WW gestegen. Het percentage uitgestroomde WW'ers die in de bijstand terechtkomen, is de laatste jaren echter vrij stabiel. In de periode 2010-2013 schommelt dit doorstroompercentage rond de 6,5%. Naar verwachting zal dit percentage ook in 2014 en 2015 ongeveer 6,5% blijven.

Een doorstroompercentage van 6,5% lijkt niet veel, maar deze mensen maken een fors aandeel uit van de instroom in de bijstand. Vanuit gemeenten bezien is 22% van de bijstandsinstroom in 2013 het gevolg van personen die uit de WW komen.

Vooraf doorstroom bij bereiken van de maximale uitkeringsduur

Bij vrijwel alle WW'ers die in de bijstand terecht komen (96%), is de WW-uitkering beëindigd vanwege het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Eén op de 6 mensen die de maximale uitkeringsduur bereiken, stroomt door naar de bijstand.

Vaak alleenstaanden, ouderen en laagopgeleiden

De doorstroom naar de bijstand is hoger dan gemiddeld bij de volgende groepen werklozen: alleenstaanden, ouderen (55-plussers) en mensen met een laag opleidingsniveau (lager dan MBO 3-4).

Grote verschillen tussen gemeenten

Het doorstroompercentage van WW naar bijstand varieert per gemeente tussen 0 en bijna 13%. Uitschieters naar boven zijn bijvoorbeeld Rijswijk (12,9%), Groningen (12,5%) en Zoetermeer (11,1%). Het doorstroompercentage is hoog in de meeste grote steden. Hiermee is de doorstroom naar de bijstand vooral een grootstedelijk probleem. De verschillen tussen gemeenten zijn in 2013 wel afgenomen ten opzichte van 2010. In gemeenten met lage doorstroompercentages is de doorstroom meer dan het landelijk gemiddelde gegroeid.

Er is een sterke samenhang tussen het hoge aandeel alleenstaanden, het lage aandeel koopwoningen in grote steden en de hoge doorstroompercentages in deze steden. Daarnaast blijkt uit eerder onderzoek dat het doorstroompercentage samenhangt met het percentage werkloze werkzoekenden in de gemeente. De grote regionale verschillen in werkloosheid zijn hierdoor mede de oorzaak van de tussen gemeenten sterk uiteenlopende doorstroompercentages.

De hogere doorstroompercentages (7% of meer) vinden we vooral in delen van de Randstad, Groningen, Friesland en Gelderland. In de overige regio's hebben vooral de grotere gemeenten hogere doorstroompercentages. De kleinere, rond de grote gemeenten liggende gemeenten, hebben meestal een lager (4% of minder) doorstroompercentage. Opvallend is dat het doorstroompercentage ook relatief hoog is in veel kleine gemeenten die aan de grens met Duitsland liggen. Waarschijnlijk hangt het hogere doorstroompercentage samen met de ligging in de periferie met bijbehorende geringe veerkracht van de regionale economie.

1. Inleiding

Een beperkt deel van de mensen met een WW-uitkering krijgt na het beëindigen van de WW een bijstandsuitkering. Dit noemen we de 'doorstroom van WW naar bijstand'. Ruim 6% van alle mensen die in 2014 de WW uitstroomt, stroomt door naar de bijstand.¹

Doorstroom naar de bijstand, in plaats van werkhervatting, is ongewenst. Voor de werkloze betekent het vaak meer inkomensverlies en langdurige werkloosheid. Voor gemeenten betekent het een toename van de werklast en een fors beslag op de middelen. Doorstroom moet daarom zo veel mogelijk voorkomen worden.

WW- en bijstandsuitkeringen

Werknemers die werkloos zijn en aan de eisen voldoen die in de Werkloosheidswet genoemd zijn, kunnen aanspraak maken op een WW-uitkering. Het gaat bij de WW om een individuele uitkering die onafhankelijk is van persoonlijke omstandigheden zoals, bijvoorbeeld, de samenstelling van het huishouden van de werkloze. De bijstand daarentegen voorziet in een inkomen voor een huishouden, het is een 'gezinsinkomen' waarbij wel met persoonlijke omstandigheden rekening gehouden wordt. Doorstroom naar de bijstand vanuit de WW vindt plaats als de werkloze werknemer (al dan niet samen met een partner) niet in staat is om in voldoende mate betaald werk te vinden, of door middel van eigen vermogen (spaargeld, eigen huis, etc.) in zijn levensonderhoud te voorzien.

De doorstroom blijkt afhankelijk van persoonskenmerken van de werkloze (o.a. leeftijd), van persoonlijke omstandigheden (o.a. wel of geen partner met inkomen) en kenmerken van de (lokale) arbeidsmarkt. Meer kennis over risicofactoren biedt mogelijkheden voor op risicogroepen gerichte uitvoering. Dat maakt dat risicoanalyse een bijdrage kan leveren aan de beperking van werkloosheid.

Tussen regio's zijn er grote verschillen in de mate waarin mensen na de WW naar de bijstand doorstromen. Verwacht kan worden dat de recessie uiteenlopende gevolgen heeft voor de regio's. De branches zijn namelijk niet in elke regio even sterk vertegenwoordigd en de branches worden niet in gelijke mate geraakt door de recessie. Branches als de bouw, financiële diensten en verhuur en handel onroerend goed zijn veel meer geraakt door de recessie. De werkloosheid zal daardoor in de ene regio sterker toegenomen zijn dan in de andere. Dat betekent voor de uitvoering van WW en bijstand dat de toename van de werklast voor UWV en gemeenten per regio ook sterk zal verschillen. De geschetste problematiek leidt tot de volgende vraagstelling.

Onderzoeksvragen

- Wat zijn de risicofactoren voor doorstroom naar de bijstand?
- Hoe is de ontwikkeling van de doorstroom van WW naar de bijstand op regionaal niveau en wat zijn verklaringen voor de grote verschillen tussen gemeenten?

Indeling van het rapport

In hoofdstuk 2 is de kwantitatieve ontwikkeling weergegeven van de doorstroom van de WW naar bijstand over de periode 2003-2015. In dit hoofdstuk gaan we in op de invloed van de economische crisis op doorstroom van WW naar bijstand. Daarnaast is ingegaan op de achtergrondkenmerken van de WW'ers die van invloed zijn op het risico van de WW'ers om in de bijstand terecht te komen. Hoofdstuk 3 gaat over de verschillen tussen de gemeenten bij de doorstroom van WW naar bijstand. Toegelicht wordt welke rol de bevolkingsopbouw van de gemeenten speelt bij deze doorstroom. In bijlage I is een uitgebreide set tabellen opgenomen van de doorstroom naar diverse achtergrondkenmerken van de personen. In bijlage 2 staat de tabel van de doorstroom van WW naar bijstand voor alle 403 gemeenten (de gemeentelijke indeling van 2014), over de periode 2012-2015.

Bronnen voor het onderzoek

De cijfers in dit rapport voor de jaren 2003-2013, zijn gebaseerd op de WW-uitkeringsadministratie van UWV en gegevens over bijstandsuitkeringen die in de Polisadministratie geregistreerd zijn. De doorstroom in de jaren 2014 en 2015 zijn geraamd op basis van de UWV-prognose van de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen².

¹ In dit onderzoek is de bijstand een verzamelbegrip voor de bijstandsuitkeringen die gemeenten aan burgers verstrekken. De meest voorkomende bijstandsuitkering is de uitkering op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB). In dit onderzoek zijn voor de doorstroom naar de bijstand de volgende bijstandsuitkeringen meegeteld: alle uitkeringen aan personen tot 65 jaar op grond van de WWB, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet investeren in jongeren (WIJ, van 1 oktober 2009 tot 1 januari 2012) en de Algemene bijstandswet (Abw, tot 1 januari 2004).

² UWV (2014), *Juninota 2014*. UWV, Amsterdam.

2. Van WW naar bijstand

2.1. Doorstroom van WW naar bijstand groeit

In 2013 stroomden bijna 31.000 mensen na de WW-uitkering door naar de bijstand. Dat aantal neemt waarschijnlijk toe tot 34.000 mensen in 2014 en 36.000 in 2015 (zie figuur 2.1).

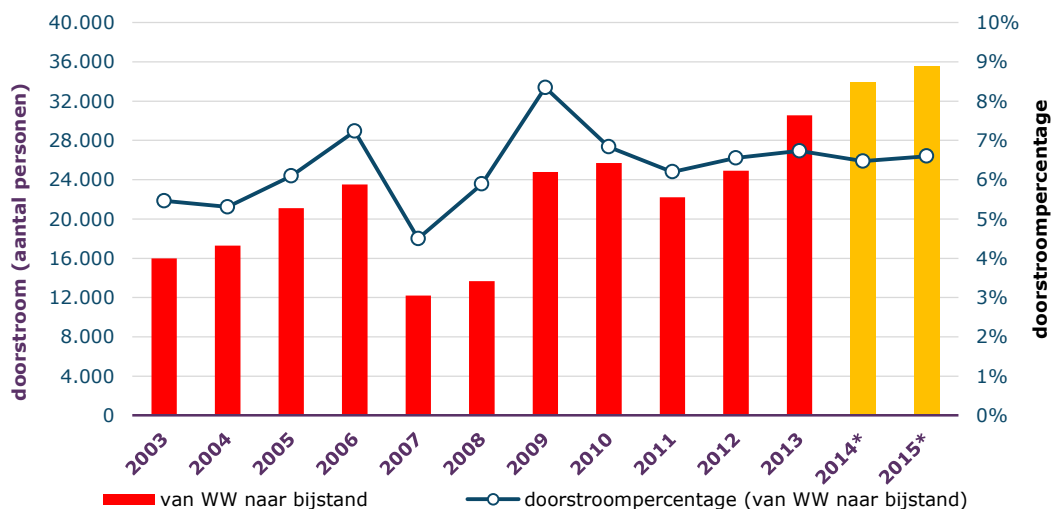
In de nasleep van de kredietcrisis (2008) stroomt een fors aantal mensen na de WW-uitkering door naar de bijstand. Op zichzelf is dat niet opvallend. Tijdens een recessie neemt de kans om werk te vinden af. Daardoor groeit ook het aandeel mensen dat de WW uitstroomt wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Deze mensen doen dan, bij gebrek aan inkomsten, vaak een beroep op bijstand.

In figuur 2.1 is de sterke groei van deze doorstroom te zien. Bij het begin van de kredietcrisis in 2008 is er nog geen sterke groei van de WW-uitkeringen en stromen er slechts 14.000 mensen van de WW door naar de bijstand. Vanaf 2009 lopen de in- en uitstroom van WW-uitkeringen sterk op en komen er gemiddeld per jaar bijna 26.000 mensen kort na de WW-uitkering in de bijstand terecht.

Het groeien van de doorstroom van de WW naar de bijstand is geen nieuw verschijnsel, na de internetcrisis liep de doorstroom op van ruim 9.000 in 2001 naar bijna 20.000 in 2005. Het verschil met de crisis in 2001 is dat de economische malaise na 2008 veel langer aanhoudt.

De doorstroom van de WW naar de bijstand is een relatief klein deel van de totale WW-uitstroom: in 2008 stroomt ca. 6% van de mensen die de WW uitstromen door naar de bijstand. Het doorstroompercentage loopt na 2007 sterk op, tot ruim 8% in 2009. Na 2009 loopt het doorstroompercentage weer terug en varieert dan tussen de 6 en 7%.

Figuur 2.1 Doorstroom van WW naar bijstand, 2003–2015

* Aantal personen en percentages in 2014 en 2015 zijn geraamd

Fors aandeel van de instroom in de bijstand

Voor de gemeenten vormen de mensen die na de WW naar bijstand doorstromen een groot deel van de totale instroom in de bijstand. Dit aandeel neemt sterk toe: In 2003 is 14% van de instroom in de bijstand afkomstig van de WW en in 2015 loopt dat aandeel naar verwachting op tot 23% (zie figuur 2.2). In eerder onderzoek is vastgesteld dat een klein deel van de groei van de doorstroom van WW naar bijstand het gevolg is van verkorting van de maximale uitkeringsduur van de WW ('nieuwe WW' van 2006).³ De economische malaise heeft het grootste effect op de omvang van de doorstroom van de WW naar de bijstand.

Na de introductie van de WWB in 2004, daalt de totale instroom in de bijstand van 110.000 uitkeringen⁴ tot bijna 80.000 uitkeringen in 2007. In de nasleep van de economische crisis van 2001 stromen er

³ UWV (2012). *Doorstroom van WW naar bijstand 2001-2012*. UWV, Amsterdam.

⁴ De instroom in de bijstand is gedefinieerd als het aantal nieuwe huishoudens dat bijstand ontvangt. Bij huishoudens van samenwonenden kan dat betekenen dat meerdere personen een bijstandsuitkering ontvangen. Het aantal personen met een bijstandsuitkering is daardoor hoger dan het aantal uitkeringen aan huishoudens.

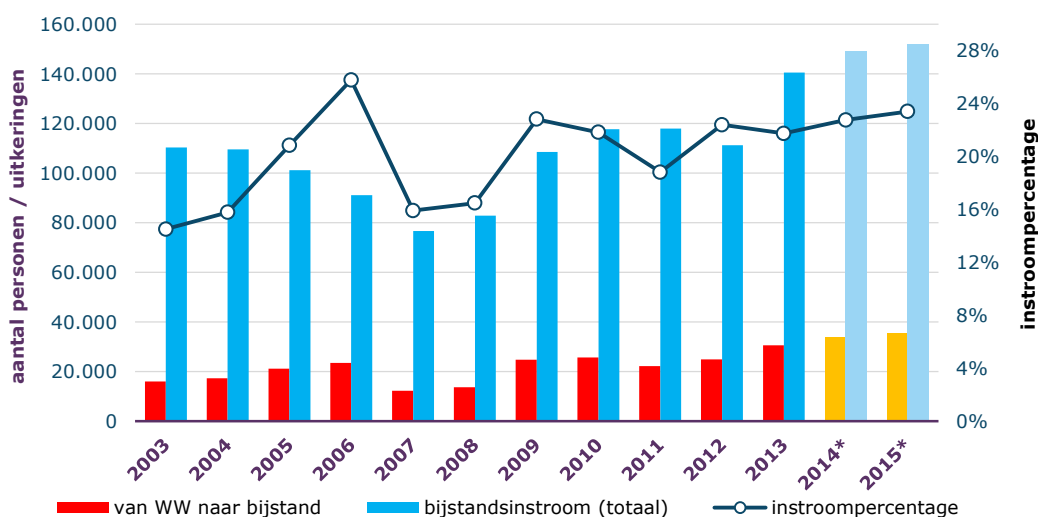
echter in die periode nog vrij veel mensen door van WW naar bijstand, vooral omdat in die periode veel mensen de maximale uitkeringsduur bereiken. Dit zorgt er in 2006 voor dat ruim een kwart van de bijstandsinstream die afkomstig is van de WW. De sterk aantrekkende economie zorgt vanaf 2006 voor veel vraag naar arbeid, waardoor er in 2007 en 2008 relatief weinig mensen vanuit de WW de bijstand instromen.

In de periode 2008-2013 loopt door de economische crisis de totale instroom van bijstandsuitkeringen weer sterk op van 83.000 tot ruim 140.000 personen per jaar. Voor 2014 en 2015 wordt verwacht dat het aantal bijstandsuitkeringen door de aanhoudende hoge werkloosheid en beleidseffecten met respectievelijk 6 en 2% groeit⁵. Naar verwachting zal de totale bijstandsinstream eveneens toenemen. In de periode 2008-2015 neemt de doorstroom van de WW naar de bijstand sterker toe dan de totale bijstandsinstream. Hierdoor groeit het aandeel van de doorstroom van WW naar bijstand in de bijstandsinstream van 16% in 2008 naar circa 23% in 2015.

Uit onderzoek van Divosa blijkt dat de oorzaken van de bijstandsinstream zeer divers zijn, maar vaak is er sprake van het wegvallen van de WW-uitkering, looninkomsten of arbeidsongeschiktheidsuitkering (zie figuur 2.3).⁶

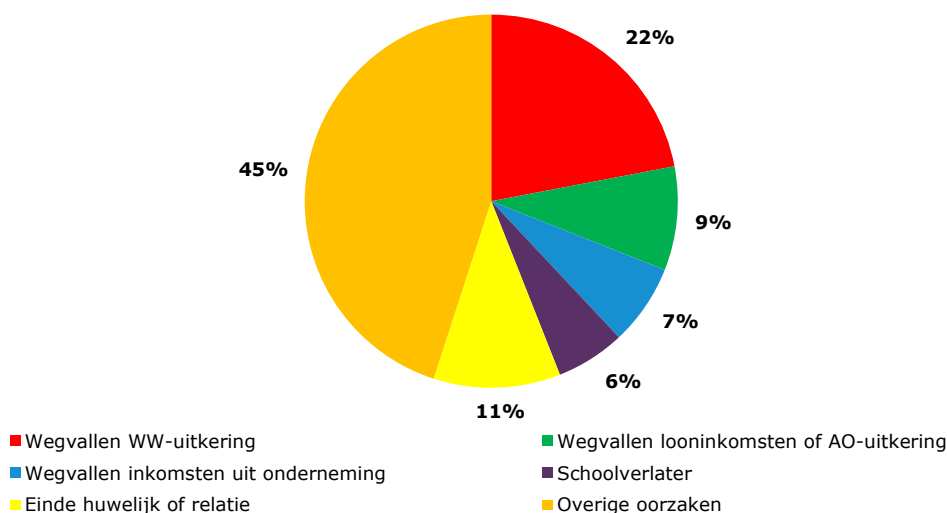
De doorstroom van de WW naar de bijstand verschilt sterk per gemeente. In hoofdstuk 3 wordt dieper ingegaan op de verschillen tussen gemeenten.

Figuur 2.2 Bijstandsinstream en de doorstroom van WW naar bijstand, 2003–2015

* Bron: CBS (instroom uitkeringen bijstand); bewerking UWV, 2014 en 2015 zijn geraamd

Figuur 2.3 Oorzaken bijstandsinstream, 2012

Bron: Divosa, bewerking UWV

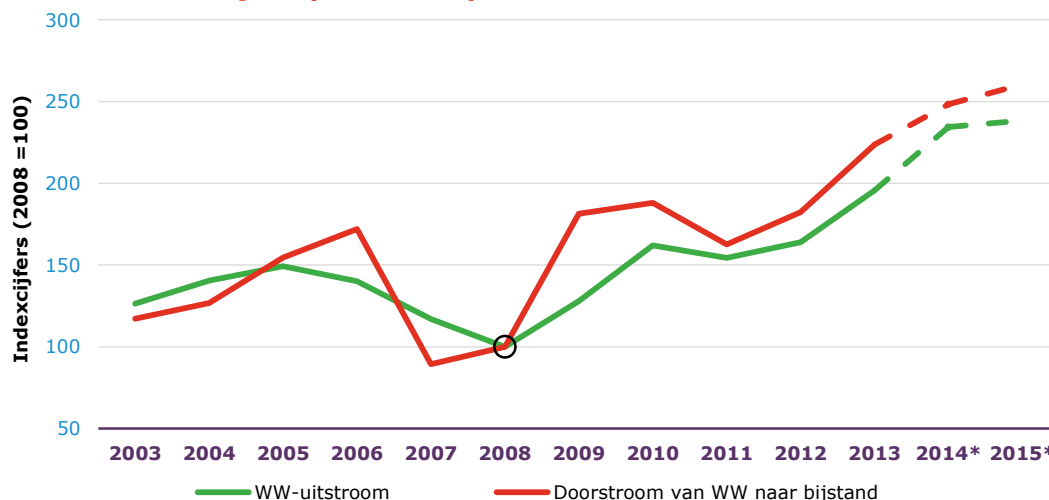
⁵ CPB (2014). *Macro Economische Verkenning (MEV) 2015*. Centraal Planbureau, Den Haag.

⁶ Divosa (2013), *Divosa-monitor factsheet: In- en uitstroom uit de bijstand 2012*. Divosa, Utrecht.

Doorstroom volgt de ontwikkeling van de WW-uitstroom

De sterke groei van de doorstroom van WW naar bijstand is vooral het gevolg van de groei van de in- en uitstroom van WW-uitkeringen. In grote lijnen volgt de doorstroom van de WW naar de bijstand het patroon van de WW-uitstroom. In grafiek 2.4 is de WW-uitstroom en doorstroom van WW naar bijstand in indexcijfers weergegeven: de waarden van de WW-uitstroom en de doorstroom van WW naar bijstand in 2008 zijn hierbij op 100 gesteld. In de grafiek is te zien dat na 2008 de doorstroom van WW naar bijstand sterker gegroeid is dan de WW-uitstroom.

Figuur 2.4 WW-uitstroom en doorstroom van WW naar bijstand, 2003 - 2015, indexcijfers (2008 = 100)

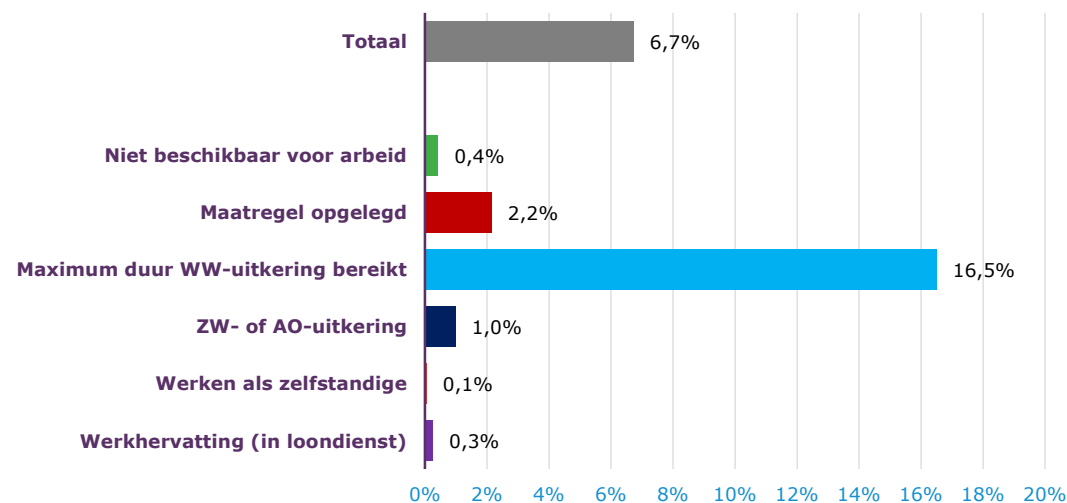
* De ontwikkelingen in 2014 en 2015 zijn geraamd

Inkomensverlies na beëindigen van de WW-uitkering

Door het wegvallen van de WW-uitkering kan het inkomen van een huishouden onder de bijstandsnorm komen. Het overgrote deel van de mensen die na de WW doorstromen naar de bijstand heeft de maximale uitkeringsduur van de WW bereikt. In 2013 stroomden totaal 30.600 mensen na de WW de bijstand in en van deze mensen bereikten er 29.400 (96%) de maximale uitkeringsduur van de WW. Bij de resterende 4% was er sprake van een andere uitstroomreden.

De doorstroom van de WW naar de bijstand is het grootst bij de mensen die de maximale uitkeringsduur bereiken: 16,5%, of wel 1 van de 6 mensen (zie figuur 2.5). In jaren dat het economisch zeer slecht gaat, is dit percentage iets hoger (2010: 18,7%). Dat niet veel meer mensen na het bereiken van de maximale uitkeringsduur van de WW naar de bijstand doorstromen, komt vooral doordat veel personen kunnen terugvallen op het inkomen van een partner, nog kunnen interen op spaargeld of alsnog kort na de WW-uitkering werk vinden.

Figuur 2.5 Doorstroompercentage van WW naar bijstand, naar reden einde van de WW-uitkering (2013)

Bij andere redenen dan het bereiken van de maximale uitkeringsduur van de WW, stroomt een klein deel van de mensen door naar de bijstand. Daarvan zijn de belangrijkste uitstroomredenen: het opleggen van

een maatregel en arbeidsongeschiktheid (ZW- of arbeidsongeschiktheidsuitkering). Bij beëindiging van de WW-uitkering door werkhervatting doet een zeer klein deel van de mensen een beroep op bijstand. Het gaat hierbij waarschijnlijk vaak om situaties waarbij de werkhervatting van zeer korte duur is en er geen recht op WW is (bijvoorbeeld wegens verwijtbare werkloosheid).

2.2. Risicofactoren voor de doorstroom naar de bijstand

Het risico om door te stromen is niet voor iedereen gelijk. Dit risico blijkt sterk afhankelijk van de achtergrondkenmerken van de werkloze. In deze paragraaf gaan we in op de kenmerken die van invloed zijn op het risico op de doorstroom van de WW naar de bijstand: de risicofactoren.

Vooral het type huishouden en leeftijd bepalen de doorstroom naar de bijstand

De doorstroom van WW naar de bijstand wordt beïnvloed door persoonskenmerken en kenmerken van de arbeidsmarkt. Het type huishouden en de leeftijd zijn de belangrijkste persoonskenmerken die het risico op doorstroom naar de bijstand bepalen. Deze kenmerken bepalen niet alleen de kans om werk te vinden, maar ook de 'kans' om aanspraak te maken op een bijstandsuitkering. Het type huishouden en de leeftijd hebben namelijk ook een relatie met het hebben van vermogen in de vorm van spaargeld of een eigen woning.

De werkloosheid in de woongemeente is een belangrijk kenmerk van de situatie op de (lokale) arbeidsmarkt. Naarmate deze werkloosheid groter is, is het risico om in de bijstand terecht te komen groter.

In eerder gepubliceerd onderzoek over de doorstroom van de WW naar de bijstand⁷ is vastgesteld dat het risico van doorstroom in afnemende mate beïnvloed wordt door: type huishouden, leeftijd, dagloon voor de werkloosheid, geslacht en de omvang van het dienstverband (parttime/fulltime), bedrijfstak van herkomst (voor werkloosheid), opleidingsniveau, jaar van instroom in de WW, percentage werkloze werkzoekenden in de (woon-)gemeente en gemeentegrootte.

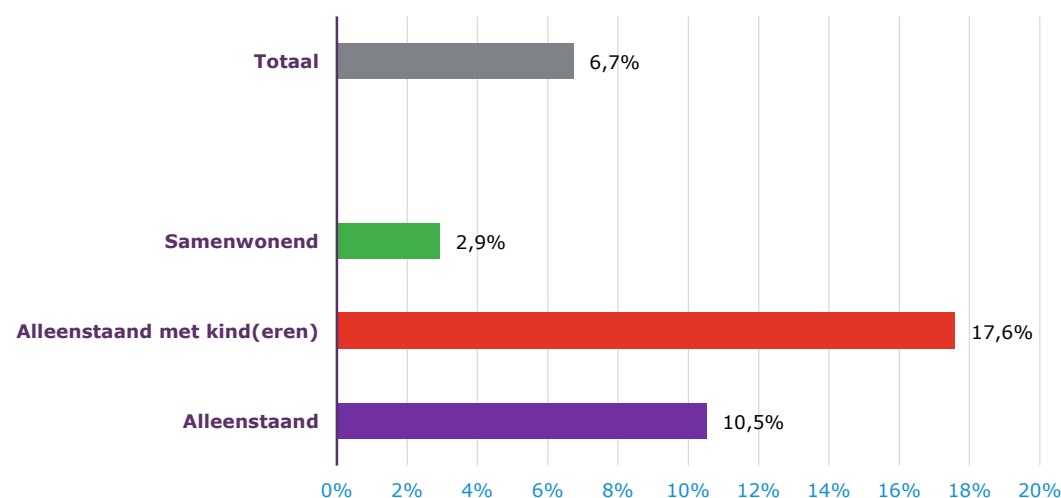
In deze paragraaf gaan we kort in op de samenhang tussen de kenmerken type huishouden, leeftijd en opleidingsniveau op de doorstroom van de WW naar de bijstand. In een aanvullend onderzoek, dat eind 2014 verschijnt, gaan we de verbanden tussen het risico op doorstroom en de persoons- en arbeidsmarktkenmerken opnieuw na.

In bijlage I is een aantal tabellen opgenomen waarin de doorstroompercentages voor een groter aantal persoonskenmerken weergegeven is.

Vooral alleenstaanden stromen door naar de bijstand

Zoals verwacht kan worden stroomt bij de alleenstaanden een groter deel door van de WW naar de bijstand dan bij de samenwonenden (zie figuur 2.6). Alleenstaanden zijn immers meestal op zichzelf aangewezen voor hun inkomen, terwijl samenwonenden vaak gezamenlijk voorzien in het huishoudinkomen. Van de alleenstaanden met een of meer kinderen stroomde in 2013 een groot aandeel de bijstand in: 17,6%. Dit is meer dan van de overige alleenstaanden van wie ruim 10% doorstroomde. Waarschijnlijk ontstaat dit verschil doordat alleenstaanden met kinderen moeilijker een geschikte baan vinden. Ze moeten vaak rekening houden met de mogelijkheden van de kinderopvang en werktijden die aansluiten op schooltijden.

Figuur 2.6 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar type huishouden (2013)

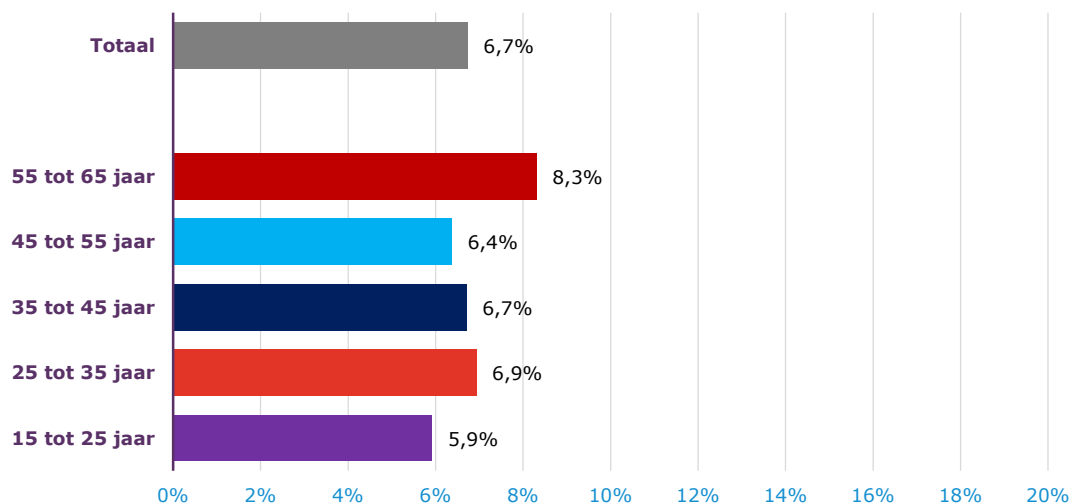

⁷ UWV (2012). *Doorstroom van WW naar bijstand 2001-2012*. Amsterdam

Doorstroom hoog bij 55-plussers

In figuur 2.7 is te zien dat het doorstroompercentage bij 55-plussers het hoogst is. Dit hoge percentage hangt samen met de kleinere kans op het vinden van werk bij deze groep. Een groot deel van deze mensen bereikt de maximale uitkeringsduur van de WW. In de leeftijdsgroepen tussen de 35 en 55 jaar wijkt het doorstroompercentage weinig af van het gemiddelde.

Figuur 2.7 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar leeftijd (2013)

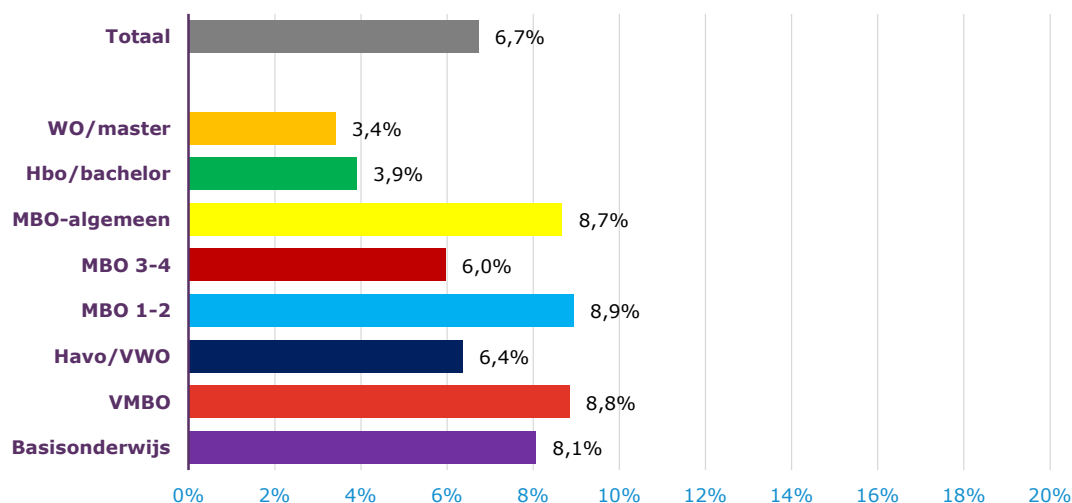

Doorstroom hoog bij een laag opleidingsniveau

De doorstroom is hoog bij mensen met een laag opleidingsniveau (zie figuur 2.8). Deze mensen lopen een groter risico op het bereiken van de maximale uitkeringsduur dan de mensen met een hoog opleidingsniveau. Het opleidingsniveau bepaalt namelijk in belangrijke mate de kans op het (snel) vinden van een baan: naarmate het opleidingsniveau hoger is, vinden mensen gemiddeld sneller werk.

Er is ook samenhang tussen leeftijd en opleidingsniveau. De oudere werklozen (55-plus) zijn vaker laag opgeleid dan jongere werklozen. Bij de doorstroom naar de bijstand blijkt dat de leeftijd van de werkloze een grotere invloed heeft op het risico van doorstroom naar de bijstand dan het opleidingsniveau.⁸

Figuur 2.8 Doorstroompercentage van WW naar bijstand naar opleidingsniveau (2013)

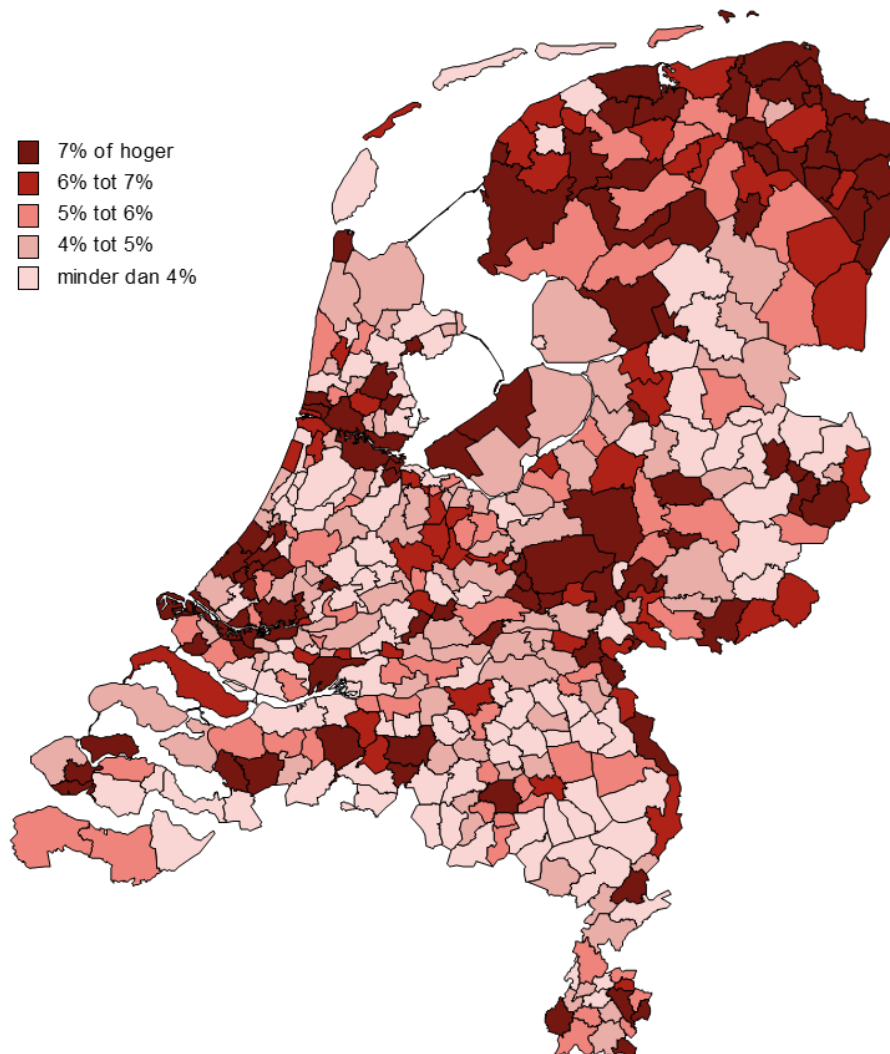

⁸ UWV (2012). *Doorstroom van WW naar bijstand 2001-2012*. Amsterdam

3. Regionale verschillen

De doorstroom vanuit de WW naar de bijstand verschilt sterk per gemeente. De gemeente met in verhouding de hoogste doorstroom is Rijswijk met een doorstroompercentage van 12,9% in 2013. Aan de andere kant zijn er tien gemeenten met helemaal geen doorstromers. Dit zijn echter kleine gemeenten, waarbij een klein verschil in de doorstroom zich meteen vertaalt in een grote verandering van het doorstroompercentage. Als we de gemeenten met minder dan 50.000 inwoners buiten beschouwing laten, dan heeft de gemeente Woerden het laagste doorstroompercentage, namelijk 3,3% in 2013.

Figuur 3.1 Doorstroompercentage van WW naar bijstand per gemeente (2013)

In figuur 3.1 is het doorstroompercentage van WW naar bijstand per gemeente te zien (2013). De gemeenten met de hoogste doorstroompercentages (donkerrood) vinden we vooral in delen van de Randstad, Groningen, Friesland en Gelderland. In de overige regio's springen de grotere gemeenten eruit. De kleinere gemeenten die rond de grote gemeenten liggen hebben over het algemeen een lager doorstroompercentage.

Opvallend is ook dat het doorstroompercentage hoog is in veel kleine gemeenten die aan de grens met Duitsland liggen. Waarschijnlijk hangt het hoge doorstroompercentage samen met de ligging in de periferie met bijbehorende geringe veerkracht van de regionale economie. Er is in deze gemeenten relatief weinig werkgelegenheid, of eenzijdige werkgelegenheid en weinig alternatieven als er werkgelegenheid verdwijnt. Bovendien liggen gebieden met een hoge werkgelegenheidsfunctie ver weg (ook die in Duitsland).

Tabel 3.1 Gemeenten met hoogste en laagste doorstroompercentage (2013)

Gemeenten met hoogste doorstroompercentage ¹	Doorstroom-%	Gemeenten met laagste doorstroompercentage ¹	Doorstroom-%
Rijswijk	12,9%	Maasdriel	1,3%
Groningen	12,5%	Tubbergen	1,4%
Delfzijl	11,5%	Koggenland	1,4%
Zoetermeer	11,1%	Zundert	2,1%
Rotterdam	10,6%	Lisse	2,4%
Leidschendam-Voorburg	10,4%	Dongen	2,5%
Gouda	10,0%	Langedijk	2,6%
Capelle aan den IJssel	9,9%	Dalfsen	2,7%
Enschede	9,8%	Edam-Volendam	2,7%
Oldambt	9,8%	Bodegraven-Reeuwijk	2,8%
Zaanstad	9,6%	Hulst	2,8%
Delft	9,5%	Wierden	2,8%
Vlissingen	9,3%	De Wolden	2,9%
Hengelo	9,2%	Leudal	2,9%
Assen	9,1%	Lingewaard	2,9%
Leeuwarden	9,1%	Aalsmeer	2,9%
Smallingerland	9,1%	Boxmeer	3,0%
Nijmegen	9,1%	Dinkelland	3,0%
Amsterdam	9,1%	Schijndel	3,1%
Heerlen	9,1%	Wijk bij Duurstede	3,1%

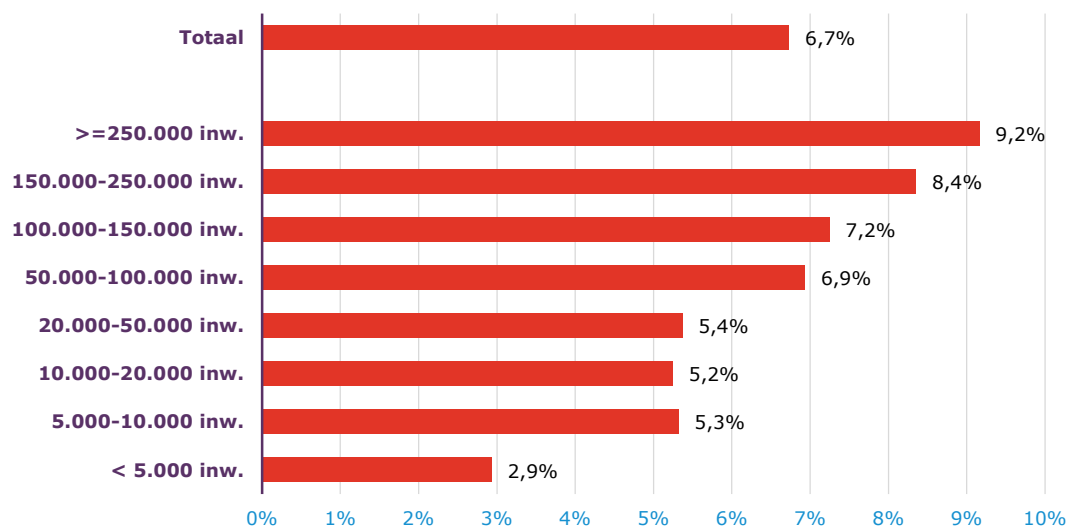
¹ Gemeenten met minder dan 20.000 inwoners zijn buiten beschouwing gelaten.

In tabel 3.1 zijn de twintig gemeenten met de hoogste en laagste doorstroompercentages te zien. Onder de gemeenten met de hoogste doorstroompercentages bevinden zich de grote Randstadgemeenten Amsterdam en Rotterdam. Daarnaast zijn er zeven middelgrote gemeenten die ook in de Randstad liggen. De top 20 bevat verder een aantal grote gemeenten buiten de Randstad, zoals Groningen, Enschede, Leeuwarden, Nijmegen en Heerlen.

Onder de gemeenten met de laagste doorstroom bevinden zich geen grote steden. De gemeente met de meeste inwoners is Lingewaard. De geografische spreiding is groot. Afgezien van Groningen, Friesland en Flevoland zijn alle provincies vertegenwoordigd met één of meer gemeenten met een (zeer) lage doorstroom.

De kaart en de top 20 suggereren samenhang tussen het doorstroompercentage en het inwonertal van de stad. In figuur 3.2 is die samenhang goed te zien. In de kleinste gemeenten is het doorstroompercentage gemiddeld nog geen 3%. Bij de gemeenten met 5.000 tot 50.000 inwoners ligt dit percentage al duidelijk hoger (5,3%). De grote gemeenten hebben een gemiddelde doorstroom van 9,2%, ofwel driemaal zo hoog als de kleinste gemeenten.

Figuur 3.2 Doorstroom naar inwoneraantal (2013)

Bron: CBS (inwonertal van gemeenten), bewerking UWV.

Oorzaken van regionale verschillen

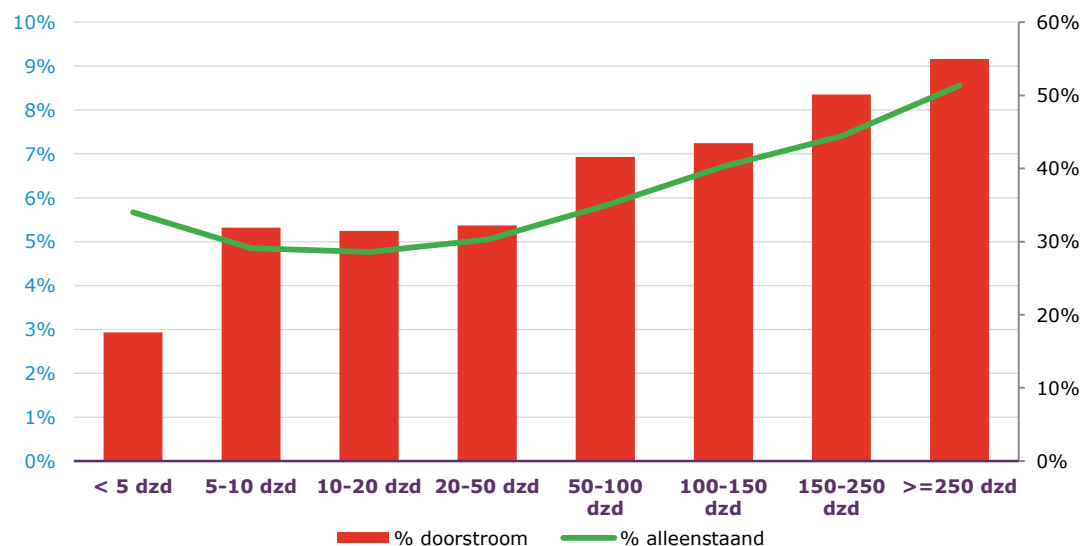
Om het verband tussen het inwonertal en het doorstroompercentage inzichtelijk te maken zijn de gemeenten in de volgende figuren ingedeeld naar inwoneraantal. Uit deze figuren blijkt dat het inwonertal en een aantal kenmerken van de inwoners van grote steden samenhangen met de doorstroom van WW naar bijstand.

De grote verschillen tussen gemeenten kunnen door diverse factoren veroorzaakt worden. In deze notitie gaan we kort in op twee vermoedelijke oorzaken, die rechtstreeks verband houden met het recht op WW: het aandeel alleenstaanden en het huizenbezit per gemeente.

Veel alleenstaanden in grote gemeenten

In het vorige hoofdstuk bleek dat alleenstaanden meer risico lopen om in de bijstand te komen doordat zij geen partner hebben met inkomen. Het aandeel alleenstaande huishoudens kan flink verschillen tussen regio's. In de gemeente Urk bestaat slechts 19% van de huishoudens uit alleenstaanden, terwijl in Groningen de alleenstaande huishoudens de meerderheid vormen met 60%. In het algemeen komen alleenstaanden veel voor in de universiteitssteden. Maar ook in de grote steden zonder universiteit wonen veel alleenstaanden, zoals in Leeuwarden (48%) en Arnhem (47%). Dat grote aandeel van alleenstaanden in de huishoudens kan een belangrijke verklaring zijn voor de hogere doorstroom in grote gemeenten. Figuur 3.3 laat zien dat in de regel het aandeel alleenstaanden in de gemeente ongeveer gelijk oploopt met het percentage WW'ers dat de bijstand instroomt. Alleen de gemeenten met minder dan 5.000 inwoners zijn een uitzondering op die regel.

Figuur 3.3 Doorstroom en aandeel alleenstaanden naar gemeentegrootte (2013)

Bron: CBS (aandeel alleenstaanden in gemeenten), bewerking UWV.

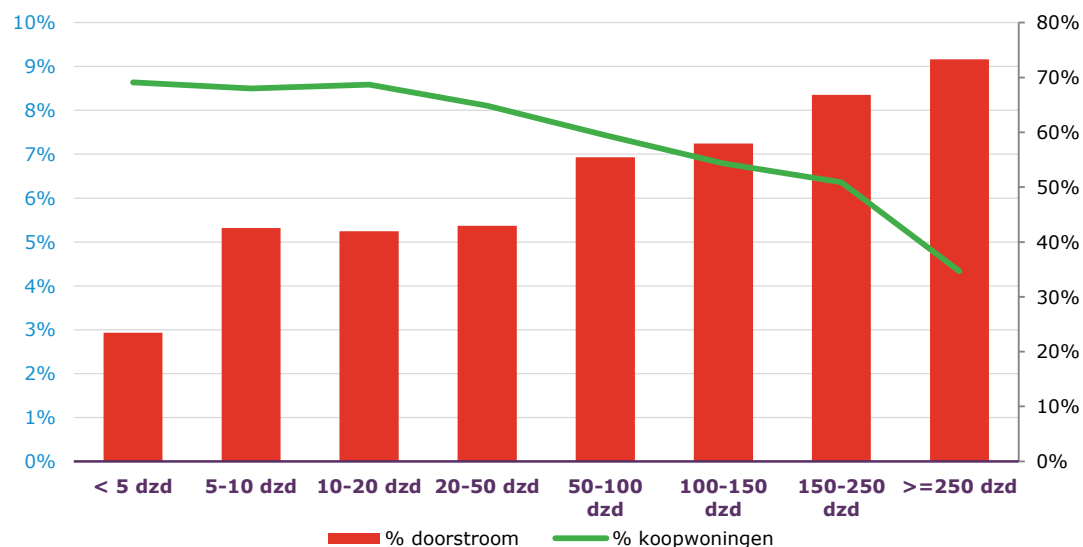
Eigenwoningbezit laag in gemeenten met veel doorstroom

Het bezit van een eigen woning is meestal een belemmering om aanspraak te kunnen doen op de bijstand. In gemeenten met een hoog eigenwoningbezit zal de doorstroom naar de bijstand daarom getemperd worden.

In Nederland is 56% van alle woningen een koopwoning. Dit aandeel varieert sterk per gemeente: in Rozendaal is 87% van de woningen een koopwoning, terwijl in Amsterdam slechts 25% van de woningen koopwoning is. In figuur 3.4 is te zien dat in de regel zien we dat het eigenwoningbezit afneemt naarmate de gemeenten meer inwoners heeft. Het percentage doorstromers laat juist het tegenovergestelde beeld zien.

Naast het aantal alleenstaanden en het eigenwoningbezit kunnen er vele andere oorzaken zijn voor de gemeentelijk verschillen in het risico om de bijstand in te stromen. Voorbeelden zijn de sociaaleconomische structuur van grote en kleine steden, en de kans op werk rond de woonregio. In een volgende rapportage wordt de invloed van deze en andere factoren uitgebreider beschreven

Figuur 3.4 Doorstroom en eigenwoningbezit naar gemeentegrootte (2013)

Bron: CBS (eigenwoningbezit in gemeenten), bewerking UWV.

Groei per gemeente

Tussen 2010 en 2013 is de doorstroom vanuit de WW landelijk met 19% toegenomen. Dit komt neer op een gemiddelde jaarlijkse groei van 6%. De gemiddelde groei van de doorstroom op gemeenteniveau wijkt vaak sterk af van de landelijke groei. Figuur 3.5 geeft een beeld van de jaarlijkse groei ten opzichte van het landelijk gemiddelde. In de gemeenten die roodgekleurd zijn, is de doorstroom meer dan 6%-punt hoger dan de landelijke groei. In deze gemeenten is de doorstroom dus met meer dan 12% per jaar toegenomen. In de gemeenten die groengekleurd zijn, is de doorstroom meer dan 6%-punt lager dan het landelijk gemiddelde. Dit betekent dat de doorstroom gedaald of gelijk gebleven is tussen 2010 en 2013 (maximaal 0% per jaar).

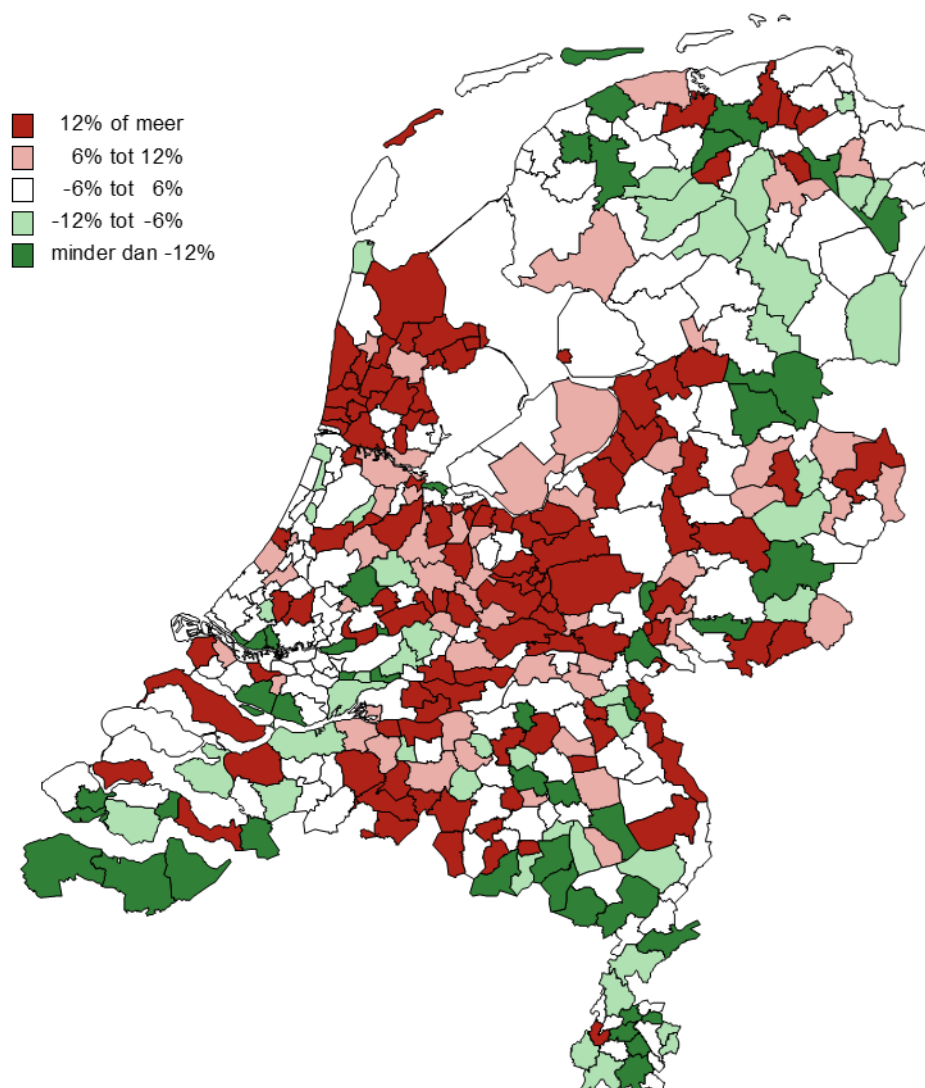
In grote delen van Noord-Holland is de doorstroom meer dan 12%-punt per jaar hoger dan de landelijke groei. Het gaat onder andere om de gemeenten Heerhugowaard (+35%-punt), Hoorn (+34%-punt) en Zaanstad (+21%-punt).

In delen van Gelderland en Utrecht zijn ook diverse gemeenten met een bovengemiddelde groei van de doorstroom. Veelal zijn het kleinere gemeenten, maar ook Nieuwegein (30%-punt), Ede (22%-punt) en Barneveld (21%-punt).

Aan de andere kant zijn er 48 gemeenten met een daling van de doorstroom met meer dan 12%-punt onder het landelijk gemiddelde. Deze gemeenten zijn verspreid over heel Nederland. Hieronder bevinden zich Leeuwarden (-22%-punt), Vlaardingen (-16%-punt), Terneuzen en Hardenberg (beide -14%-punt).

De grote toename van de doorstroom in sommige gemeenten lijkt alarmerend. Voor de meeste van deze gemeenten geldt echter dat doorstroom is gegroeid van een zeer laag niveau in 2010 naar een meer gemiddelde doorstroom in 2013. Bijvoorbeeld in Barneveld is de doorstroom met 27% per jaar gegroeid (21%-punt boven het landelijk gemiddelde). Het doorstroompercentage in 2010 was met 3,2% echter ver onder het landelijk gemiddeld. In 2013 is het doorstroompercentage nog steeds relatief gunstig (4,4%), ondanks die sterke toename.

Figuur 3.5 Groei van de doorstroom in 2010-2013 in afwijking van het landelijke gemiddelde (% per jaar)

In het algemeen kunnen we zeggen dat het verschil tussen gemeenten in 2010 groter was dan in 2013. Tabel 3.2 maakt dit inzichtelijk. In gemeenten met bovengemiddelde doorstroompercentages is de doorstroom met 5,2% toegenomen. Dit is minder dan het landelijk gemiddelde. In de gemeenten met ondergemiddelde doorstroompercentages zien we juist een bovengemiddelde groei (7,3%) van de doorstroom.

Tabel 3.2 Doorstroompercentage en groei van de doorstroom in afwijking van het landelijk gemiddelde

Gemeenten	Doorstroom-%	Groei doorstroom	Afwijking landelijk gem.
	2013	2010-13	2010-13
Gemeenten met bovengemiddeld doorstroompercentage	8,8%	5,2%	-0,7%
Gemeenten met ondergemiddeld doorstroompercentage	4,7%	7,3%	1,4%
Nederland	6,7%	6,0%	

4. Lange termijnontwikkelingen en vervolgonderzoek

Op lange termijn meer doorstroom

Het aandeel werklozen dat na een WW-uitkering in de bijstand terechtkomt, lijkt zich voor de korte termijn te stabiliseren rond 6½%. Voor 2009 lag dit percentage 1,5%-punt lager. In eerder onderzoek is geschat dat ongeveer 0,5%-punt van deze toename het gevolg is van het verkorten van de maximale WW-duur van 5 jaar naar 38 maanden.⁹ De economische malaise in de nasleep van de kredietcrisis zorgt voor een circa 1%-punt hogere doorstroom.

Op de langere termijn wanneer er weer voldoende economische groei is en de werkloosheid rond de 5% ligt, kan verwacht worden dat het doorstroompercentage stabiliseert rond de 5½%. Toekomstige wetswijzigingen en verschuivingen in de samenstelling van de beroepsbevolking zullen er vermoedelijk echter voor zorgen dat een groter deel van de WW-uitstroom in de bijstand terechtkomt. De verdere verkorting van de maximale WW-duur van 38 naar 24 maanden zal het doorstroompercentage vermoedelijk op een structureel hoger niveau brengen. Naast wetswijzigingen is de toename van het aandeel alleenstaanden in de samenleving een belangrijke factor.

Vertraagde opbouw en verkorting WW-uitkering

In de huidige wetgeving bouwt een werknemer één maand WW-uitkering per gewerkt jaar op, tot een maximum van 38 maanden. Met ingang van 1 januari 2016 geldt een vertraagde opbouw voor de duur van de WW-uitkering. Een werknemer bouwt dan gedurende de eerste tien jaar één maand WW-uitkering per gewerkt jaar op. Daarna bouwt een werknemer nog een halve maand WW-uitkering per gewerkt jaar op. De maximumduur van de WW-uitkering wordt teruggebracht naar 24 maanden.

Voor werknemers die vóór 1 januari 2016 al een potentieel langere uitkeringsduur dan 24 maanden hebben opgebouwd, wordt de opbouw geleidelijk teruggebracht tot 24 maanden. Mensen die al op 1 januari 2016 een WW-uitkering met een langere duur dan 24 maanden ontvangen, behouden hun recht op de langere uitkering.

Werkgevers en vakbonden behouden het recht een bovenwettelijke WW-uitkering met langere duur voor werknemers af te spreken. In een deel van de cao's zullen waarschijnlijk regelingen voor bovenwettelijke WW-uitkeringen opgenomen worden die een extra uitkeringsduur van een jaar mogelijk maken. Werknemers zullen door de verkorting van de WW-uitkering vanaf 2016 geleidelijk eerder de maximale WW-duur bereiken en eerder in de bijstand terecht komen.

Arbeidsmarkt- en demografische ontwikkelingen

De arbeidsmarkt en samenstelling van de beroepsbevolking beïnvloeden het beroep op uitkeringen. Zo kan de verwachte toenemende flexibilisering van de arbeidsmarkt¹⁰ er toe bijdragen dat het beroep op uitkeringen toeneemt. De groei van het aandeel tijdelijke dienstverbanden kan een groter beroep op WW-uitkeringen veroorzaken. Daarbij komt dat mensen met tijdelijke dienstverbanden vaker een kortdurend recht op WW opbouwen dan mensen met een vast dienstverband. Aan de andere kant kan de toenemende flexibilisering van de arbeidsmarkt er ook voor zorgen dat werknemers makkelijker van baan wisselen, zonder werkloos te zijn. En werkgevers kunnen minder terughoudend zijn om mensen in dienst te nemen, waardoor de vraag naar arbeid groter is. Bovendien is een groeiend deel van de beroepsbevolking zzp'er en deze mensen doen relatief weinig beroep op werkloosheidsuitkeringen.¹¹ Al met al kunnen we stellen dat onzeker is of de toenemende flexibilisering tot een groter of kleiner beroep op werkloosheidsuitkeringen leidt.

De arbeidsmarkt vergrijsst en het aandeel alleenstaanden in de samenleving groeit geleidelijk. Oudere werknemers komen na ontslag moeilijker aan de slag, lopen een groter risico om langdurig werkloos te worden en uiteindelijk in de bijstand terecht te komen. Alleenstaanden doen vaker een beroep op bijstand dan mensen van de overige huishoudens. Een groei van het aandeel alleenstaanden in de samenleving zorgt op de langere termijn voor een toenemend beroep op bijstand.

Nader onderzoek zal duidelijk moeten maken hoe groot het effecten van de verkorting van de WW-duur, de flexibilisering van de arbeidsmarkt en de demografische ontwikkelingen zijn op het beroep op de WW en doorstroom naar de bijstand.

⁹ UWV (2012). *Doorstroom van WW naar bijstand 2001-2012*. Amsterdam.

¹⁰ Goudswaard, A. e.a. (2014). *De toekomst van flex*. TNO, Leiden.

¹¹ UWV (2014). *Succesvol zelfstandig*, UWV, Amsterdam.

Lijst van afkortingen

Abw	Algemene bijstandswet
AO-uitkering	Arbeidsongeschiktheidsuitkering
AOW	Algemene Ouderdomswet
IAOW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IAOZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).
ROA	Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
WW	Werkloosheidswet
WW-dagloon	Het dagloon voor werkloosheid, waarop de WW-uitkering gebaseerd is
WWB	Wet Werk en Bijstand
WIJ	Wet investeren in jongeren
ZW	Ziektewet

Literatuurlijst

- BMC Onderzoek, Divosa, Stimulanz (2014). *De Grote Verbouwing*. Divosa, Utrecht.
- Heyma, A (2013). *Verwachte ontwikkeling klantenbestand DWI*. SEO, Amsterdam.
- Divosa (2013). *In- en uitstroom uit de bijstand 2012*. Divosa, Utrecht.
- UWV (2012). *Doorstroom van WW naar bijstand 2001-2012*. UWV, Amsterdam.
- CBS (2011). *Doorstroom vanuit WW naar bijstand neemt toe*. CBS, Voorburg.
- UWV (2009). *Prognose doorstroom van de WW naar de Bijstand*. UWV, Amsterdam
- UWV (2008). *Doorstroom van WW naar WWB 2006-2008*. UWV, Amsterdam
- UWV (2007). *Doorstroom van WW naar bijstand (WWB), 2003-2010*. UWV Amsterdam.

Begrippenlijst

Bijstand / Bijstandsuitkering

De bijstandsuitkeringen zijn een sociale voorziening voor mensen die niet in hun eigen onderhoud kunnen voorzien. De bijstandswetten worden door de gemeenten uitgevoerd. De meest voorkomende bijstandsuitkering is de uitkering op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB). De overige bijstandsregelingen zijn: Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) de Wet investeren in jongeren (WIJ, van 1 oktober 2009 en 1 januari 2012) en de Algemene bijstandswet (Abw, tot 1 januari 2004).

In dit onderzoek naar de doorstroom van de WW naar de bijstand zijn meegeteld de bijstandsuitkeringen Abw, WWB, IAOW en WIJ, aan personen tot 65 jaar.

Bedrijfstak

De bedrijfstakken zoals die in deze publicatie genoemd zijn, zijn een clustering van diverse van sectoren. Bij de clustering van de sectoren is zoveel mogelijk aangesloten bij de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) hoofdgroepen zoals die door het CBS gebruikt wordt. De tabel in bijlage 3 geeft een overzicht van de clustering van sectoren in bedrijfstakken.

Doorstroom van WW naar bijstand

Een persoon die na het beëindigen van de WW-uitkering daarop aansluitend een bijstandsuitkering ontvangt.

Sectoren

Een werkgever is voor de uitvoering van een aantal sociale verzekeringswetten verplicht aangesloten bij een sector. De indeling van een werkgever bij een sector is afhankelijk van de (voornaamste) activiteiten van de werkgever en wordt bepaald door de belastingdienst.

Bijlage I Achtergrondkenmerken van de doorstroom van de WW naar de bijstand

Tabel I.1 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar reden einde WW-uitkering

Reden einde WW-uitkering	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
werkhervatting	413	446	482	514	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%
werk als zelfstandige	7	9	10	6	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
ZW- of AO-uitkering	156	152	192	230	0,7%	0,7%	0,9%	1,0%
maximum duur WW-uitkering	24.712	21.235	23.888	29.417	18,7%	17,6%	16,9%	16,5%
maatregel	76	58	58	26	4,0%	2,6%	3,2%	2,2%
niet beschikbaar	43	42	22	27	0,9%	0,8%	0,4%	0,4%
geen werkbriefje	85	90	96	107	1,4%	1,4%	1,3%	1,2%
overig	192	178	173	231	1,2%	1,2%	1,0%	1,1%
Totaal	25.686	22.210	24.921	30.558	6,8%	6,2%	6,6%	6,7%

Tabel I.2 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar leeftijd

Leeftijd	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
15 tot 25 jaar	3.507	2.333	2.513	3.630	7,9%	6,2%	5,4%	5,9%
25 tot 35 jaar	7.726	6.259	7.520	9.760	7,1%	6,3%	6,7%	6,9%
35 tot 45 jaar	6.071	5.673	5.938	7.147	6,0%	5,9%	6,4%	6,7%
45 tot 55 jaar	4.475	4.833	5.181	5.777	5,8%	5,9%	6,4%	6,4%
55 tot 65 jaar	3.892	3.112	3.768	4.244	8,8%	7,2%	8,4%	8,3%
Totaal	25.686	22.210	24.921	30.558	6,8%	6,2%	6,6%	6,7%

Tabel I.3 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar samenstelling van het huishouden

Samenstelling huishouden	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Alleenstaand zonder kinderen	16.000	13.758	15.731	19.852	10,6%	9,7%	10,1%	10,5%
alleenstaand met kind(eren)	3.110	3.041	3.120	3.507	17,2%	16,8%	17,3%	17,6%
samenwonend	6.378	5.326	6.006	7.158	3,2%	2,7%	3,0%	2,9%
Totaal	25.686	22.210	24.921	30.558	6,8%	6,2%	6,6%	6,7%

Tabel I.4 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar hoogte van het WW-dagloon voor werkloosheid

Leeftijd	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
minder dan €67	9.322	8.278	8.104	9.866	9,0%	8,5%	7,8%	7,7%
€67 tot €90	8.551	7.136	7.631	9.011	10,5%	9,6%	9,6%	9,5%
€90 tot €120	5.026	4.245	5.529	6.724	5,8%	5,3%	6,6%	6,9%
€120 tot €150	1.703	1.566	2.283	3.038	3,3%	3,0%	4,2%	4,6%
€150 of meer	1.057	977	1.368	1.907	2,0%	1,8%	2,4%	2,8%
Totaal	25.686	22.210	24.921	30.558	6,8%	6,2%	6,6%	6,7%

Tabel I.5 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar geslacht en omvang dienstverband voor werkloosheid

Geslacht / omvang dienstverband	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Man fulltime	11.324	9.059	10.532	12.225	6,6%	5,8%	6,5%	6,6%
Man parttime	5.493	4.959	5.403	6.860	11,4%	10,5%	10,2%	10,0%
Vrouw, fulltime	3.034	2.584	2.700	3.256	6,0%	5,4%	5,4%	5,9%
Vrouw, parttime	5.766	5.578	6.249	8.128	5,5%	5,2%	5,4%	5,7%
Totaal	25.686	22.210	24.921	30.558	6,8%	6,2%	6,6%	6,7%

Tabel I.6 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar bedrijfstak voor werkloosheid

Sector	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Landbouw en visserij	302	279	281	301	5,0%	4,4%	4,5%	4,0%
Industrie en delfstoffen	3.435	2.510	3.012	3.598	6,1%	5,5%	6,7%	6,7%
Energie, water en afvalvoorziening	30	23	38	34	10,1%	7,3%	11,4%	11,2%
Bouwnijverheid	737	418	636	879	3,9%	2,3%	3,2%	3,4%
Handel	3.475	2.863	3.407	4.595	5,8%	5,2%	6,0%	6,7%
Detailhandel	1.335	1.169	1.393	1.826	5,9%	5,5%	6,0%	6,5%
Grootwinkelbedrijf	756	623	680	1.064	7,9%	6,8%	7,2%	8,6%
Groothandel	1.384	1.071	1.334	1.705	5,0%	4,4%	5,4%	6,0%
Horeca	1.065	947	1.127	1.540	7,8%	6,9%	7,4%	8,0%
Vervoer en opslag	1.119	868	1.116	1.495	5,9%	5,4%	6,5%	6,6%
Financiële en zakelijke diensten	12.435	11.229	11.694	13.431	8,4%	7,7%	7,6%	7,7%
Uitzendbedrijven	5.361	4.546	5.358	6.527	8,4%	7,1%	7,5%	7,9%
Openbaar bestuur	427	408	359	365	9,9%	8,6%	8,4%	8,8%
Onderwijs	354	336	447	481	3,3%	2,8%	3,4%	3,3%
Gezondheidszorg, welzijn en cultuur	2.198	2.244	2.719	3.714	6,1%	5,7%	5,9%	6,2%
Overig/onbekend	109	85	85	125	5,4%	5,0%	5,0%	7,0%
Totaal	25.686	22.210	24.921	30.558	6,8%	6,2%	6,6%	6,7%

Tabel I.7 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar beroepsklasse (ROA-indeling)

Beroepsklasse (ROA)	Aantal personen		Doorstroompercentage	
	2012	2013	2012	2013
Agrarische beroepen	609	675	6,5%	6,0%
Economisch-administratieve beroepen	5.806	7.225	5,3%	5,7%
Informatica beroepen	540	763	5,6%	7,0%
Medische en paramedische beroepen	338	417	3,6%	3,6%
Openbare orde- en veiligheidsberoepen	576	703	12,4%	13,0%
Pedagogische beroepen	426	521	3,3%	3,4%
Sociaal-culturele beroepen	1.327	1.652	5,2%	5,7%
Technische en industrieberoepen	7.098	8.285	7,2%	6,9%
Transportberoepen	3.188	3.832	9,6%	9,8%
Verzorgende en dienstverlenende beroepen	4.988	6.405	8,1%	8,2%
Onbekend	25	80		
Totaal	24.921	30.558	6,6%	6,7%

Tabel I.8 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar beroepsniveau (ROA-indeling)

Beroepsniveau	Aantal personen		Doorstroompercentage	
	2012	2013	2012	2013
Elementair	4.831	5.368	10,5%	9,6%
Lager	9.651	11.781	8,0%	8,1%
Middelbaar	7.565	9.593	6,1%	6,4%
Hoger	2.450	3.250	3,6%	4,1%
Wetenschappelijk	399	486	2,6%	2,7%
Onbekend	25	80		
Totaal	24.921	30.558	6,6%	6,7%

Tabel I.9 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar beroepsniveau (ROA-indeling)

Opleidingsniveau	Aantal personen		Doorstroompercentage	
	2012	2013	2012	2013
Basisonderwijs	4.647	5.380	8,7%	8,1%
VMBO	4.821	5.700	8,7%	8,8%
Havo/VWO	899	1.144	6,2%	6,4%
MBO-algemeen	2.895	3.162	8,4%	8,7%
MBO-1	524	603	10,5%	10,9%
MBO-2	3.180	4.042	8,1%	8,7%
MBO-3	1.884	2.543	5,7%	6,1%
MBO-4	2.834	3.900	5,4%	5,9%
Hbo/bachelor	2.353	3.003	3,6%	3,9%
WO/master	884	1.081	3,2%	3,4%
Totaal	24.921	30.558	6,6%	6,7%

Tabel I.10 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages

naar gemeentegrootte								
Gemeentegrootte	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
minder dan 5.000 inwoners	9	4	7	11	3,0%	1,5%	2,1%	2,9%
5.000 tot 10.000 inwoners	147	125	179	230	4,2%	3,9%	5,0%	5,3%
10.000 tot 20.000 inwoners	1.448	1.115	1.422	1.862	5,0%	4,1%	4,8%	5,2%
20.000 tot 50.000 inwoners	6.361	5.097	6.042	7.820	5,4%	4,5%	5,1%	5,4%
50.000 tot 100.000 inwoners	4.888	4.428	4.717	5.777	7,0%	6,6%	6,7%	6,9%
100.000 tot 150.000 inwoners	3.171	2.520	2.753	3.213	8,4%	7,1%	7,4%	7,2%
150.000 tot 250.000 inwoners	4.184	3.695	4.351	5.200	7,8%	7,2%	8,0%	8,4%
250.000 inwoners of meer	5.330	5.167	5.405	6.413	9,1%	9,2%	9,1%	9,2%
Totaal	25.686	22.210	24.921	30.558	6,8%	6,2%	6,6%	6,7%

Tabel I.10 Doorstroom van WW naar bijstand, aantallen en percentages naar stedelijkheid

Stedelijkheid	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Zeer sterk stedelijk	7.954	7.637	8.000	9.463	9,3%	9,1%	9,1%	9,2%
Sterk stedelijk	7.808	6.647	7.609	9.296	7,3%	6,5%	7,1%	7,4%
Matig stedelijk	4.431	3.690	4.168	5.234	6,0%	5,3%	5,7%	5,9%
Weinig stedelijk	3.746	2.934	3.578	4.576	5,2%	4,3%	4,9%	5,1%
Niet stedelijk	1.599	1.243	1.521	1.957	4,9%	4,0%	4,6%	4,9%
Totaal	25.686	22.210	24.921	30.558	6,8%	6,2%	6,6%	6,7%

Bijlage II Doorstroom WW naar bijstand per gemeente 2012 - 2015

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Aa en Hunze	27	35	39	40	5,3%	5,2%	5,2%	5,2%
Aalburg	< 10	12	13	14	3,8%	4,9%	4,1%	4,5%
Aalsmeer	< 10	17	24	24	1,8%	2,9%	3,0%	3,0%
Aalten	41	44	43	49	7,3%	6,5%	5,2%	5,9%
Achtkarspelen	60	68	75	83	5,9%	6,0%	5,1%	5,6%
Alblasserdam	15	20	19	21	5,0%	5,7%	4,6%	5,1%
Albrandswaard	14	21	23	25	3,7%	4,6%	4,2%	4,4%
Alkmaar	142	162	190	190	6,3%	6,2%	6,2%	6,2%
Almelo	156	194	220	220	7,6%	7,8%	7,6%	7,7%
Almere	396	477	540	550	7,0%	7,1%	6,9%	7,0%
Alphen aan den Rijn	105	140	150	160	5,4%	5,7%	5,1%	5,4%
Alphen-Chaam	< 10	< 10	< 10	< 10	6,4%	3,8%	4,1%	4,0%
Ameland	< 10	< 10	< 10	< 10	3,1%	0,7%	0,6%	0,7%
Amersfoort	152	214	230	240	4,5%	5,2%	4,8%	5,0%
Amstelveen	62	72	82	87	4,5%	4,5%	4,1%	4,3%
Amsterdam	1.737	2.165	2.510	2.550	8,5%	9,1%	9,1%	9,1%
Apeldoorn	247	293	330	350	7,5%	7,4%	6,9%	7,2%
Appingedam	30	35	50	49	8,0%	9,6%	10,7%	10,2%
Arnhem	396	446	490	510	9,0%	8,9%	8,5%	8,7%
Assen	147	166	170	190	9,0%	9,1%	8,2%	8,7%
Asten	< 10	11	14	15	2,5%	2,7%	2,5%	2,6%
Baarle-Nassau	< 10	< 10	< 10	< 10	6,7%	3,8%	3,6%	3,7%
Baarn	18	34	32	37	4,5%	6,3%	5,0%	5,7%
Barendrecht	23	30	35	36	3,0%	3,3%	3,3%	3,3%
Barneveld	27	43	51	53	4,0%	4,4%	4,3%	4,4%
Bedum	< 10	15	19	18	4,3%	5,8%	6,4%	6,1%
Beek	< 10	17	20	20	0,6%	4,3%	4,3%	4,3%
Beemster	< 10	< 10	11	12	2,5%	7,6%	6,3%	6,9%
Beesel	20	21	23	24	5,9%	4,8%	4,5%	4,7%
Bellingwedde	29	22	32	33	12,3%	10,8%	10,0%	10,4%
Bergambacht	< 10	< 10	< 10	10	7,3%	5,1%	3,9%	4,5%
Bergeijk	16	10	< 10	11	4,6%	2,8%	1,9%	2,3%
Bergen LB	12	31	36	38	3,9%	8,5%	8,0%	8,3%
Bergen NH	11	27	21	27	2,8%	5,6%	3,8%	4,7%
Bergen op Zoom	116	157	200	200	6,4%	7,7%	7,9%	7,8%
Berkelland	41	41	42	46	4,5%	3,6%	3,1%	3,4%
Bernheze	19	27	27	29	3,3%	3,6%	3,3%	3,4%
Bernisse	< 10	12	11	12	4,0%	5,4%	4,7%	5,0%
Best	17	40	43	47	2,8%	5,6%	4,9%	5,3%
Beuningen	39	45	47	48	6,5%	6,2%	6,0%	6,1%
Beverwijk	54	86	100	104	6,3%	8,0%	7,6%	7,8%
Binnenmaas	23	21	19	22	5,4%	4,0%	3,1%	3,5%
Bladel	12	16	16	17	3,4%	3,9%	3,4%	3,6%
Blaricum	< 10	< 10	11	10	4,8%	4,8%	6,2%	5,5%
Bloemendaal	< 10	10	11	11	2,4%	3,2%	3,5%	3,4%
Bodegraven-Reeuwijk	25	16	21	21	5,5%	2,8%	2,8%	2,8%
Boekel	< 10	< 10	< 10	< 10	5,3%	3,1%	2,3%	2,7%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Borger-Odoorn	41	53	58	61	5,9%	6,2%	5,8%	6,0%
Borne	36	41	46	49	7,7%	7,4%	6,8%	7,1%
Borsele	15	16	23	22	4,0%	3,8%	4,1%	3,9%
Boxmeer	28	18	24	23	5,5%	3,0%	3,4%	3,2%
Boxtel	30	39	43	44	4,5%	4,5%	4,4%	4,5%
Breda	412	405	440	460	8,5%	7,8%	7,4%	7,6%
Brielle	16	16	15	17	6,2%	5,0%	4,0%	4,5%
Bronckhorst	26	32	31	36	4,4%	4,2%	3,3%	3,7%
Brummen	26	26	27	31	6,4%	5,5%	4,4%	5,0%
Brunssum	65	54	60	63	8,3%	6,4%	6,1%	6,3%
Bunnik	< 10	12	14	14	3,3%	4,9%	5,0%	4,9%
Bunschoten	10	19	22	23	3,7%	5,0%	4,7%	4,8%
Buren	19	35	39	40	4,1%	5,7%	5,6%	5,7%
Bussum	21	43	57	54	3,5%	5,9%	6,8%	6,3%
Capelle aan den IJssel	157	185	220	220	9,7%	9,9%	9,8%	9,9%
Castricum	< 10	20	23	24	2,2%	3,8%	3,8%	3,8%
Coevorden	46	63	71	74	5,4%	6,0%	5,7%	5,9%
Cranendonck	13	18	18	19	2,9%	3,6%	3,4%	3,5%
Cromstrijen	< 10	< 10	< 10	< 10	2,7%	2,5%	2,7%	2,6%
Cuijk	19	27	27	31	3,5%	4,3%	3,5%	3,9%
Culemborg	45	63	72	74	7,0%	8,6%	8,5%	8,5%
Dalfsen	13	18	22	22	2,7%	2,7%	2,6%	2,6%
Dantumadiel	32	52	52	60	5,6%	8,0%	6,3%	7,1%
De Bilt	19	51	66	66	3,0%	6,9%	7,1%	7,0%
De Friese Meren	58	89	101	110	4,8%	5,6%	5,3%	5,4%
De Marne	17	18	17	19	7,0%	6,4%	5,3%	5,8%
De Ronde Venen	25	30	36	36	3,9%	3,7%	3,8%	3,8%
De Wolden	16	17	19	21	3,2%	2,9%	2,5%	2,7%
Delft	209	198	230	240	11,2%	9,5%	9,7%	9,6%
Delfzijl	52	83	85	101	7,7%	11,5%	8,5%	10,0%
Den Helder	79	93	97	109	7,0%	7,4%	6,1%	6,8%
Deurne	24	25	26	28	3,8%	3,2%	2,7%	3,0%
Deventer	186	229	260	280	7,2%	7,7%	7,1%	7,4%
Diemen	22	43	43	45	4,7%	7,1%	6,8%	6,9%
Dinkelland	< 10	17	21	22	0,9%	3,0%	2,8%	2,9%
Doesburg	26	27	30	32	9,4%	8,4%	7,8%	8,1%
Doetinchem	74	81	84	89	5,5%	4,9%	4,5%	4,7%
Dongen	21	17	20	21	4,0%	2,5%	2,4%	2,5%
Dongeradeel	49	55	60	64	8,1%	7,1%	6,4%	6,8%
Dordrecht	244	277	290	310	8,8%	8,0%	7,2%	7,6%
Drechterland	14	14	22	19	4,0%	3,4%	4,5%	4,0%
Drimmelen	18	24	27	27	3,3%	3,9%	4,0%	3,9%
Dronten	39	52	69	69	4,3%	5,0%	5,0%	5,0%
Druuten	21	23	23	25	5,8%	4,7%	4,1%	4,4%
Duiven	25	36	36	40	4,4%	5,0%	4,1%	4,5%
Echt-Susteren	29	42	53	51	4,2%	5,0%	5,6%	5,3%
Edam-Volendam	< 10	12	18	17	2,9%	2,7%	3,2%	3,0%
Ede	103	162	190	200	5,8%	7,1%	6,9%	7,0%
Eemnes	< 10	< 10	< 10	< 10	2,6%	4,0%	3,5%	3,7%
Eemsummond	25	38	35	41	7,1%	8,8%	6,8%	7,8%
Eersel	11	17	20	20	3,4%	4,6%	4,6%	4,6%
Eijsden-Margraten	18	24	28	28	4,2%	5,2%	5,0%	5,1%
Eindhoven	401	494	520	530	6,5%	7,0%	6,8%	6,9%
Elburg	18	27	29	33	4,7%	5,2%	4,0%	4,6%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Emmen	235	291	330	350	6,4%	6,8%	6,5%	6,6%
Enkhuizen	28	25	31	32	6,3%	4,6%	4,5%	4,6%
Enschede	360	495	530	550	8,4%	9,8%	9,5%	9,7%
Epe	33	47	52	56	5,5%	6,6%	5,8%	6,2%
Ermelo	21	27	27	30	5,6%	5,3%	4,4%	4,8%
Etten-Leur	41	69	72	78	3,9%	5,6%	5,0%	5,3%
Ferwerderadiel	12	10	15	15	5,7%	3,9%	4,1%	4,0%
Franekeradeel	34	46	51	54	6,2%	6,7%	6,2%	6,4%
Geertruidenberg	11	32	38	39	2,4%	5,7%	5,6%	5,6%
Geldermalsen	18	23	22	25	4,3%	4,4%	3,7%	4,0%
Geldrop-Mierlo	46	53	58	59	5,3%	5,0%	5,0%	5,0%
Gemert-Bakel	23	45	47	50	3,8%	5,8%	5,3%	5,5%
Genneep	22	28	32	32	6,1%	6,3%	6,3%	6,3%
Giessenlanden	< 10	< 10	< 10	< 10	2,5%	3,6%	2,7%	3,1%
Gilze en Rijen	29	44	41	44	5,2%	6,1%	5,5%	5,8%
Goeree-Overflakkee	30	53	65	64	4,8%	6,9%	7,4%	7,1%
Goes	48	51	58	61	6,8%	6,0%	5,6%	5,8%
Goirle	20	39	36	41	5,0%	7,4%	5,9%	6,6%
Gorinchem	57	61	73	73	7,7%	6,7%	6,9%	6,8%
Gouda	97	187	190	200	6,3%	10,0%	9,2%	9,6%
Graft-De Rijk	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	4,1%	4,1%	4,1%
Grave	16	21	27	25	5,5%	5,9%	7,1%	6,5%
Groesbeek	23	41	35	40	5,8%	7,5%	6,0%	6,7%
Groningen	588	687	700	750	11,9%	12,5%	11,2%	11,9%
Grootegast	19	19	18	21	5,8%	5,1%	3,9%	4,5%
Gulpen-Wittem	15	15	17	18	5,1%	4,4%	3,9%	4,1%
Haaksbergen	24	36	36	40	4,7%	5,8%	4,9%	5,4%
Haaren	< 10	< 10	10	10	4,2%	3,4%	3,7%	3,6%
Haarlem	157	254	290	300	4,7%	6,2%	6,0%	6,1%
Haarlemmerliede Ca	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	4,5%	4,3%	4,4%
Haarlemmermeer	94	113	140	140	3,6%	3,5%	3,5%	3,5%
Halderberge	31	41	46	48	4,7%	5,2%	5,0%	5,1%
Hardenberg	76	81	89	99	4,8%	4,1%	3,4%	3,7%
Harderwijk	46	72	77	83	4,8%	6,0%	5,4%	5,7%
Hardinxveld-Giessendam	10	< 10	< 10	< 10	4,8%	1,3%	0,9%	1,1%
Haren	18	38	51	51	6,5%	12,3%	12,3%	12,3%
Harlingen	34	47	61	63	7,6%	9,8%	9,7%	9,7%
Hatterm	< 10	20	21	24	4,3%	7,1%	5,6%	6,4%
Heemskerck	59	61	52	60	8,8%	7,6%	5,9%	6,7%
Heemstede	< 10	22	22	24	1,6%	5,3%	4,6%	5,0%
Heerde	14	15	21	21	4,3%	3,5%	3,5%	3,5%
Heerenveen	128	127	140	150	9,5%	8,2%	7,1%	7,6%
Heerhugowaard	62	75	84	88	6,0%	5,9%	5,5%	5,7%
Heerlen	249	277	310	320	9,1%	9,1%	9,0%	9,0%
Heeze-Leende	< 10	< 10	< 10	< 10	1,8%	1,6%	1,5%	1,6%
Heiloo	13	18	16	19	4,1%	4,7%	3,7%	4,2%
Hellendoorn	30	41	50	50	3,8%	3,9%	4,0%	4,0%
Hellevoetsluis	57	71	89	88	6,9%	7,6%	8,0%	7,8%
Helmond	158	208	230	240	6,0%	6,6%	6,4%	6,5%
Hendrik-Ido-Ambacht	16	18	18	20	3,7%	3,3%	2,8%	3,0%
Hengelo	168	233	250	270	8,1%	9,2%	8,3%	8,8%
Het Bildt	19	21	23	26	7,2%	6,4%	5,3%	5,9%
Heumen	12	17	17	19	4,2%	5,2%	4,3%	4,7%
Heusden	48	52	60	61	5,5%	4,8%	4,8%	4,8%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Hillegom	16	20	25	26	3,7%	3,5%	3,3%	3,4%
Hilvarenbeek	< 10	10	13	13	1,3%	3,5%	3,8%	3,7%
Hilversum	121	150	160	170	6,3%	6,4%	6,2%	6,3%
Hof van Twente	31	28	29	31	4,5%	3,1%	2,8%	3,0%
Hollands Kroon	32	47	61	64	4,2%	4,9%	4,6%	4,7%
Hoogeveen	82	95	106	110	5,0%	4,6%	4,4%	4,5%
Hoogezand-Sappemeer	89	101	100	110	8,8%	9,0%	8,6%	8,8%
Hoorn	81	163	190	190	4,9%	7,9%	7,7%	7,8%
Horst aan de Maas	28	45	53	57	3,0%	3,6%	3,2%	3,4%
Houten	29	38	38	42	3,3%	3,6%	3,1%	3,4%
Huizen	30	49	65	62	4,0%	5,4%	6,2%	5,8%
Hulst	22	14	18	16	4,8%	2,8%	3,4%	3,1%
Ijsselstein	24	41	38	43	3,2%	4,7%	3,7%	4,2%
Kaag en Braassem	< 10	17	18	20	2,0%	3,6%	3,0%	3,3%
Kampen	54	55	60	65	5,3%	4,1%	3,6%	3,8%
Kapelle	< 10	< 10	< 10	< 10	2,2%	1,6%	2,1%	1,9%
Katwijk	45	51	78	75	5,0%	4,8%	5,3%	5,0%
Kerkrade	103	108	110	110	7,6%	7,2%	6,9%	7,0%
Koggenland	< 10	< 10	< 10	< 10	2,4%	1,4%	1,2%	1,3%
Kollumerland Ca	23	33	33	39	5,9%	7,1%	5,5%	6,3%
Korendijk	< 10	< 10	< 10	< 10	4,7%	2,4%	2,6%	2,5%
Krimpen aan den IJssel	21	33	35	35	5,2%	6,3%	6,6%	6,5%
Laarbeek	19	23	22	24	4,2%	4,0%	3,5%	3,8%
Landerd	< 10	11	11	12	1,9%	3,1%	3,1%	3,1%
Landgraaf	52	64	79	77	5,7%	5,7%	6,2%	5,9%
Landsmeer	< 10	< 10	11	11	1,4%	4,3%	4,5%	4,4%
Langedijk	17	15	22	20	3,6%	2,6%	3,3%	3,0%
Lansingerland	27	44	52	54	3,3%	4,1%	3,9%	4,0%
Laren	< 10	< 10	< 10	< 10	1,5%	4,3%	3,4%	3,9%
Leek	22	34	40	42	4,7%	6,2%	5,8%	6,0%
Leerdam	22	36	33	40	5,6%	7,7%	5,4%	6,5%
Leeuwarden	369	327	350	370	11,7%	9,1%	8,5%	8,8%
Leeuwarderadeel	11	18	18	19	5,1%	6,4%	6,5%	6,4%
Leiden	201	210	230	240	8,1%	7,4%	6,7%	7,1%
Leiderdorp	14	23	25	28	4,0%	5,1%	4,3%	4,7%
Leidschendam-Voorburg	119	163	160	180	9,1%	10,4%	8,7%	9,6%
Lelystad	191	218	270	270	8,7%	8,6%	8,7%	8,6%
Leudal	21	23	28	29	3,0%	2,9%	2,8%	2,8%
Leusden	13	24	32	32	2,7%	4,1%	4,0%	4,0%
Lingewaal	< 10	11	13	14	5,5%	4,8%	4,6%	4,7%
Lingewaard	22	35	36	39	2,2%	2,9%	2,5%	2,7%
Lisse	14	13	16	16	3,4%	2,4%	2,7%	2,5%
Littenseradiel	< 10	19	14	18	3,9%	6,9%	4,9%	5,9%
Lochem	24	36	35	41	4,7%	5,4%	4,3%	4,9%
Loon op Zand	28	24	32	32	5,1%	3,5%	3,7%	3,6%
Lopik	< 10	10	10	11	3,8%	4,2%	3,3%	3,8%
Loppersum	12	29	29	33	4,7%	10,2%	8,1%	9,1%
Losser	25	40	44	46	5,2%	6,5%	6,1%	6,3%
Maasdonk	< 10	< 10	< 10	< 10	2,4%	1,4%	1,7%	1,6%
Maasdriel	15	< 10	12	12	3,0%	1,3%	1,4%	1,4%
Maasgouw	13	20	25	25	3,2%	4,1%	4,3%	4,2%
Maassluis	41	38	39	43	6,2%	5,0%	4,2%	4,6%
Maastricht	230	260	270	280	8,1%	8,2%	7,6%	7,9%
Marum	13	21	23	24	4,7%	6,3%	6,0%	6,1%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Medemblik	38	37	49	50	4,7%	3,5%	3,5%	3,5%
Meerssen	17	20	19	20	4,5%	4,4%	4,2%	4,3%
Menameradiel	15	13	17	18	4,9%	3,6%	3,3%	3,5%
Menterwolde	33	39	50	49	8,5%	9,1%	9,7%	9,4%
Meppel	52	82	76	83	6,1%	7,5%	6,5%	7,0%
Middelburg	78	80	94	94	7,8%	7,1%	7,3%	7,2%
Midden-Delfland	< 10	< 10	< 10	< 10	4,5%	2,6%	2,5%	2,6%
Midden-Drenthe	39	42	51	53	5,4%	4,9%	4,8%	4,9%
Mill en Sint Hubert	< 10	< 10	< 10	10	2,9%	3,3%	3,0%	3,1%
Millingen aan de Rijn	< 10	12	15	16	6,6%	7,7%	7,3%	7,5%
Moerdijk	32	31	34	36	4,6%	3,7%	3,3%	3,5%
Molenwaard	18	18	19	20	6,8%	4,7%	4,5%	4,6%
Montferland	50	55	69	70	6,6%	5,8%	6,0%	5,9%
Montfoort	< 10	< 10	11	11	2,6%	2,8%	2,6%	2,7%
Mook en Middelaar	< 10	< 10	< 10	< 10	2,3%	4,6%	5,0%	4,8%
Muiden	< 10	< 10	< 10	< 10	3,1%	2,5%	2,5%	2,5%
Naarden	< 10	11	13	13	2,9%	3,3%	3,5%	3,4%
Neder-Betuwe	14	19	21	22	4,1%	4,4%	4,2%	4,3%
Nederlek	15	11	11	12	8,1%	4,2%	3,6%	3,9%
Nederweert	< 10	16	16	18	2,1%	3,8%	3,1%	3,4%
Neerijnen	10	10	13	13	5,7%	4,5%	4,3%	4,4%
Nieuwegein	85	97	112	120	5,9%	5,8%	5,5%	5,7%
Nieuwkoop	10	20	23	24	2,9%	4,3%	4,1%	4,2%
Nijkerk	23	35	41	43	3,2%	3,7%	3,6%	3,7%
Nijmegen	455	438	480	500	10,6%	9,1%	9,0%	9,1%
Noord Beveland	10	19	24	24	7,0%	9,9%	9,6%	9,8%
Noordenveld	48	42	47	50	7,2%	5,5%	5,0%	5,3%
Noordoostpolder	53	62	77	81	5,1%	4,8%	4,6%	4,7%
Noordwijk	10	25	28	30	2,3%	4,5%	4,1%	4,3%
Noordwijkerhout	< 10	< 10	13	13	3,7%	3,0%	3,1%	3,1%
Nuenen Ca	17	25	23	26	4,6%	5,2%	4,4%	4,8%
Nunspeet	23	25	25	27	6,0%	4,8%	4,4%	4,6%
Nuth	< 10	14	18	18	2,7%	3,8%	3,8%	3,8%
Oegstgeest	11	15	22	21	3,8%	4,1%	4,7%	4,4%
Oirschot	< 10	10	< 10	10	2,3%	2,6%	1,9%	2,2%
Oisterwijk	33	25	27	29	7,1%	4,8%	4,2%	4,5%
Oldambt	119	123	120	140	10,4%	9,8%	8,5%	9,1%
Oldebroek	22	28	32	34	4,4%	4,4%	3,8%	4,1%
Oldenzaal	49	44	44	49	7,1%	5,0%	4,3%	4,6%
Olst-Wijhe	19	18	20	23	5,9%	4,6%	3,8%	4,2%
Ommen	14	25	24	28	3,7%	5,5%	4,3%	4,9%
Onderbanken	< 10	13	12	13	3,6%	5,8%	5,3%	5,5%
Oost Gelre	25	22	30	32	4,5%	3,3%	3,0%	3,2%
Oosterhout	80	98	113	120	6,0%	6,5%	6,2%	6,4%
Ooststellingwerf	46	58	70	73	6,7%	7,6%	7,1%	7,3%
Oostzaan	< 10	< 10	< 10	< 10	4,7%	4,4%	4,3%	4,3%
Opmeer	< 10	12	13	14	3,9%	4,7%	4,0%	4,4%
Opsterland	35	48	61	63	5,3%	5,7%	5,6%	5,6%
Oss	123	133	140	150	5,4%	4,9%	4,7%	4,8%
Oud-Beijerland	12	20	22	24	3,6%	4,7%	3,9%	4,3%
Oude IJsselstreek	66	84	80	90	7,4%	7,7%	6,4%	7,0%
Ouder-Amstel	12	< 10	< 10	10	5,1%	3,9%	3,0%	3,4%
Ouderkerk	< 10	< 10	< 10	< 10	1,0%	3,4%	4,0%	3,7%
Oudewater	< 10	< 10	< 10	< 10	2,0%	3,4%	4,6%	4,0%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Overbetuwe	26	48	62	62	2,8%	4,3%	4,4%	4,3%
Papendrecht	33	33	33	36	6,2%	4,9%	4,2%	4,6%
Peel en Maas	38	45	55	58	4,0%	3,8%	3,4%	3,6%
Pekela	43	31	37	37	11,0%	7,0%	7,5%	7,3%
Pijnacker-Nootdorp	34	45	42	47	4,4%	5,1%	4,3%	4,7%
Purmerend	110	152	190	190	6,8%	7,8%	7,6%	7,7%
Putten	15	22	28	28	4,0%	4,8%	4,9%	4,8%
Raalte	15	29	34	36	2,3%	3,5%	3,2%	3,4%
Reimerswaal	10	19	23	24	2,8%	3,8%	3,5%	3,7%
Renkum	28	39	50	52	5,1%	6,3%	6,0%	6,2%
Renswoude	< 10	< 10	10	< 10	0,0%	7,5%	11,0%	9,2%
Reusel-De Mierden	< 10	< 10	< 10	< 10	2,9%	2,6%	2,2%	2,4%
Rheden	67	91	105	110	7,0%	8,1%	7,5%	7,8%
Rhenen	16	32	38	40	5,3%	8,4%	7,9%	8,2%
Ridderkerk	30	46	54	56	3,8%	4,7%	4,5%	4,6%
Rijnwaarden	17	21	25	25	6,5%	6,1%	6,4%	6,3%
Rijssen-Holten	22	45	49	54	2,9%	4,4%	3,9%	4,1%
Rijswijk	104	160	150	160	10,0%	12,9%	10,8%	11,8%
Roerdalen	< 10	16	21	22	2,0%	3,4%	3,3%	3,4%
Roermond	149	132	150	150	9,0%	7,0%	6,9%	7,0%
Roosendaal	163	195	220	220	8,3%	8,4%	8,3%	8,4%
Rotterdam	1.947	2.263	2.390	2.530	10,9%	10,6%	9,8%	10,2%
Rozendaal	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rucphen	14	27	29	32	2,8%	4,3%	3,6%	3,9%
's-Gravenhage (Den Haag)	1.210	1.386	1.550	1.620	9,3%	8,9%	8,5%	8,7%
's-Hertogenbosch (Den Bosch)	211	275	290	300	5,6%	6,1%	5,7%	5,9%
Schagen	29	41	50	52	4,2%	4,5%	4,4%	4,5%
Schermer	< 10	< 10	< 10	< 10	1,2%	2,9%	2,9%	2,9%
Scherpenzeel	< 10	< 10	< 10	10	3,4%	4,5%	3,9%	4,2%
Schiedam	144	146	160	170	7,1%	5,7%	5,4%	5,5%
Schiermonnikoog	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	5,0%	7,4%	6,2%
Schijndel	22	18	18	20	4,6%	3,1%	2,6%	2,8%
Schinnen	< 10	< 10	< 10	< 10	2,4%	2,7%	2,7%	2,7%
Schoonhoven	24	< 10	< 10	< 10	11,5%	2,4%	1,8%	2,1%
Schouwen-Duiveland	26	27	44	42	5,5%	4,5%	5,2%	4,8%
Simpelveld	15	14	16	17	6,0%	5,0%	4,7%	4,9%
Sint Anthonis	< 10	< 10	< 10	< 10	3,3%	2,9%	3,0%	2,9%
Sint-Michielsgestel	12	32	31	34	2,5%	5,0%	4,3%	4,6%
Sint-Oedenrode	11	< 10	11	11	3,2%	2,0%	2,2%	2,1%
Sittard-Geleen	133	162	180	190	5,3%	5,9%	5,7%	5,8%
Sliedrecht	19	28	29	32	5,8%	6,4%	5,4%	5,9%
Slochteren	20	27	25	28	6,0%	6,6%	5,5%	6,0%
Sluis	19	23	27	29	5,5%	5,6%	5,3%	5,4%
Smallingerland	132	165	180	200	8,2%	9,1%	8,0%	8,6%
Soest	33	53	59	66	3,7%	5,5%	4,6%	5,0%
Someren	13	11	15	15	3,8%	2,2%	2,2%	2,2%
Son en Breugel	10	18	15	17	3,7%	4,9%	3,9%	4,4%
Spijkenisse	116	170	180	190	6,8%	8,0%	7,6%	7,8%
Stadskanaal	72	91	95	101	7,5%	8,3%	7,6%	8,0%
Staphorst	< 10	15	23	21	3,0%	4,0%	5,1%	4,5%
Stede Broec	16	26	30	31	3,4%	4,4%	4,2%	4,3%
Steenbergen	23	38	38	42	4,4%	5,9%	5,0%	5,4%
Steenwijkerland	71	100	111	120	7,1%	7,4%	7,1%	7,3%
Stein	22	21	26	24	3,9%	3,1%	3,5%	3,3%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Stichtse Vecht	53	68	82	85	4,5%	4,8%	4,6%	4,7%
Strijen	< 10	< 10	< 10	< 10	3,6%	5,2%	4,4%	4,8%
Sudwest Fryslan	142	183	210	220	6,7%	7,6%	6,8%	7,2%
Ten Boer	< 10	< 10	11	11	3,5%	4,5%	5,0%	4,7%
Terneuzen	89	64	87	84	8,1%	5,7%	6,3%	6,0%
Terschelling	< 10	< 10	< 10	< 10	3,1%	2,2%	1,9%	2,1%
Texel	10	10	21	19	4,3%	3,4%	4,1%	3,8%
Teylingen	14	25	33	32	2,5%	3,6%	4,0%	3,8%
Tholen	11	22	26	26	2,1%	4,0%	4,1%	4,1%
Tiel	88	105	110	120	8,5%	8,5%	7,9%	8,2%
Tilburg	558	610	630	670	9,2%	8,9%	8,1%	8,5%
Tubbergen	< 10	< 10	10	10	1,3%	1,4%	1,2%	1,3%
Twenterand	18	45	52	54	2,1%	3,9%	3,7%	3,8%
Tynaarlo	26	46	60	61	4,5%	6,9%	6,9%	6,9%
Tytsjerksteradiel	52	55	60	63	6,7%	5,8%	5,4%	5,6%
Ubbergen	13	14	19	17	7,1%	6,5%	7,9%	7,2%
Uden	57	56	58	64	5,8%	4,9%	4,1%	4,5%
Uitgeest	13	15	18	18	6,5%	5,7%	5,7%	5,7%
Uithoorn	17	32	40	41	3,4%	5,2%	5,1%	5,2%
Urk	< 10	11	11	13	3,2%	3,8%	3,0%	3,4%
Utrecht	511	599	650	690	6,4%	6,4%	5,9%	6,2%
Utrechtse Heuvelrug	19	40	45	47	2,6%	4,6%	4,4%	4,5%
Vaals	25	21	29	29	11,3%	9,6%	10,4%	10,0%
Valkenburg aan de Geul	27	25	30	32	7,2%	6,0%	5,3%	5,6%
Valkenswaard	35	43	49	49	4,9%	5,1%	5,3%	5,2%
Veendam	60	70	77	83	7,3%	7,6%	6,8%	7,2%
Veenendaal	71	127	150	160	5,8%	8,6%	7,7%	8,2%
Veere	17	16	21	20	5,8%	4,5%	4,7%	4,6%
Veghel	34	33	33	36	3,9%	3,2%	2,8%	3,0%
Veldhoven	41	59	47	55	4,7%	5,3%	4,2%	4,8%
Velsen	76	92	109	120	6,4%	6,6%	6,1%	6,3%
Venlo	199	256	290	310	6,4%	7,0%	6,4%	6,7%
Venray	67	77	95	95	6,1%	5,7%	5,9%	5,8%
Vianen	24	31	40	41	5,6%	6,0%	6,2%	6,1%
Vlaardingen	184	159	180	190	10,3%	7,5%	6,9%	7,2%
Vlagtwedde	21	37	42	45	4,3%	7,2%	6,7%	7,0%
Vlieland	< 10	< 10	< 10	< 10	2,6%	6,3%	9,2%	7,7%
Vlissingen	122	125	150	150	9,6%	9,3%	9,2%	9,2%
Vlist	< 10	< 10	< 10	< 10	3,2%	3,2%	2,4%	2,8%
Voerendaal	18	13	17	16	7,1%	4,6%	5,5%	5,1%
Voorschoten	22	22	27	26	6,2%	4,8%	5,4%	5,1%
Voorst	18	24	28	29	4,9%	5,1%	5,2%	5,1%
Vught	< 10	22	21	23	1,9%	3,8%	3,4%	3,6%
Waalre	< 10	18	25	24	2,6%	5,1%	5,9%	5,5%
Waalwijk	76	84	94	99	6,2%	5,9%	5,5%	5,7%
Waddinxveen	23	23	27	28	5,9%	4,4%	4,3%	4,3%
Wageningen	53	71	84	85	7,6%	8,9%	8,9%	8,9%
Wassenaar	21	27	36	38	7,6%	9,0%	8,6%	8,8%
Waterland	< 10	< 10	12	11	3,9%	2,9%	3,4%	3,1%
Weert	42	62	65	69	3,5%	4,4%	4,1%	4,3%
Weesp	27	32	31	35	6,2%	6,5%	5,5%	6,0%
Werkendam	19	17	20	21	4,8%	3,5%	3,3%	3,4%
West Maas en Waal	15	18	18	21	4,0%	4,1%	3,2%	3,7%
Westerveld	17	16	20	20	4,1%	3,5%	3,5%	3,5%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Westervoort	25	54	64	63	6,3%	10,2%	10,7%	10,5%
Westland	56	83	111	120	4,2%	4,7%	4,5%	4,6%
Weststellingwerf	31	48	41	50	4,6%	5,8%	4,2%	5,0%
Westvoorne	< 10	11	17	17	5,0%	5,6%	5,6%	5,6%
Wierden	19	18	23	23	4,1%	2,8%	3,0%	2,9%
Wijchen	38	56	55	60	4,0%	4,9%	4,2%	4,5%
Wijdmeren	12	23	26	26	3,3%	4,9%	5,1%	5,0%
Wijk bij Duurstede	< 10	15	22	21	1,8%	3,1%	3,3%	3,2%
Winsum	20	31	36	37	7,4%	9,6%	9,5%	9,5%
Winterswijk	46	53	54	61	7,2%	6,6%	5,5%	6,1%
Woensdrecht	15	15	24	23	3,8%	3,4%	3,9%	3,7%
Woerden	33	34	44	44	4,1%	3,3%	3,4%	3,3%
Wormerland	10	20	16	19	3,9%	6,3%	4,5%	5,4%
Woudenberg	< 10	15	13	15	2,6%	6,7%	5,3%	6,0%
Woudrichem	10	16	14	16	4,4%	5,8%	4,6%	5,2%
Zaanstad	229	387	410	440	6,8%	9,6%	8,8%	9,2%
Zaltbommel	15	32	47	46	3,3%	5,5%	5,9%	5,7%
Zandvoort	23	26	34	34	6,8%	6,6%	7,0%	6,8%
Zederik	< 10	< 10	10	< 10	3,5%	3,4%	4,7%	4,0%
Zeevang	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	3,4%	3,4%	3,4%
Zeewolde	19	26	31	31	4,2%	4,5%	4,4%	4,4%
Zeist	66	84	107	110	5,5%	6,1%	6,3%	6,2%
Zevenaar	39	60	63	67	5,0%	6,3%	5,6%	6,0%
Zoetermeer	277	377	380	410	9,7%	11,1%	9,8%	10,5%
Zoeterwoude	< 10	< 10	< 10	< 10	5,4%	3,2%	1,8%	2,5%
Zuidhorn	10	23	27	28	2,8%	5,4%	5,1%	5,3%
Zuidplas	40	40	40	44	6,2%	4,9%	4,2%	4,6%
Zundert	12	10	12	13	2,9%	2,1%	1,9%	2,0%
Zutphen	68	101	120	120	6,5%	7,8%	7,9%	7,9%
Zwartewaterland	23	34	28	35	5,9%	6,6%	4,4%	5,5%
Zwijndrecht	69	77	93	94	7,8%	6,9%	7,0%	6,9%
Zwolle	220	244	270	290	7,2%	6,6%	6,2%	6,4%
Totaal	24.921	30.558	33.920	35.570	6,6%	6,7%	6,2%	6,5%

*) Gegevens over 2014 en 2015 zijn geraamd.

In deze bijlage zijn aantallen personen die kleiner zijn dan 10 met '< 10' weergegeven, i.v.m. de mogelijke herkenbaarheid van individuen.

Bijlage III Bedrijfstakindeling

Bedrijfstak	UWV - sector
Landbouw en visserij	Agrarisch bedrijf
	Visserij
Industrie en delfstoffen	Algemene industrie
	Bakkerijen
	Chemische industrie
	Elektrotechnische industrie
	Grafische industrie
	Hout en emballage industrie, houtwaren- en borstelindustrie
	Metaal- en technische bedrijfstakken
	Metaalindustrie
	Meubel- en orgelbouwindustrie
	Mortelbedrijf
	Overige takken van bedrijf en beroep
	Slagers overig
	Slagersbedrijven
	Steen-, cement-, glas- en keramische industrie
	Steenhouwersbedrijf
	Suikerverwerkende industrie
	Tabakverwerkende industrie
	Textielindustrie
	Timmerindustrie
	Voedingsindustrie
Zuivelindustrie	
Energie, water en afvalvoorziening	Overheid: openbare nutsbedrijven
Bouwnijverheid	Baggerbedrijf
	Bouwbedrijf
	Dakdekkersbedrijf
	Railbouw
	Schildersbedrijf
	Stukadoorsbedrijf
Handel	Detailhandel en ambachten
	Grootwinkelbedrijf
	Groothandel hout, zagerijen, schaverijen en houtbereiding
	Groothandel I
Groothandel II	
Horeca	Horeca algemeen
	Horeca catering
Vervoer en opslag	Besloten busvervoer
	Binnenscheepvaart
	Havenbedrijven
	Koopvaardij
	Openbaar vervoer
	Overig goederenvervoer te land en in de lucht
	Overig personenvervoer te land en in de lucht
	Taxi- en ambulancevervoer
	Vervoer KLM
	Vervoer NS
Vervoer postreizen	
Financiële en zakelijke diensten	Banken
	Bewakingsondernemingen
	Havenclassificeerders
	Reiniging
	Telecommunicatie
	Uitgeverij
	Uitzendbedrijven
	Verzekeringswezen en ziekenfondsen
	Werk en (re)integratie
	Zakelijke dienstverlening I
	Zakelijke dienstverlening II
	Zakelijke dienstverlening III
Openbaar bestuur	Overheid: defensie
	Overheid: overige instellingen
	Overheid: provincie, gemeente, waterschap
	Overheid: rijk, politie, rechterlijke macht
Onderwijs	Overheid: onderwijs, wetenschappen
Gezondheidszorg, welzijn en cultuur	Gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen
	Culturele instellingen

Colofon

Uitgave

UWV

Arbeidsmarktinformatie en -advies; Strategie Beleid en Kenniscentrum

Postadres

Postbus 58285

1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

020 687 3173 Peter.Hilbers@uwv.nl

020 687 1368 Menno.deVries@uwv.nl

Auteurs

Peter Hilbers

Menno de Vries

Disclaimer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

UWV © oktober 2014

